

A L B A N I A N
BASIC COURSE

Volume III
Lessons 27 - 36

March 1965
Revised August 1980

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

The Albanian Course, consisting of 120 lessons in 10 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in comprehending, speaking, reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

This volume was revised in August 1980 to update factual information. Morphological, syntactical, and vocabulary changes were also made.

	<u>Page</u>
Idiomatic Translation of Dialogue Number 29	43
Cartoon Guide	44
Grammar Analysis:	
The ablative: function and contrast with the dative	45
The future tense of verbs ending in 1st person of the present indicative in -j	47
The future tense of verbs ending in 1st person of the present indicative in consonant	48
The future of verbs <u>me qenë</u> and <u>me pasë</u>	48
Grammar Drill	49
Translation Exercise (Albanian-English)	52
Translation Exercise (English-Albanian)	53
Reading Text	54
Questions on Reading Text	55
Homework	57
Vocabulary	58

LESSON 30

Grammar Perception Drill	61
Dialogue Number 30	64
Main Feature:	
noun (masculine): genitive (object own in nominative, masculine and feminine, singular and plural)	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 30	65
Cartoon Guide	66
Grammar Analysis:	
noun: the genitive: possession, object, origin, material, composition and genitive endings the possessive particle in nominative	67
Grammar Drill	68
Translation Exercise (Albanian-English)	69
Translation Exercise (English-Albanian)	72
Reading Text	73
Questions on Reading Text	74
Homework	75
Vocabulary	76
	77

LESSON 31

Grammar Perception Drill	79
Dialogue Number 31	82
Main feature:	
verb: simple past of <u>me qenë</u> and <u>me pasë</u> simple past of verbs ending in inf. in consonant plus -ë	

	<u>Page</u>
Idiomatic Translation of Dialogue Number 31	83
Cartoon Guide	84
Grammar Analysis:	
Verbs: simple past endings of verbs ending in infinitive in consonant plus <u>-ë</u>	85
Grammar Drill	87
Translation Exercise	89
Reading Text	91
Questions on Reading Text	92
Homework	94
Vocabulary	96

LESSON 32

Grammar Perception Drill	98
Dialogue Number 32	99
Main Features:	
Imperfect	
Simple past of verbs ending in the infinitive in <u>-ye</u> , long vowel and of the verbs <u>me</u> <u>ardhë</u> and <u>me thânë</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 32	100
Cartoon Guide	101
Grammar Analysis:	102
Verbs: imperfect: usage and endings (type A and B)	
simple past of verbs ending in the infinitive in <u>-ye</u> and long vowel	104
Grammar Drill	105
Translation Exercise	108
Reading Text	110
Questions on Reading Text	111
Homework	113
Vocabulary	114

LESSON 33

Grammar Perception Drill	117
Dialogue Number 33	120
Main Features:	
nouns: quasi-compounds	
verbs: the present perfect the progressive of the present	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 33	121
Cartoon Guide	122
Grammar Analysis:	
nouns: Formation of quasi-compounds	123
usage of quasi-compounds	124

	<u>Page</u>
verbs: The present perfect	125
The progressive form of the present	126
Grammar Drill	127
Translation Exercise	130
Reading Text	132
Questions on Reading Text	133
Homework	135
Vocabulary	136
LESSON 34	
Grammar Perception Drill	138
Dialogue Number 34	140
Main Feature:	
The subjunctive mood	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 34	141
Cartoon Guide	142
Grammar Analysis:	
Verbs: Usage of the subjunctive mood	143
Endings of the subjunctive	144
Grammar Drill	146
Translation Exercise	149
Reading Text	151
Questions on Reading Text	152
Homework	154
Vocabulary	155
LESSON 35	
Grammar Perception Drill	158
Dialogue Number 35	162
Main Feature:	
The declension of the possessive particle following a masculine noun	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 35	163
Cartoon Guide	164
Grammar Analysis:	
Declension of the possessive particle following a masculine indefinite noun	165
Declension of the possessive particle following a masculine definite noun	167
Grammar Drill	169
Translation Exercise	173
Reading Text	175
Questions on Reading Text	176
Homework	178
Vocabulary	179

	<u>Page</u>
LESSON 36	
Grammar Perception Drill	182
Dialogue Number 36	186
Main Feature:	
The declension of the possessive particle following a feminine noun	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 36	187
Cartoon Guide	188
Grammar Analysis:	
Declension of the possessive particle following a feminine indefinite noun	189
Declension of the possessive particle following a feminine definite noun	190
Negation	192
Completion of declension of the noun with an adjective: masculine	194
feminine	195
Grammar Drill	196
Translation Exercise	200
Reading Text	202
Questions on Reading Text	203
Homework	204
Vocabulary	205

1. A i shkrueni një djali çdo javë.
Po, unë i shkruaj një djali çdo javë.
A i shkrueni një oficeri një herë në muej?
Po, unë i shkruaj një oficeri një herë në muej.
A i shkrueni një shoku shpesh?
Po, unë i shkruaj një shoku shpesh.
Sa herë në muej i shkrueni një mik?
Unë i shkruaj një mik dy herë në muej.
Sa herë në muej i shkrueni një nxënës?
Unë i shkruaj një nxënës një herë në muej.
 2. A i shkrueni djalit të madh shpesh?
Po, unë i shkruaj shpesh djalit të madh.
Sa herë në muej i shkrueni oficerit të gjatë?
Unë i shkruaj oficerit të gjatë një herë në muej.
A i shkrueni shokut tuaj shpesh?
Po, unë i shkruaj shokut tim shpesh.
Sa herë në muej i shkrueni mikut të ngushtë?
Unë i shkruaj mikut të ngushtë dy herë në muej.
Sa herë në vjet i shkrueni nxënësit?
Unë i shkruaj nxënësit dy herë në vjet.
- For further practice use the following nouns:
- nënoficer, kapter, nëntoger, toger, kapiten, major,
e kolonel.
3. A u shkrueni shpesh disa ushtarëve?
Po, unë u shkruaj shpesh disa ushtarëve.
A u shkrueni rrallë disa shokëve?
Po, disa shokëve u shkruaj rrallë.
Sa herë në muej u shkrueni disa nxënësve?
Unë u shkruaj disa nxënësve dy herë në muej.
Sa herë në vjet u shkrueni disa miqve?
Unë u shkruaj disa miqve një herë në vjet.
Kur u shkrueni disa oficerave?
Unë u shkruaj disa oficerave vetëm për Krishtlindje.
A u shkrueni edhe disa mësuesve për Krishtlindje?
Po, unë u shkruaj edhe disa mësuesve për Krishtlindje.
 4. Kur u shkrueni oficeravet?
Unë u shkruaj oficeravet për Krishtlindje.
Po mësuesvet, kur u shkrueni?
Edhe mësuesvet u shkruaj për Krishtlindje.

Sa herë në javë u shkrueni djelmvet?
 Unë u shkruiej djelmvet një herë në javë.
 Sa herë në nuj u shkrueni vllazënvjet?
 Unë u shkruiej vllazënvjet një herë në muj.
 Sa herë në vjet u shkrueni miqvet?
 Unë u shkruiej miqvet një herë në vjet.
 Kur u shkrueni shokëvet?
 Unë u shkruiej shokëvet çdo muj.

For further practice in 3 and 4 use the following words:

tetár, rreshtér, kapter, nënoficer, gjykatës, kapiten,
 barí, major e kolonel.

5. A më pëlqen mue me lexue?
 Po, tÿ të pëlqen me lexue.
 Po tÿ, a të pëlqen me lexue?
 Po, edhe mue më pëlqen me lexue.

A i pëlqen atij me punue në dyqan?
 Po, atij i pëlqen me punue në dyqan.
 A i pëlqen atij me punue në kazermë?
 Jo, atij nuk i pëlqen me punue në kazermë.

A na pëlqen né me nxânë shqip?
 Po, né na pëlqen me nxânë shqip.
 A na pëlqen né me blé libra?
 Po, né na pëlqen me blé libra.

A ju pëlqen jú me pí duhan?
 Po, né na pëlqen me pí duhan.
 A ju pëlqen jú me pí qumësht?
 Po, né na pëlqen me pí qumësht.

A na pëlqen né me studjue shumë?
 Po, jú ju pëlqen me studjue shumë.
 A na pëlqen né me punue në hotel?
 Po, jú ju pëlqen me punue në hotel.

A u pëlqen atyne me pí duhan?
 Po, atyne u pëlqen me pí duhan.
 A u pëlqen atyne me lexue shumë?
 Po, atyne u pëlqen me lexue shumë.
 A u pëlqen atyne me punue dhetë orë në ditë?
 Jo, atyne nuk u pëlqen me punue dhetë orë në ditë.

For further practice, ask the following questions six

times, so that you will have mue, tý, atij, né, jú, atyne in the answer.

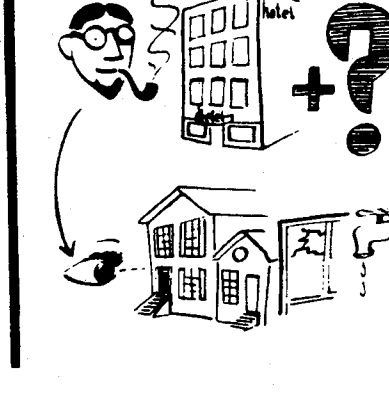
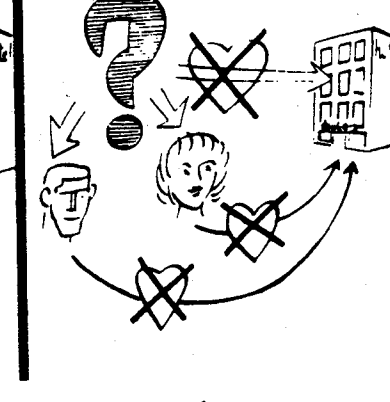
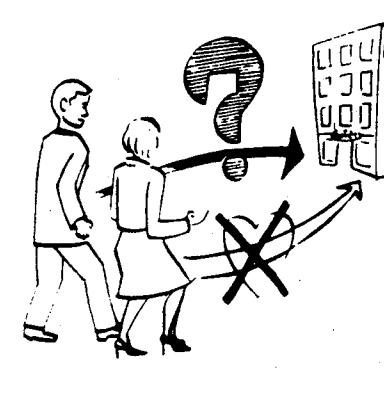
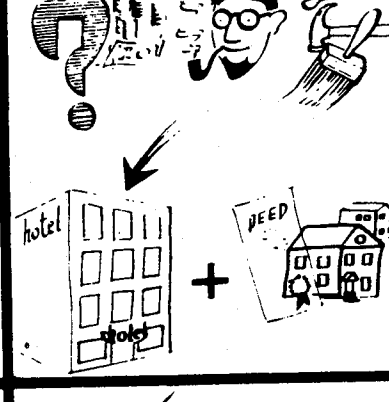
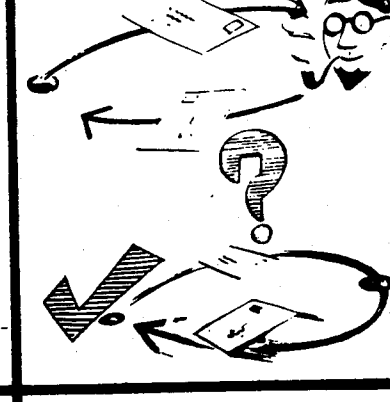
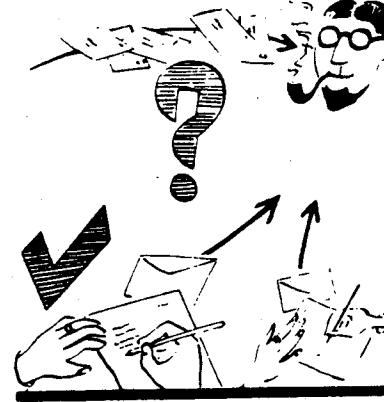
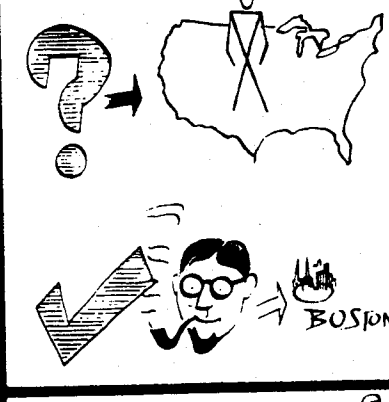
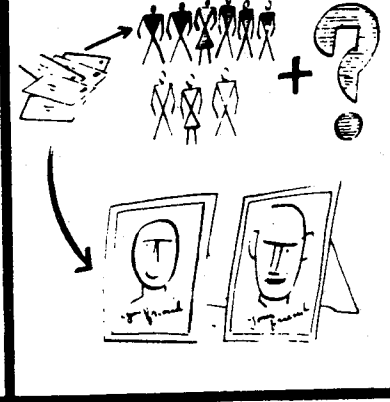
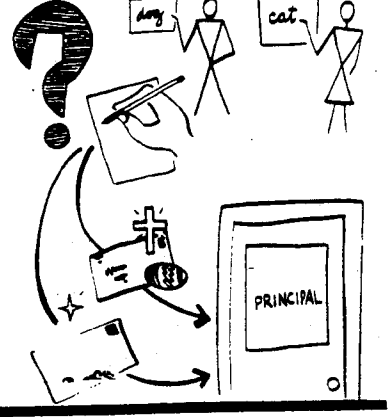
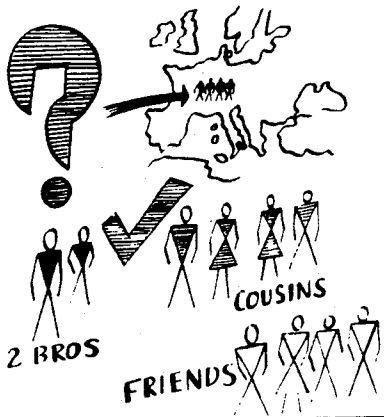
Kujt i pëlqen me lexue libra?
Kujt i shkruen grueja shpesh?
Kujt i thotë mësuesi "shumë mirë"?

6. A i thom unë mësuesit "mirë mëngjes"?
Po, ti i thue mësuesit "mirë mëngjes"?
A më thotë mue mësuesi "mirë mëngjes"?
Po, mësuesi të thotë tý "mirë mëngjes".
A u thom unë nxënësve "mirë mbrâma"?
Po, ti u thue nxënësve "mirë mbrâma".
A më thonë mue nxânsit "tungjatjeta"?
Po, nxânsit të thonë tý "tungjatjeta".
7. Çka bëni në mbrâmje ju dhe shoku?
Si unë ashtu edhe shoku studjojmë në mbrâmje.
Çka bëjnë nxânsit dhe mësuesit të dielen në mëngjes?
Si nxânsit ashtu edhe mësuesit shkojnë në plazhë të dielen në mëngjes.
Çka bëjnë oficerat dhe ushtarët të premtën në mbrâmje?
Si oficerat ashtu dhe ushtarët shkojnë në kinema të premtën.
Ku shkoni ju dhe grueja të dielen në mëngjes?
Si unë ashtu dhe grueja shkojmë në plazhë të dielen në mëngjes.
8. A merrni ju dhe grueja letra shpesh prej miqvet?
Jo, as unë as grueja nuk marrim letra shpesh prej miqvet.
A u shkrueni shpesh miqvet ju dhe grueja?
Jo, as unë as grueja nuk u shkruejmë shpesh miqvet.
A shkoni ju dhe shoku shpesh në kinema?
Jo, as unë as shoku nuk shkojmë shpesh në kinema.
A studjoni shumë ju dhe shoku?
Po, si unë ashtu dhe shoku studjojmë shumë.
A bleni libra, gazeta e revista ju dhe grueja?
Jo, as unë as grueja nuk blejmë as libra, as gazeta, as revista.

1. A ke ndokënd n'Evropë?
2. Po, kam dy vllazën, kushrîj dhe natyrisht miq.
3. A u shkruen vllazënvjet, kushrîjvet dhe shokëvet?
4. Nji shoku n'Italí, vllait në Francë dhe dy kushrîjve në Shqipní u shkruiej çdo muej.
5. A i shkruen ndonji mësuesi të shkollës fillore?
6. Jo, vetëm drejtorit të shkollës fillore i shkruiej për Krishtlindje e për Pashkë.
7. A të shkruiejnë vllaznit shpesh?
8. Po, më shkruiejnë, por unë u shkruiej atyne mâ shpesh.
9. Kujt tjetër i shkruen?
10. U shkruiej edhe disa miqve të ngushtë.
11. A ke ndokënd në Shtetet e Bashkueme t'Amerikës?
12. Po, kam nji dajë në Boston.
13. Atij i dërgon letra shpesh, besoj.
14. Ke të drejtë. Si unë ashtu edhe grueja i shkruiejmë mjaft shpesh.
15. A ju përgjegj ai jú kur i shkrueni?
16. Po, ai na përgjegj në gjithëmonë me kohë.
17. Çë punë bân daja në Boston?
18. Ka nji hotel dhe pasuní të patundëshme.
19. Pse nuk shkoni me punue me dajën?
20. Në nuk na pëlqen me punue në hotel.
21. Kujt nuk i pëlqen: tý apo zojës?
22. As mue as grues.
23. A ka daja ndonji punë tjetër përveç hotelit?
24. Administron pasunin, këqyr a u mungon gjâ shtëpivet, etj.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Do you have anybody in Europe?
2. Yes, I have two brothers, some cousins and naturally some friends.
3. Do you often write to your brothers, to your cousins and to your friends?
4. I write every month to a friend in Italy, to my brother in France and to two cousins in Albania.
5. Do you write to any teachers of your elementary school?
6. No, I only write to the principal of my elementary school at Christmas and Easter time.
7. Do your brothers write you often?
8. Yes, they do, but I write them more often than they write me.
9. Whom else do you write?
10. I write some close friends of mine also.
11. Do you have anybody in the United States of America?
12. Yes, I have an uncle in Boston.
13. You write him often, don't you?
14. You are right. My wife and I write him quite often.
15. Does he answer you when you write him?
16. Yes, he always answers us promptly.
17. **What business is your uncle in in Boston?**
18. **He has a hotel and some real estate.**
19. Why don't you go and work with your uncle?
20. We don't like to work in a hotel.
21. **Who does not like to, you or your wife?**
22. Neither my wife nor I.
23. Does your uncle have any other kind of business, besides the hotel?
24. He looks after his real estate, to see if the houses need any repairs, etc.

INDIRECT OBJECT (DATIVE CASE)

1. An indirect object is a noun (or pronoun) which answers the question to or for whom (what).

I told the girl a story. (to whom?)

I gave a bone to the dog. (to what?)

In Albanian the indirect object is formed by certain endings plus the use of i (singular) or u (plural) which must precede the verb.

This i or u is called a "pronominal particle."

Singular examples:

Ai i shkruen vllait.
(He writes to the brother.)

Pronominal particle i plus indirect object noun.

Ai i shkruen atij.
(He writes him.)

Pronominal particle i plus indirect object pronoun.

Plural examples:

Ai u shkruen vllazëvet.
(He writes to the brothers.)

Pronominal particle u plus indirect object noun.

Ai u shkruen atyne.
(He writes to them.)

Pronominal particle u plus indirect object pronoun.

Conclusion: The pronominal particle must always be used in Albanian both with the indirect object noun and the indirect object pronoun.

Other examples:

A i shkrueni mësuesit?
Po, i shkruiej mësuesit.

Do you write to the teacher?
Yes, I write to the teacher.

Po, i shkruiej.

OR
Yes, I write him.

A u shkrueni fëmijëvet?
Po, u shkruiej fëmijëvet.

Do you write to the children?
Yes, I write to the children.

Po, u shkruiej.

OR
Yes, I write them.

Notice: i (him, her) or u (them) may be used without

the indirect object noun or pronoun. When we want to stress the person or thing used as an indirect object we use the indirect object noun or pronoun.

2. Indirect Object Nouns - Masculine Endings.

a. The singular indefinite form of the indirect object (noun) is obtained by adding -i or -u to the singular indefinite form of the nominative case of that noun.
Examples:

Unë i shkru^eej nji ushtari.
(I write to a soldier.)

Na i dërgojmë nji mësuesi d^y letra në meuj.
(We send two letters a month to a teacher.)

Ai i shkru^en nji shoku.
(He writes to a friend.)

b. The singular definite form of the indirect object (when it is a noun) is obtained by adding -t to the nominative singular definite form of that noun. The pronominal particle i precedes the verb in both forms.
Examples:

Unë i shkru^eej ushtarit.
(I write to a soldier.)

Na i dërgojmë mësuesit d^y letra në meuj.
(We sent two letters a month to the teacher.)

Mësuesi i thotë nxãnsit me studjue ma shumë.
(The teacher tells the student to study more.)

Unë i shkru^eej vetëm shokut që banon në San Fransisko.
(I write only to the friend who lives in San Francisco.)

Ata i thanë mikut me shkue në kinema me ta.
(They asked their friend to go to the movies with them.
lit.: They said to friend to ...)

c. The plural indefinite form of the indirect object (when it is a noun) is obtained by adding -ve to the plural indefinite form of the nominative case of that noun. The pronominal particle u precedes the verb.
Examples:

Unë u shkru^eej disa ushtarëve.
(I write to some soldiers.)

Na u dërgojmë disa mësuesve dý letra në muej.
 (We send two letters a month to some teachers.)

Unë u shkruiej vetëm disa shokëve që banojnë San Fransisko.
 (I write only to some friends who live in San Francisco.)

Ata u kanë thënë disa miqve me shkue në kinema me ta.
 (They have asked some friends to go to the movies with them.)

lit.: They have said to some friends to ...)

d. The plural definite form of the indirect object (when it is a noun) is obtained by adding -t to the plural indefinite indirect object of that noun. The pronominal particle u precedes the verb. Examples:

Unë u shkruiej ushtarëve. I write to the soldiers.

Na u dërgojmë mësuesvet dý letra në muej.
 (We send two letters a month to the teachers.)

Unë u shkruiej vetëm shokëve që banojnë në San Fransisko.
 (I write only to the friends who live in San Francisco.)

Ata u kanë thënë miqvet me shkue në kinema me ta.
 (They have asked their friends to go to the movies with them.)

3. The Indirect Object Pronoun.

a. The pronominal particles, when used with indirect object pronouns, have different forms.

Nominative Case	Pronominal Particle	Pronoun Ind. Obj.
unë	më	mue
ti	të	tý
ai	i	atij
ajo	i	asaj
na	na	né
ju	ju	jú
ata	u	atyne
ato	u	atyne

Examples:

Ai më shkruen shpesh mue.	(He writes me often.)
Ai të shkruen shpesh ty.	(He writes thee often.)
Ai i shkruen shpesh atij.	(He writes him often.)
Ai i shkruen shpesh asaj.	(He writes her often.)
Ai na shkruen shpesh në.	(He writes us often.)
Ai ju shkruen shpesh ju.	(He writes you often.)
Ai u shkruen shpesh atyne.	(He writes them often.)

b. The indirect object answers the question kujt (sing.) "to whom" and kujve (plural) "to whom." Examples:

Kujt i shkrueni shpesh?	To whom do you write often?
Kujt i keni dhënë të holla?	To whom did you give money?
Kujt i dërgoni letra?	To whom do you send letters?
Kujve u shkrueni shpesh?	To whom do you write often?
Kujve u keni dhënë të holla?	To whom did you give money?
Kujve u dërgoni letra?	To whom do you send letters?

c. If the form of the demonstrative pronouns, in the nominative case, is different for the masculine and feminine, their indirect objects will be respectively different.

Nominative Masculine

ky
ai

Dative Masculine

këtij
atij.

Nominative Feminine

kjo
ajo

Dative Feminine

kësaj
asaj

d. Many pronouns are formed from kush "who": ndokush "somebody, anybody;" kurrkush "nobody;" dikush "somebody."

The indirect object forms are as follows:

Nominative

kush
dikush
kurrkush
ndokush

Dative

kujt
dikujt
kurrkujt
ndokujt

1. A i shkruen ti shpesh një oficeri?
Po, unë i shkruaj shpesh një oficeri.
Kujt i shkruen ti shpesh?
Unë i shkruaj shpesh një oficeri.
A i shkruen nxënësi shpesh një mësuesi?
Po, nxënësi i shkruen shpesh një mësuesi.

For further practice, follow the above pattern using:
djalë, kapiten, major and kolonel.

2. A i shkruen ti shpesh një shoku?
Po, unë i shkruaj shpesh një shoku.
Kujt i shkruen ti shpesh?
Unë i shkruaj shpesh një shoku.
Po mësuesi, kujt i shkruen shpesh?
Edhe mësuesi i shkruen shpesh një shoku.
A i shkrueni ju shpesh një miku?
Po, na i shkruajmë shpesh një miku.
Kujt i shkrueni ju shpesh?
Na i shkruajmë shpesh një miku.
A i shkruajnë ata shpesh një njeriu?
Po, ata i shkruajnë shpesh një njeriu.
Kujt i shkruajnë ata shpesh?
Ata i shkruajnë shpesh një njeriu.
3. A i dërgon ti letra shpesh vllait?
Po, unë i dërgoj letra shpesh vllait.
Kujt i dërgon ti shpesh letra?
Unë i dërgoj letra shpesh vllait.
A i dërgon ai letra shpesh nxënësit?
Po, ai i dërgon letra shpesh nxënësit.
Kujt i dërgon ai shpesh letra?
Ai i dërgon letra shpesh nxënësit.
A i dërgoni ju letra shpesh Zotni Beratit?
Po, na i dërgojmë letra shpesh Zotni Beratit.
Kujt i dërgoni ju letra shpesh?
Na i dërgojmë letra shpesh Zotni Beratit.
A i dërgojnë prindët letra shpesh ushtarit?
Po, prindët i dërgojnë letra shpesh ushtarit.
Kujt i dërgojnë prindët letra shpesh?
Prindët i dërgojnë letra shpesh ushtarit.
4. A i dërgon ti letra shpesh mikut?
Po, unë i dërgoj letra shpesh mikut.
Kujt i dërgon ti letra shpesh?
Unë i dërgoj letra shpesh mikut.

For further practice, follow the above pattern using: shok and njeri.

5. A u shkruen ti shpesh disa fëmijëve?
 Po, unë u shkruiej shpesh disa fëmijëve.
 A u shkruen ai shpesh disa miqve?
 Po, ai u shkruen shpesh disa miqve.
 A u shkrueni ju shpesh disa puntorëve?
 Po, na u shkruejmë shpesh disa puntorëve.
 A u shkruajnë ata shpesh disa ushtarëve?
 Po, ata u shkruajnë shpesh disa ushtarëve.

For further practice, follow the above pattern using: kushri, nip and shok.

6. Çë punë bânî?
 Tash për tash jam ushtâr.
 Çë punë bân Zotni Berati?
 Zotni Berati është gjykatës.
 Çë punë bân Zotni Vlona?
 Zotni Vlona është përdâs.
 Po Zotni Tirana, çë punë bân?
 Zotni Tirana është peshkshîtës.
 Çë punë bân Zotni Korça?
 Zotni Korça është mësues.
7. A u shkrueni shpesh vllazënvjet e motravet?
 Po, na u shkruejmë shpesh vllazënvjet e motravet.
 A u dërgoni letra mësuesvet dhe oficeravet?
 Po, na u dërgojmë letra mësuesvet dhe oficeravet.
 Po miqvet dhe shokëvet, a u dërgoni letra?
 Po, na u dërgojmë letra miqvet dhe shokëvet.
 A u shkrueni shpesh kushrîjvet?
 Po, unë u shkruiej shpesh kushrîjvet.

Familja ime jeton në Monterey tash dhetë vjetë. Na nuk jemi të pasun, por as të vorfën nuk jemi. Mbasi kemi shumë fëmijë, unë dhe grueja punojmë; unë jam mësues dhe grueja punon në një zyrë. Fëmijët shkojnë në shkollë. Kur vijnë nga shkolla hanë bukë dhe mandej studjojnë për një dy ose tri orë. Djali i madh studjon më shumë, sepse ai nxën përmendsh.

Të shtunden dhe të dielen unë dhe grueja rrijmë në shtëpi.

Të shtunden çohem heret dhe shkoj me blë harxhin. Grueja rri në shtëpi dhe u ep me hangër fëmijëvet. Të shtunden mbasdreke, kur koha është e mirë, shkojmë në breg të detit dhe rrijmë pak kohë. Fëmijët shkojnë në bibliotekë me marrë libra ose rrijnë e lexojnë aty.

Të shtunden në mbrâmje shkojmë në kinema ose në teatër. Fëmijëvet u pëlqen me shkue në kinema më tepër se në teatër.

Të dielen rrijmë në shtëpi; fëmijët studjojnë, unë lexoj revista e gazeta dhe grueja lexon ndonji libër.

Monterey is a very beautiful town. Many people visit the Fishermen's Wharf, stores, restaurants, every day. The buildings of Monterey are of a particular style - the Spanish style. There are two movie houses in Monterey.

The main street in Monterey is called Alvarado. On the main street are beautiful stores and restaurants. In the stores people buy pocketknives, brushes, mirrors, pencils, pens, dishes, knives, forks and spoons.

There is a large library in Monterey. In the library are books in many languages.

Monterey beach is a beautiful place, but unfortunately the water is cold.

During spring and summer there are beautiful flowers along the seashore.

Monterey was once the capital city of California.

Kur nuk kam me studjue, zakonisht shkruaj letra. Gati çdo muej i shkruaj vllait që kam në Francë, një shoku në Itali dhe dy kushrinjë në Shqipëri. Edhe vllazënvët që kam në Shqipëri u shkruaj shpesh. Për Krishtlindje i shkruaj edhe drejtorit të shkollës fillore e disa shokëve tjerë.

Në Shtetet e Bashkueme të Amerikës kam një dajë. Daja jeton në Boston, Massachusetts. Unë dhe grueja i shkruajmë shpesh dajës; edhe ai na përgjigj në gjithëmonë me kohë. Daja ka një hotel. Shumë herë na ka shkruar me shkruar me punë në hotelin e tij, por as mue as grues nuk na pëlqen me punë në hotel. Përveç hotelit, daja ka edhe tri shtëpi që ep me qira.

QUESTIONS - PYETJE

1. Çka b^âj, zakonisht, kur nuk kam me studjue?
2. Kur shkruiej letra, zakonisht?
3. Kujt i shkruiej gati çdo muej?
4. Cilit vll^á i shkruiej gati çdo muej?
5. Kur i shkruiej vllait që kam në Francë?
6. Po një shoku n'Italí, kur i shkruiej?
7. Cilëve kushr^îj u shkruiej gati çdo muej?
8. Kur u shkruiej vllazënv^{et} që kam në Shqipn^í?
9. Cilëve vllazën u shkruiej shpesh?
10. Edhe kujt tjetër i shkruiej shpesh?
11. Kujt i shkruiej për Krishtlindje?
12. Kur i shkruiej drejtorit të shkollës fillore?
13. Cilit drejtor i shkruiej për Krishtlindje?
14. Edhe kujt tjetër i shkruiej, përveç drejtorit?
15. Kush ka një dajë në Shtetet e Bashkueme t'Amerikës?
16. Sa daja kam unë në Shtetet e Bashkueme t'Amerikës?
17. Kush jeton në Boston, Masaçusets?
18. Ku jeton daja?
19. Kujt i shkruejmë shpesh unë dhe grueja?
20. Kush i shkruen shpesh dajës?
21. Kur na përgjegj ai në?
22. Kujt i përgjegj ai gjithëmonë me kohë?

23. Kush ka nji hotel?
24. Kujt i ka shkrue daja me shkue me punue në hotelin e tij?
25. Çka na ka shkrue daja në shumë herë?
26. Kujt nuk i pëlqen me punue në hotel?
27. Çka nuk na pëlqen me b^â as mue as grues?
28. Përveç hotelit, kush ka edhe tri shtëpi që ep me qir^á?

Answer the following questions in Albanian. Use the person(s) mentioned in parentheses in your answers.

1. Kujt i shkrueni shpesh? (to an officer)
2. Kujt i shkruen ai shpesh? (to the teacher)
3. Kujt i shkruenjme na shpesh? (to some NCOs)
4. Kujt i shkruenjne ata? (to Mr. Berati)
5. Kujt i keni thane me ardhje per dreke? (to a friend)
6. Kujt i keni dergue leter sot? (to the friend)
7. Kujt i shkruet dje? (to two brothers)
8. Kujt i shkruet javen qe kaloi? (to all friends)
9. Kujt i shkruen daja? (to me)
10. Kujt i shkrueni ju? (to him)
11. Kujt i shkruen nana? (to us)
12. Kujt i shkruenjne ata? (to them)

me administrue (unë administroj)	(v.)	to administer
as ... as	(neg.conj.)	neither ... nor
atij	(pron.)	to him, to it
atyne	(pron.)	to them, to those
i, të bashkuem e, të bashkueme	(adj.m. & f.)	united, joined, associated
dajë, -a daja, -t	(m.)	uncle (mother's brother)
drejtor, -i drejtora, -t	(m.)	director, principal, manager, head
Evropë, -a	(f.)	Europe
Francë, -a	(f.)	France
hotel, -i hotele, -t	(m.)	hotel
Itali, -ja	(f.)	Italy
ju	(short form of pron. jú)	to you, you
jú	(pron.)	to you
me këqyrë (unë këqyr)	(v.)	to look, to watch, to observe
kushrî, -ni kushrîj, -t	(m.)	cousin
mue	(pron.)	to me, me
me mungue (unë mungoj)	(v.)	to miss, to be absent; to lack
na	(short form of pron. né)	to us, us

LESSON 27

né	(pron.)	to us, us
pasuní, -ja pasuní, -t	(f.)	wealth, riches, possession
pasuní e patundëshme		real estate, property
Pashkë, -t	(f.)	Easter
me pëlqye (pëlqen, pëlqejnë)	(v.)	to like, please
si ... ashtu edhe	(conj.)	both ... and, as well as
shkollë fillore		grammar school
shtet, -i shtet, -t	(m.)	state (nation)
të	(short form of pron. tý)	to you (to thee), you (thee)
tý	(pron.)	to you (to thee), you (thee)

NOTES:

çë punë bëni?

what's your occupation?
what do you do?

me pasë të drejtë
(unë kam të drejtë)

to be right
(I am right)

a u mungon gjë?

o they lack anything?

me kohë

on time, promptly; some time
ago

1. A i shkruen shpesh një vajze?
 Po, unë i shkruaj shpesh një vajze.
 Po shoku, a i shkruen shpesh një vajze?
 Po, edhe shoku i shkruen shpesh një vajze.
 A i shkruen shpesh një nxënse?
 Po, unë i shkruaj shpesh një nxënse.
 A i shkruen shpesh një mësuesje?
 Po, unë i shkruaj shpesh një mësuesje.

2. Sa herë në javë i shkruen nënës?
 Unë i shkruaj nënës një herë në javë.
 Sa herë në muej i shkruen mësueses?
 Unë i shkruaj mësueses një herë në muej.
 Sa herë në vjet i shkruen shoqes?
 Unë i shkruaj shoqes dy herë në vjet.
 A i dërgon vajzës letër çdo javë?
 Po, unë i dërgoj vajzës letër çdo javë.
 A i përgjegj nënës kur të shkruen?
 Po, unë i përgjegj nënës kur më shkruen.
 A i përgjegj mësueses kur të pyet?
 Po, unë i përgjegj mësueses kur më pyet.
 Çka i thue sekretares në mëngjes?
 Unë i thom sekretares "mirë mëngjes" në mëngjes.

3. Sa herë në muej u shkruen disa vajzave?
 Unë u shkruaj disa vajzave dy herë në muej.
 Po disa mësueseve, sa herë në vjet u shkruen?
 Unë u shkruaj disa mësueseve një herë në vjet.
 A u shkruen disa nxënseve për Krishtlindje?
 Po, unë u shkruaj disa nxënseve për Krishtlindje.
 Sa herë në vjet u shkrueni disa shoqeve?
 Unë u shkruaj disa shoqeve një herë në vjet.

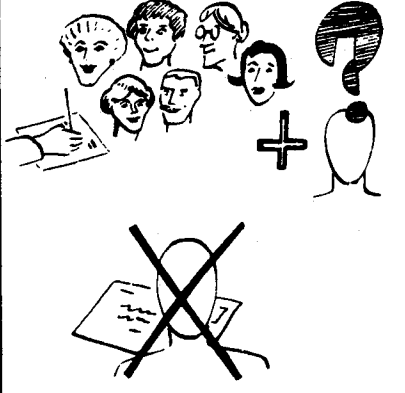
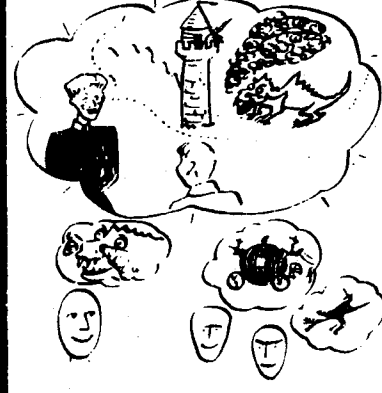
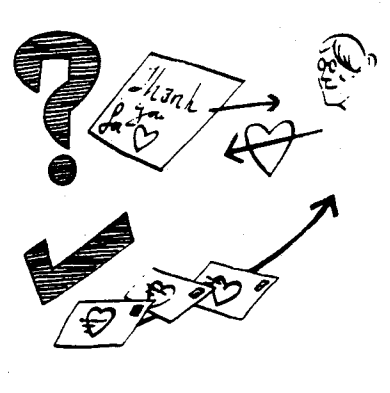
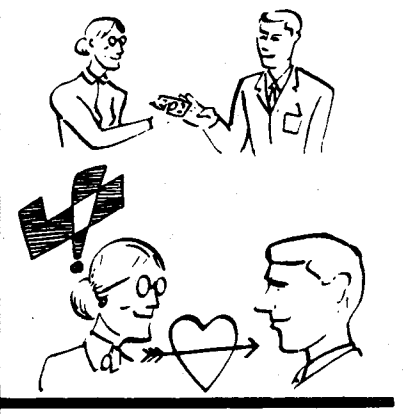
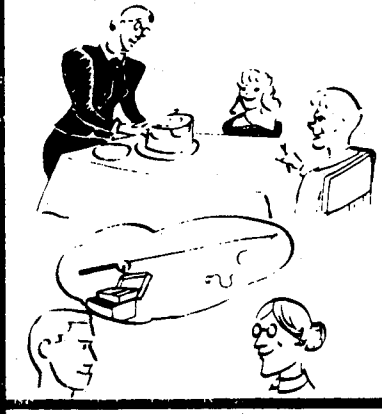
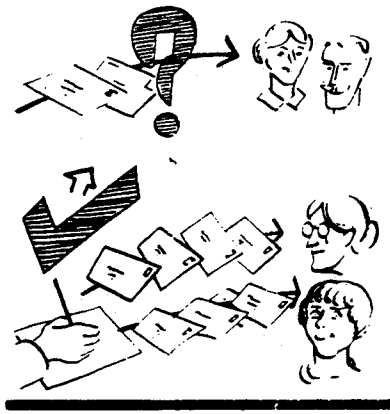
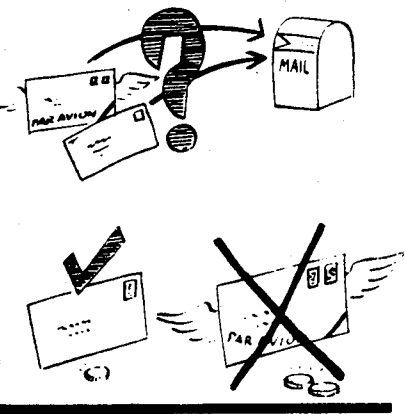
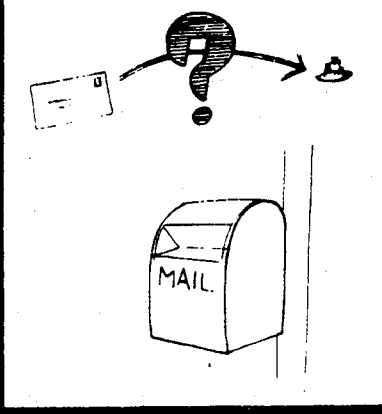
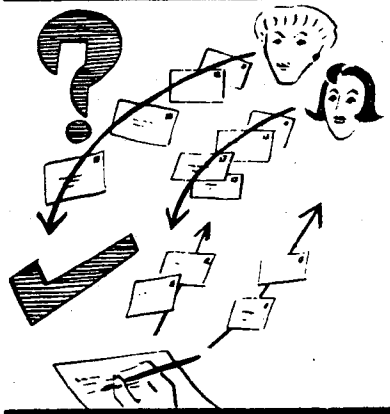
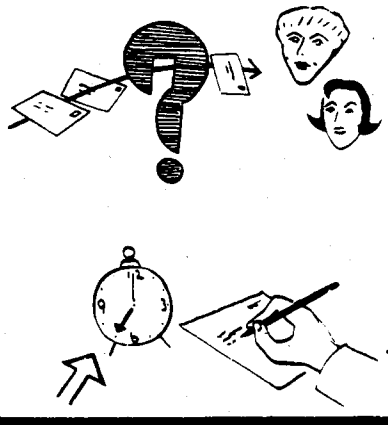
4. A u shkrueni motravet shpesh?
 Po, unë u shkruaj motravet shpesh.
 Sa herë në muej u shkrueni shoqevet?
 Unë u shkruaj shoqevet një herë në muej.
 Sa herë në vjet u shkruen nxënsevet?
 Unë u shkruaj nxënsevet një herë në vjet.
 A u shkrueni vajzavet për Krishtlindje?
 Po, unë u shkruaj vajzavet për Krishtlindje.
 Sa herë në vjet u shkrueni mësuesevet?
 Unë u shkruaj mësuesevet dy herë në vjet.

1. Mirë mëngjes! Çka je tue bâ?
2. Jam tue i shkruet nji letër nji vajze.
3. Ti e humb kohën tue shkruet në vend që me studjue.
4. Jo, u shkruet vetëm disa shoqevet, motrës së madhe dhe nji mësuesje.
5. A u shkruen shpesh shoqevet?
6. Sa herë që kam kohë.
7. Po ato, a të shkruetjnë tÿ ndonjiherë?
8. Po, ato më shkruetjnë mâ shpesh se unë atyne.
9. Si i dërgon letrat?
10. Me postë; s'ka tjetër mënyrë.
11. E di, por a i dërgon me postë ajrore, apo të thjeshtë?
12. Me postë të thjeshtë; posta ajrore kushton shumë.
13. A u shkruen shpesh prindëvet?
14. Po, por gjyshes dhe tezes u shkruetjnë mâ shpesh.
15. Natyrisht, gjyshet i llastojnë nipat e mbesat tue u falë gjithëçka kërkojnë.
16. Edhe tash që jam burrë, kur kam nevojë, i kërkoj asaj çdo gjâ.
17. Edhe ajo, natyrisht, nuk kursethet kurrë për tÿ.
18. Jo. Gjyshja më do shumë.
19. A e falënderon gjyshen për dashunin që tregon për tÿ?
20. Po, e falënderoj në çdo letër.
21. Për mue kujtimet mâ të bukura janë përrallat e gjyshes.
22. Besoj se s'ka njeri që nuk mban mend ndonji prej tyne.
23. A i shkruen ndokujt tjetër?
24. Jo, kurrkujt.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Good morning! What are you doing?
2. I'm writing a letter to a girl.
3. You waste your time writing instead of studying.
4. No! I only write to some girls, to my older sister and to a lady teacher.
5. Do you write often to your friends? (ladies)
6. Whenever I have time.
7. What about them, do they ever write to you?
8. Yes, they write me more often than I write them.
9. How do you send your letters?
10. By mail - there is no other way.
11. I know, but do you send them by air mail or by regular mail?
12. By regular mail, air mail costs a lot.
13. Do you write to your parents often?
14. Yes, but I write more often to my grandmother and to my aunt.
15. Naturally, grandmothers spoil their grandsons and granddaughters by giving them anything they want.
16. Even now that I am a grown man, when I need something I ask her.
17. And she, naturally, never lets you down.
18. Right! My grandmother loves me a lot.
19. Do you thank your grandmother for the love she has for you?
20. Yes, I thank her in every letter.
21. For me the most beautiful memories are the stories told to me by my grandmother.
22. I think that there isn't a person who does not remember some of them.
23. Do you write to anybody else?
24. No, to no one.

LESSON 28

INDIRECT OBJECT (Continuation)

1. The indirect object indefinite singular of a feminine noun is obtained by changing the final vowel -a of the nominative singular definite of that noun into -ë. For example:

Unë i shkruaj nji vajzë.
(I write to a girl.)

Na i dërgojmë nji mësuesje dy letra në muaj.
(We send to a lady teacher two letters a month.)

Mësuesi i thotë nji nxënse me studjue më shumë.
(The teacher says to a girl student to study more.)

Unë i shkrova nji grueje me ardhë me punue këtu.
(I wrote to a woman to come to work here.)

2. The indirect object definite singular of a feminine noun is obtained by adding -s to the nominative indefinite singular of that noun. For example:

Unë i shkruaj vajzës.
(I write to the girl.) (or to the daughter)

Na i dërgojmë mësueses dy letra në muaj.
(We send to the lady teacher two letters a month.)

3. The indirect object indefinite plural of a feminine noun is obtained by adding -ve to the plural indefinite form of the nominative case of that noun.

Unë u shkruaj disa vajzave.
(I write to some girls.)

Na u dërgojmë disa mësueseve dy letra në muaj.
(We send to some lady teachers two letters a month.)

Mësuesi u thotë disa nxënseve me studjue më shumë.
(The teacher says to some girl students to study more.)

Unë u shkrova disa grave me ardhë me punue këtu.
(I wrote to some women to come to work here.)

4. The indirect object definite plural of a feminine noun, is obtained by adding -t to the plural indefinite indirect object of that noun.

Unë u shkruaj vajzavet.
(I write to the girls.)

Na u dërgojmë mësuesevet dy letra në muej.
(We send to the lady teachers two letters a month.)

Mësuesi u thotë nxânsevet me studjue më shumë.
(The teacher says to the girl students to study more.)

Unë u shkrova gravet me ardhë me punue këtu.
(I wrote to the women to come to work here.)

1. A i dërgoni letra një vajze?
Po, unë i dërgoj letra një vajze.
A i dërgoni revista një motre?
Po, unë i dërgoj revista një motre.
A i dërgoni libra një mësuesje?
Po, unë i dërgoj libra një mësuesje.
A i dërgoni lule një shoqje?
Po, unë i dërgoj lule një shoqje.
2. Sa herë në muej i shkrueni gjyshes?
Unë i shkruaj gjyshes një herë në muej.
A i dërgoni gjyshes libra e gazeta?
Po, unë i dërgoj gjyshes libra e gazeta.
A i dërgoni vajzës së bukur lule për Krishtlindje?
Po, unë i dërgoj vajzës së bukur lule për Krishtlindje.
A i dërgoni të holla motrës së madhe?
Po, unë i dërgoj të holla motrës së madhe.
Po motrës së vogël, a i dërgoni të holla?
Po, edhe motrës së vogël i dërgoj të holla.
A i dërgoni nënës letra shpesh?
Po, unë i dërgoj nënës letra shpesh.
3. Sa teze keni?
Unë kam dy teze.
A u shkrueni dy tezeve shpesh?
Po, unë u shkruaj dy tezeve shpesh.
Po disa shoqeve, a u shkrueni shpesh?
Po, edhe disa shoqeve u shkruaj shpesh.
A u përgjegjini disa mësueseve kur ju shkruajnë?
Po, unë u përgjegj disa mësueseve kur më shkruajnë.
Po disa nxënseve, a u përgjegjini kur ju shkruajnë?
Po, edhe disa nxënseve u përgjegj kur më shkruajnë.
A u dërgoni disa shoqeve libra e gazeta?
Po, unë u dërgoj disa shoqeve libra e gazeta.
4. A u shkrueni tezevet për Krishtlindje?
Po, unë u shkruaj tezevet për Krishtlindje.
Çka u falni shoqevet për Krishtlindje?
Unë u fal shoqevet libra për Krishtlindje.
Çka u falni vajzavet për Krishtlindje?
Unë u fal vajzavet sahata për Krishtlindje.
Po sekretarevet, çka u falni për Krishtlindje?
Unë u fal sekretarevet të holla për Krishtlindje.

5. **Si i dërgoni letrat që shkrueni?**

Unë i dërgoj letrat me postë ajrore.

Po librat e gazetat, si i dërgoni?

Unë i dërgoj librat e gazetat me postë të thjeshtë.

A ka tjetër mënyrë përveç postës ajrore dhe postës së thjeshtë për të dërgue letra?

Jo, s'ka tjetër mënyrë.

A keni grá në familje përveç nënës dhe gjyshes?

Po, përveç nënës dhe gjyshes kam edhe dy motra.

Kujt i shkrueni përveç grues?

Përveç grues i shkruiej edhe motrës së madhe.

Ku banon tezja juej?

Tezja ime banon në Boston.

A i dërgoni asaj letra shpesh?

Po, unë i dërgoj asaj letra shpesh.

Ku banon gjyshja juej?

Gjyshja ime banon në Nju Jork.

A i dërgoni asaj të holla ndonji herë?

Po, unë i dërgoj asaj të holla shpesh.

Ku banon motra juej?

Motra ime banon në Monterej.

A i falni asaj libra dhe revista?

Po, unë i fal asaj libra dhe revista.

Ku banojnë vajzat e bukura?

Vajzat e bukura banojnë në Karmel.

A u shkrueni atyne shpesh?

Po, unë u shkruiej atyne shpesh.

Ku banojnë nxânsët?

Nxânsët banojnë në Monterej.

A u falni atyne libra e fjalorë?

Po, unë u fal atyne libra e fjalorë.

Çka tjetër u falni atyne?

Unë u fal atyne krahna, pasqyra e sapuna.

Ku banojnë mësuesët?

Mësuesët banojnë në San Fransisko.

Çka u falni atyne?

Unë u fal atyne lule.

6. A të pëlqejnë tÿ përrallat e gjyshes?
Po, mue më pëlqejnë përrallat e gjyshes.

For further practice drill the above pattern in all the persons.

7. A e mbani mend mësimin?
Po, unë e mbaj mend mësimin.
A e mbani mend dialogun?
Po, unë e mbaj mend dialogun.

A të fal gjyshja gjithëçka i kërkon?
Po, mue më fal gjyshja gjithëçka i kërkoi.
Cilat janë për tÿ kujtimet mâ të bukura?
Për mue kujtimet mâ të bukura janë përrallat e gjyshes.

A i dërgoni të holla ndokujt?
Jo, unë nuk i dërgoj të holla kurrkujt.
A i kërkoni të holla ndokujt?
Jo, unë nuk i kërkoi të holla kurrkujt.

8. A e humb unë kohën në vend që me studjue?
Po, ti e humb kohën në vend që me studjue.

Drill the above pattern in all persons singular and plural.

Ka shumë kohë që due me blé një shtëpi. Në gazetën e djeshme lexova se afër qytetit ku banoj ka për të shitë (to sell) dy shtëpi. Kështu pra (so), dje shkova me i pa. Njâna prej tyre është me të vërtetë e bukur; ka katër dhoma fjetje, një kuzhinë, dhomë buke, dhomë pritje të madhe me dritore të gjâna dhe dy banja të vogla. Ka mjaft tokë para shtëpis me pemë e lule. Natyrisht, kuzhina ka edhe stufë për të bërë me hangër (to cook), stufë për ujë të nxehët dhe një frigorifer. Shtëpia më pëlqen shumë dhe dishroj me e blé, por për mua është pak e shtrëjtë. Prindët e mij më kanë thënë shumë herë se do të m'apin ca të holla në qoftë se bléj shtëpi; nuk e di sa munden ata me më dhënë, por sigurisht, do t'u kërkoj mjaft, kështu që të m'apin gjysmën. Edhe grueja ka një ungj të pasun; ai i do shumë dy mbesat e tija. I kam thënë me i shkruaj ungjit dhe me i kërkoj edhe atij pak të holla sa me blé ato pak mobilje, për të cilat kemi nevojë tash për tash: ca karriga, një tryezë, një sofa, dy poltrona (easy chairs), katër shtretën -dy për në e dy për fëmijët- e natyrisht, pjata e sende tjera për kuzhinë.

My name is Luan. I was born in Sarandë, a small town on the seashore. There are six people in my family: we are two brothers, a sister, my parents and my grandmother. My

grandmother is very old, almost 80 years old. My father isn't very young either, 50 years old. He has a store at the wharf and a boat of his own. Fishmongers and fishermen are very rich in our town. My mother works hard; she prepares our meals, waits (me shërbye) at the table, washes the dishes and does all the housework. My brother, sister and I go to school. I have another sister who does not live with us. She is married to a young doctor. They have a one-year-old daughter. On Sundays we always go to visit them. I like to go to my sister's because there are always good sweets.

Hylli e humb kohën shpesh tue shkruet letra në vend që me studjue. Ai u shkruen gjyshes, motrës së madhe, tezes, mësueses dhe disa vajzave. Edhe prindëvet u shkruen shpesh. Tash është tue i shkruet një shoqje që një prej shumë kohe. Edhe ajo i shkruen Hyllit mjaft shpesh.

Mbasi Hylli shkruen shumë letra, i dërgon me postë të thjeshtë; posta ajrore kushton shumë. Më shpesh se kurrkujt ai i shkruen gjyshes. Gjyshja e do shumë Hyllin. Kur Hylli ka nevojë për ndonji gjë, i a kërkon asaj dhe gjyshja nuk kursehet kurrë për të. Çdo herë që ai i shkruen gjyshes e falënderon për dashurinë që ajo ka për të.

Për Hyllin kujtimet më të bukura janë përrallat e gjyshes. Edhe unë besoj se s'ka njeri që nuk mban mend ndonji prej tyre.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kush e humb kohën shpesh tue shkruë letra?
2. Çka bân shpesh Hylli, në vend që me studjue?
3. Kujt i shkruen Hylli?
4. Kush i shkruen gjyshes, motrës së madhe, tezes e mësueses?
5. Cilës motër i shkruen Hylli?
6. Kujt tjetër i shkruen Hylli?
7. Kush u shkruen shpesh prindëvet?
8. Kujve u shkruen shpesh Hylli?
9. Kush âsht tash tue i shkruë një shoqje?
10. Kujt âsht tue i shkruë tash Hylli?
11. Çka âsht tue bân Hylli tash?
12. Qysh kur e njëj?
13. Po ajo, kur i shkruen Hyllit?
14. Kush i shkruen Hyllit mjaft shpesh?
15. Sa letra shkruen Hylli?
16. Kush shkruen shumë letra?
17. Kush i dërgon letrat me postë të thjeshtë?
18. Cila postë kushton shumë?
19. Kujt i shkruen Hylli mën shpesh se kurrkujt?
20. Kush i shkruen gjyshes mën shpesh se kurrkujt?
21. Kush e do Hyllin shumë?
22. Kujt i shkruen Hylli, kur ka nevojë për ndonji gjâ?

23. Kush nuk kursehet kurrë për të?
24. Çka bân Hylli çdo herë që i shkruen gjyshes?
25. Kush e falënderon gjyshen për dashurin që ajo ka për të?
26. Cilat janë për Hyllin kujtimet më të bukura?
27. Përrallat e kujt janë për Hyllin kujtimet më të bukura?
28. Kush beson se s'ka njeri që nuk mban mend ndonji prej tyre?
29. Çka besoj unë?

Answer the following questions. Use the person(s) mentioned in parentheses in your answer.

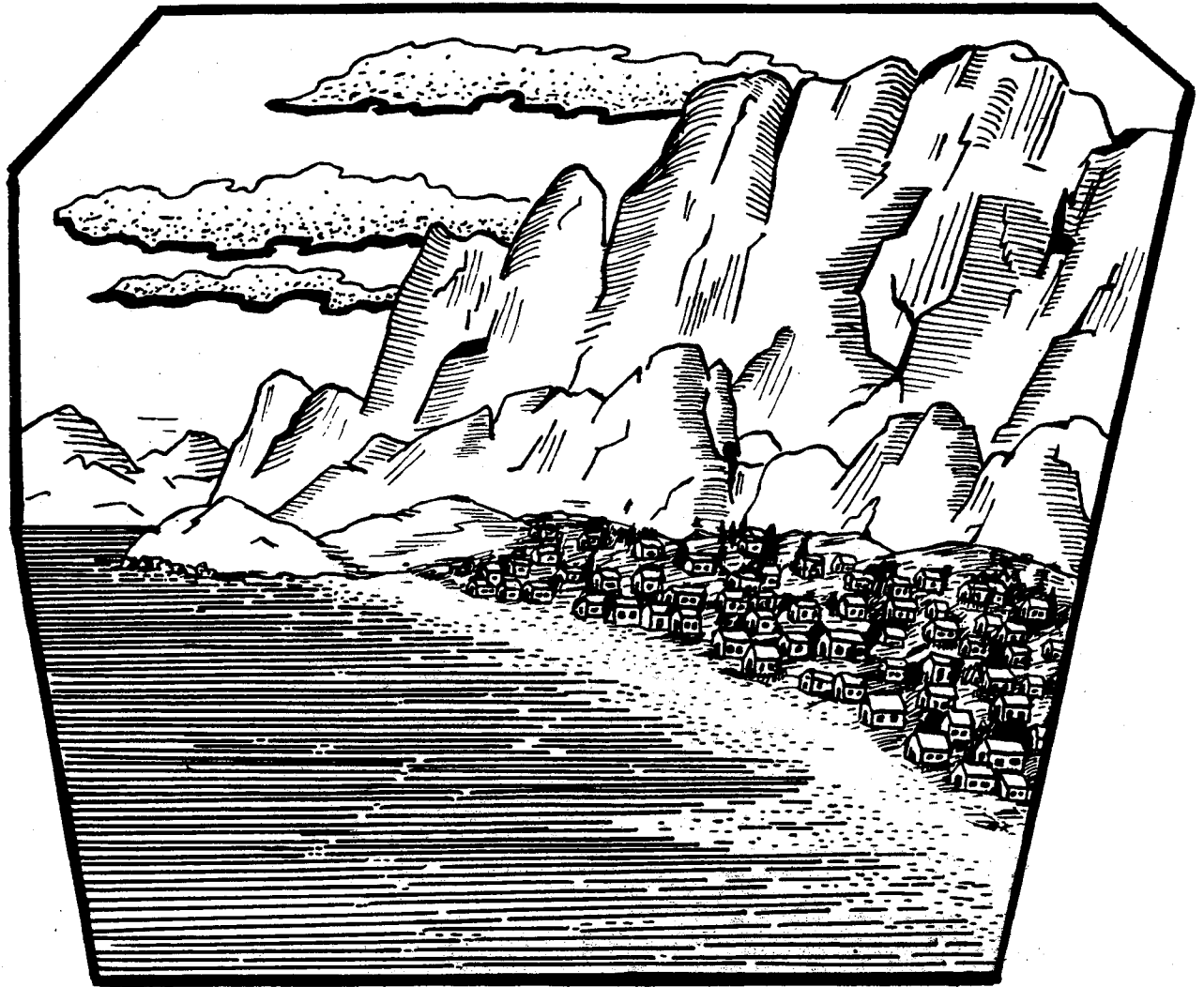
1. Kujt i shkrueni çdo të shtunde? (to a girl)
2. Kujt i shkruen ai? (to the mother)
3. Kujt i shkruejmë na? (to some girl friends)
4. Kujt i shkruajnë ata? (to the sisters)
5. Kujt i shkruen baba shpesh? (to mother and me)
6. Kujt i shkruen nëna? (her)
7. Kujt i shkruen ajo? (us)
8. Kujt i shkruejmë na? (them)
9. Kujt i shkruajnë ata? (you)
10. Kujt i shkrueni ju? (you) use familiar form.

asaj	(pron. ind. obj. of ajo)	to her, her
burrë, -i burra, -t	(m.)	man; husband
dashuní, -ja	(f.)	love
me falë (unë fal)	(v.)	to give (donate); to pardon, to forgive
me falënderue (unë falënderoj)	(v.)	to thank
gjithëçka	(pron.)	everything
gjyshe, gjyshja gjyshe, -t	(f.)	grandmother
me humbë (unë humb)	(v.)	to lose, to get lost, to disappear; to waste (time)
infermiere, infermierja infermiere, -t	(f.)	nurse
kujtim, -i kujtime, -t	(m.)	memory, remembrance, keepsake, memoir
kurrkush	(pron.)	nobody
me llastue (unë llastoj)	(v.)	to spoil, to pamper
me mbajtë mend (unë mbaj mend)	(v.)	to recall, to remember
mënyrë, -a mënyrë, -t	(f.)	manner, way
me ndërrue (unë ndërroj)	(v.)	to change, to shift, to exchange

përrallë, -a përralla, -t	(f.)	story, fable, tale
postë, -a posta, -t	(f.)	mail, post office
postë ajrore		air mail
postë e thjeshtë		regular mail
teze, tezja teze, -t	(f.)	aunt (mother's sister)
me tregue (unë tregoj)	(v.)	to show, tell, narrate, indicate, point out
i, e, të thjeshtë të thjeshta	(adj.m.&f.)	simple, pure

Notes:

në vend që ...	instead of ...
sa herë që ...	whenever
ka kohë që ...	it's a long time since ... a long time ago
nuk kursehet kurrë për t'j	she never fails you, she does the utmost
me humbë kohë	to waste time

LINI

1. A merrni letra shpesh prej nji oficeri?
Po, unë marr letra shpesh prej nji oficeri.
Çka merrni shpesh prej nji oficeri?
Unë marr letra shpesh prej nji oficeri.
A merrni letra prej nji ushtari?
Po, unë marr letra prej nji ushtari.
A merrni revista e gazeta prej disa nënoficerave?
Po, unë marr revista e gazeta prej disa nënoficerave.
Çka merrni ju prej disa nënoficerave?
Unë marr revista e gazeta prej disa nënoficerave.
Po prej nji shoku dhe prej nji mësuesi, çka merrni?
Prej nji shoku marr gazeta dhe prej nji mësuesi marr libra.
Çka merrni ju prej disa mësuesve?
Unë marr libra e revista prej disa mësuesve.
Po prej disa shokëve, çka merrni?
Unë marr gazeta prej disa shokëve.
A merrni letra prej disa ushtarëve?
Po, unë marr letra prej disa ushtarëve.
2. A merrni letra prej vllait tuej?
Po, unë marr letra prej vllait tim.
Po prej shokut, a merrni letra?
Po, edhe prej shokut marr letra.
A merrni libra prej mësuesit?
Po, unë marr libra prej mësuesit.
A merrni gazeta prej nxânsit?
Po, unë marr gazeta prej nxânsit.
A merrni revista prej ushtarit?
Po, unë marr revista prej ushtarit.
Sa herë në muej merrni letra prej vllazënvet?
Unë marr letra nji herë në muej prej vllazënvet.
Sa herë në vjet merrni letra prej shokëvet?
Unë marr letra gjashtë herë në vjet prej shokëvet.
Sa libra në muej merrni prej mësuesvet?
Unë marr tre libra në muej prej mësuesvet.
Sa revista në javë merrni prej ushtarëvet?
Unë marr dy revista në javë prej ushtarëvet.
3. A merrni letra prej nji mësuesje?
Po, unë marr letra prej nji mësuesje.
A merrni gazeta prej nji nxânsje?
Po, unë marr gazeta prej nji nxânsje.
A merrni revista prej nji vajze?
Po, unë marr revista prej nji vajze.

A merrni libra prej nji motre?

Po, unë marr libra prej nji motre.

Sa herë në vjet merrni letra prej disa mësueseve?

Unë marr letra nji herë në vjet prej disa mësueseve.

Sa herë në muej merrni gazeta prej disa nxânseve?

Unë marr gazeta nji herë në muej prej disa nxânseve.

Sa herë në muej merrni revista prej disa infermiereve?

Unë marr revista nji herë në muej prej disa infermiereve.

Sa libra merrni prej disa motrave?

Unë marr shumë libra prej disa motrave.

4. A merrni letra prej nânës çdo javë?

Po, unë marr letra prej nânës çdo javë.

A merrni revista prej tezes çdo muej?

Po, unë marr revista prej tezes çdo muej.

A merrni shpesh gazeta prej shoqes?

Po, unë marr shpesh gazeta prej shoqes.

A merrni shpesh të holla prej gjyshes?

Po, unë marr shpesh të holla prej gjyshes.

Prej kujt merrni shpesh të holla?

Unë marr shpesh të holla prej gjyshes.

A merrni libra prej motravet?

Po, unë marr libra prej motravet.

A merrni letra prej shoqevet?

Po, unë marr letra prej shoqevet.

A merrni revista prej tezevet?

Po, unë marr revista prej tezevet.

A merrni gazeta prej hallavet?

Po, unë marr gazeta prej hallavet.

5. A shkon ti në shkollë përditë.

Po, unë shkoj në shkollë përditë.

A do të shkojsh në shkollë nesër?

Po, unë do të shkoj në shkollë nesër.

A shkon mësuesi në shkollë përditë?

Po, mësuesi shkon në shkollë përditë.

A do të shkojë mësuesi në shkollë nesër?

Po, mësuesi do të shkojë në shkollë nesër.

A shkojmë na në shkollë përditë?

Po, na shkojmë në shkollë përditë.

A do të shkojmë na në shkollë nesër?

Po, na do shkojmë në shkollë nesër.

A shkoni ju në shkollë përditë?

Po, na shkojmë në shkollë përditë.

A do të shkoni ju në shkollë nesër?

Po, na do të shkojmë në shkollë nesër.

A shkojnë nxânsit në shkollë përditë?

Po, nxânsit shkojnë në shkollë përditë.

A do të shkojnë nxânsit në shkollë nesër?

Po, nxânsit do të shkojnë në shkollë nesër.

6. A lexon ti shumë revista?
 Po, unë lexoj shumë revista.
 A do të lexojsh ti nesër revista?
 Po, unë do të lexoj nesër revista.

For further practice conjugate the above verb in all persons in the present tense and in the future, following the pattern given in number 5.

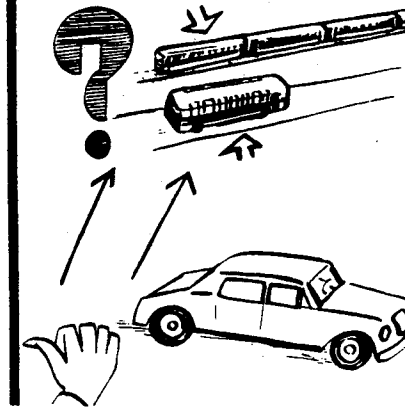
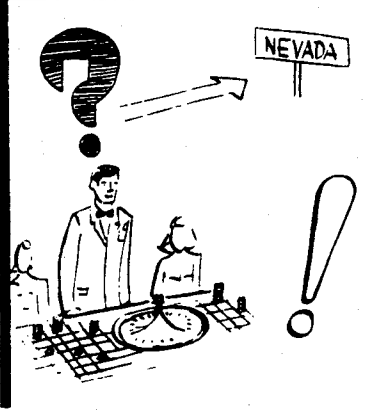
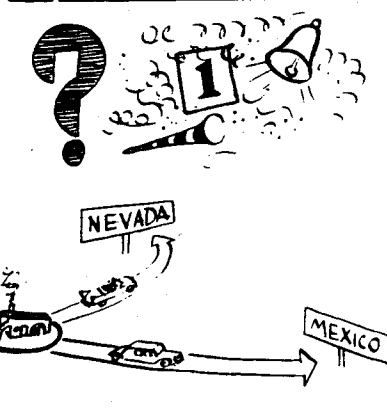
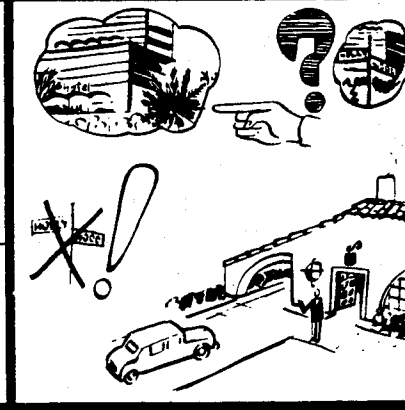
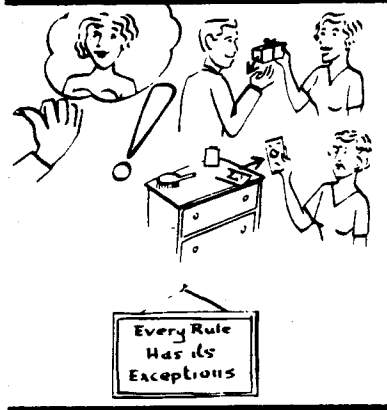
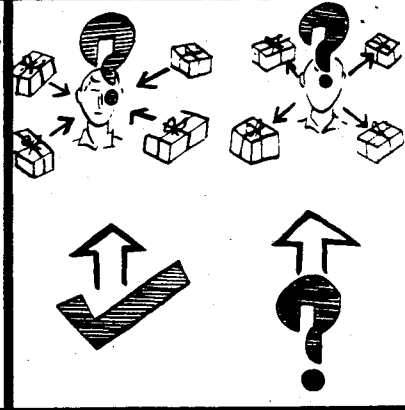
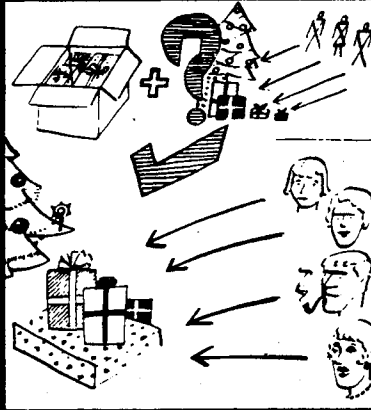
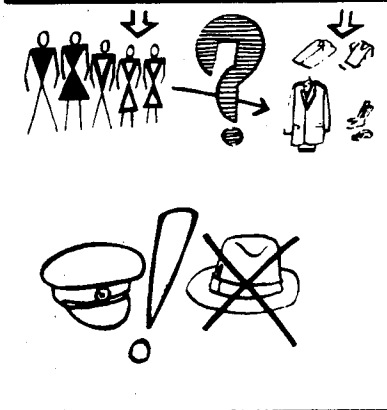
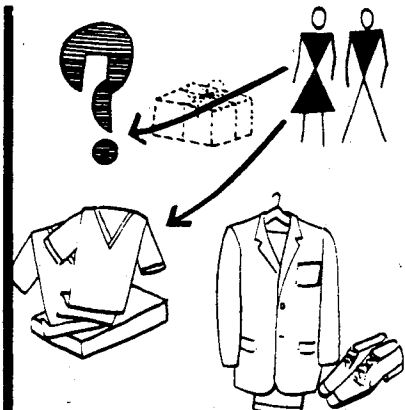
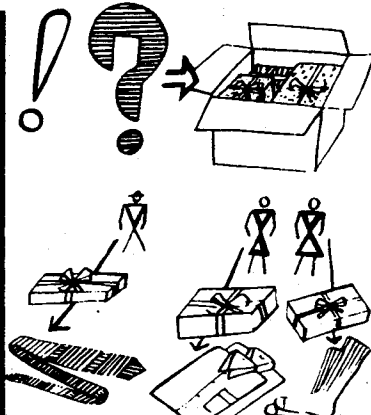
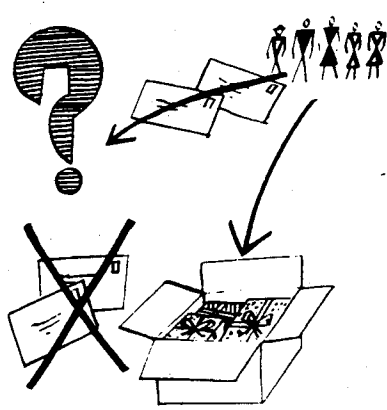
7. A shkruen ti shumë letra?
 Po, unë shkruaj shumë letra.
 A do të shkruesh shumë letra mbasnesër?
 Po, unë do të shkruaj shumë letra mbasnesër.
 A shkruen mësuesi letra përditë?
 Po, mësuesi shkruen letra përditë.
 A do të shkruesh mësuesi letra mbasnesër.
 Po, mësuesi do të shkruesh letra mbasnesër.
 A shkruen na shumë letra.
 Po, na shkruen shumë letra.
 A do të shkruen na shumë letra mbasnesër?
 Po, na do të shkruen shumë letra mbasnesër.
 A shkruen ju letra përditë?
 Po, na shkruen letra përditë.
 A do të shkruen ju letra nesër?
 Po, unë do të shkruaj letra nesër.
 A shkruen nxânsit shumë letra?
 Po, nxânsit shkruen shumë letra.
 A do të shkruen nxânsit shumë letra nesër?
 Po, nxânsit do të shkruen shumë letra nesër.

8. Sa orë flën ti, zakonisht?
 Zakonisht, unë flëj shtatë orë.
 Sa orë do të flësh nesër?
 Edhe nesër do të flëj shtatë orë.
 Sa orë flën mësuesi?
 Mësuesi flën shtatë orë.
 Sa orë do të flësh mësuesi mbasnesër?
 Mësuesi do të flësh shtatë orë mbasnesër.
 Sa orë flëjmë na të gjithë, zakonisht?
 Zakonisht, na të gjithë flëjmë shtatë orë.
 Sa orë do të flëjmë na nesër?
 Na do të flëjmë shtatë orë nesër.
 Sa orë flëni ju të gjithë, zakonisht?
 Zakonisht, na të gjithë flëjmë shtatë orë.
 Sa orë do të flëni ju mbasnesër?
 Mbasnesër na do të flëjmë shtatë orë.
 Sa orë flëjnë fëmijët?
 Fëmijët flëjnë dhetë orë.
 Sa orë do të flëjnë fëmijët nesër?
 Nesër fëmijët do të flëjnë dymëdhetë orë.

1. A ke marrë letër prej familjes këto ditë?
2. Letër jo, por kam marrë një pako me peshqeshe.
3. Ashtu? Çka ke marrë, a mundem me dijtë?
4. Prej vllait kam marrë një kravatë dhe prej motraves të mëmës e çorapë.
5. Po prej prindëvet, s'ke marrë gjë?
6. Prej nënës kam marrë ca fanela dhe prej babës një palë petka dhe një palë këpucë.
7. A ka ndonjë arsye që të gjithë të kanë dërgue veshmbathje?
8. Sigurisht! Ata e dijnë se unë nuk kam tesha civile.
9. A pret peshqeshe prej ndokujt tjetër për Krishtlindje?
10. Po, pres pako prej hallavet dhe prej disa shokëve.
11. A të pëlqen më fort me marrë peshqeshe, apo me dhënë?
12. Natyrisht me marrë; kujt i pëlqen me dhënë?
13. Grues sime; asaj i pëlqen më fort me më dhënë se me marrë prej meje.
14. Çdo rregull ka përjashtime.
15. Ku do t'i kalojsh festat?
16. Krishtlindjet do t'i kaloj këtu, me familjen; mandej do të shkojmë në Los Anxhelos.
17. Dij një hotel të mirë në Los Anxhelos; a e do adresën?
18. Jo, të falem nderës! Një mik na ka ftue në shtëpinë e tij.
19. Çka do të bëni për Vjetin e Ri?
20. Na do të shkojmë në Meksikë, kurse miku dhe grueja e tij do të shkojnë në Nevada.
21. Pse do të shkojë ai në Nevada?
22. Dishron me luejtë kumár; çka tjetër do të bëjë!
23. Me çfarë mjeti do t'udhëtojsh: me tren, apo me autobus?
24. As me tren as me autobus; do të shkoj me automobilin tim.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Have you received any letters from your family, lately?
2. Not letters, but I received a parcel with gifts.
3. Is that so! What did you receive, may I ask?
4. I received a necktie from my brother, and I received shirts and socks from my sisters.
5. How about from your parents, did you receive anything?
6. I received some undershirts from my other and I received a suit and a pair of shoes from my ather.
7. Is there any reason why they sent you clothing and footwear?
8. Certainly! They know that I do not have civilian clothes.
9. Do you expect gifts from anybody else for Christmas?
10. Yes, I expect parcels from my aunts and from some friends.
11. Do you like to receive or to give gifts the most?
12. Naturally to receive! Who likes to give?
13. My wife! She likes to give to me more than to take from me.
14. Every rule has its exceptions.
15. Where are you spending the holidays?
16. I will spend Christmas here with the family, later we will go to Los Angeles.
17. I know a good hotel in Los Angeles, do you want the address?
18. No thanks! A friend has invited us to his house.
19. What are you going to do for the New Year?
20. We will go to Mexico whereas my friend and his wife will go to Nevada.
21. Why is he going to Nevada?
22. He wants to gamble, what other reason has he!
23. How will you travel, by train or by bus?
24. Neither by train nor by bus, I will go in my car.

THE ABLATIVE CASE

The ablative case in Albanian performs many functions. This chapter will cover only one - that function which denotes removal, direction and subtraction. Examples:

1. Qite pëndën prej xhepit. Take the pen out of your
 (ablative of removal) pocket.
2. Ajo erdhi prej qytetit. She came from the town.
 (ablative of direction)
3. Ajo mori disa libra prej She checked some books out
 bibliotekës. of the library.
 (ablative of subtraction)

The preposition prej governs the ablative. The noun that follows prej is always in the ablative case.

Examples to contrast the use of the dative and the ablative cases:

Dative
with a Masculine Noun

Ablative
with a Masculine Noun

Indefinite Singular

Unë i shkruaj nji ushtari.
(I write to a soldier.)

Unë marr letër prej nji ushtari.
(I receive mail from a soldier.)

Na i dërgojmë revista nji mësuesi.
(We send magazines to a teacher.)

Na marrim revista prej nji mësuesi.
(We receive magazines from a teacher.)

Unë i ap nji shoku libra.
(I give books to a friend.)

Unë kam marrë disa libra prej nji shoku.
(I have received some books from a friend.)

Definite Singular

Unë i shkruaj ushtarit.
(I write to the soldier.)

Unë marr letra prej ushtarit.
(I receive mail from the soldier.)

Na i dërgojmë revista
mësuesit.
(We send magazines to the
teacher.)

Unë i ap libra shokut.
(I give the books to the
friend.)

Na marrim revista prej
mësuesit.
(We receive magazines from
the teacher.)

Unë kam marrë libra prej
shokut.
(I have received books from
the friend.)

Indefinite Plural

Unë u shkruaj disa ushtarëve.
(I write to some soldiers.)

Na u dërgojmë revista disa
mësuesve.
(We send some teachers
magazines.)

Unë u ap disa shokëve libra.
(I give books to some
friends.)

Unë marr letër prej disa
ushtarëve.
(I receive mail from some
soldiers.)

Na marrim revista prej disa
mësuesve.
(We receive magazines from
some teachers.)

Na kemi marrë prej disa
shokëve libra.
(We have received books from
some friends.)

Definite Plural

Unë u shkruaj ushtarëvevet.
(I write to the soldiers.)

Na u dërgojmë mësuesvet
revista.
(We send magazines to the
teachers.)

Unë u ap shokëvevet libra.
(I give books to the
friends.)

Unë marr letër prej ush-
tarëvevet.
(I receive mail from the
soldiers.)

Na marrim revista prej
mësuesvet.
(We receive magazines from
the teachers.)

Unë kam marrë libra prej
shokëvevet.
(I have received books from
the friends.)

Note: The ablative case is identical in form with the genitive and the dative. However, when the ablative is used to denote description or quality, the indefinite plural ends in -sh. This is the only construction where the allomorph -sh appears and will be explained later.

THE FUTURE TENSE

In Albanian the future tense is formed with the particle do plus the present tense of the subjunctive mode. All forms of the subjunctive are preceded by të. Notice that in the examples below only the second and third person singular have different endings from the present tense of the indicative mode. Examples:

1. Verbs whose first person of the present indicative mode end in a j have -jsh in the second person singular and -jë in the third person singular of the subjunctive.

Indicative PresentSubjunctive PresentFutureme shkue "to go"

unë shkoj	unë të shkoj	unë do të shkoj
ti shkon	ti të shkojsh	ti do të shkojsh
ai shkon	ai të shkojë	ai do të shkojë
na shkojmë	na të shkojmë	na do të shkojmë
ju shkoni	ju të shkoni	ju do të shkoni
ata shkojnë	ata të shkojnë	ata do të shkojnë

me shkruet "to write"

unë shkruet	unë të shkruet	unë do të shkruet
ti shkruen	ti të shkruesh	ti do të shkruesh
ai shkruen	ai të shkrujë	ai do të shkrujë
na shkrujmë	na të shkrujmë	na do të shkrujmë
ju shkrueni	ju të shkrueni	ju do të shkrueni
ata shkruenë	ata të shkruenë	ata do të shkruenë

me fjetë "to sleep"

unë flêj	unë të flêj	unë do të flêj
ti flên	ti të flêjsh	ti do të flêjsh
ai flên	ai të flêjë	ai do të flêjë
na flêjmë	na të flêjmë	na do të flêjmë
ju flêni	ju të flêni	ju do të flêni
ata flêjnë	ata të flêjnë	ata do të flêjnë

me ndëjtë "to stay"

unë rrij	unë të rrij	unë do të rrij
ti rri	ti të rrijsh	të do të rrijsh
ai rri	ai të rrijë	ai do të rrijë
na rrijmë	na të rrijmë	na do të rrijmë
ju rrini	ju të rrini	ju do të rrini
ata rrijnë	ata të rrijnë	ata do të rrijnë

2. Verbs whose first person of the present indicative mode end in a consonant have -ish for second person singular and i for third person singular of the subjunctive mode.

me folë "to speak"

unë flas	unë të flas	unë do të flas
ti flet	ti të flasish	ti do të flasish
ai flet	ai të flasi	ai do të flasi
na flasim	na të flasim	na do të flasim
ju flitni	ju të flitni	ju do të flitni
ata flasin	ata të flasin	ata do të flasin

me dhënë "to give"

unë ap	unë t'ap	unë do t'ap
ti ep	ti t'apish	ti do t'apish
ai ep	ai t'api	ai do t'api
na apim	na t'apim	na do t'apim
ju epni	ju t'epni	ju do t'epni
ata apin	ata t'apin	ata do t'apin

3. The subjunctive of the auxiliary verbs: me qenë and me pasë is not formed from the present tense of the indicative mode.

me qenë "to be"

Present Subjunctive

unë të jem
ti të jesh
ai të jetë
na të jemi
ju të jeni
ata të jenë

Future

unë do të jem
ti do të jesh
ai do të jetë
na do të jemi
ju do të jeni
ata do të jenë

me pasë "to have"

unë të kem
ti të kesh
ai të ketë
na të kemi
ju të keni
ata të kenë

unë do të kem
ti do të kesh
ai do të ketë
na do të kemi
ju do të keni
ata do të kenë

1. Prej kujt merrni peshqeshe për Krishtlindje?
Unë marr peshqeshe prej një miku.
Prej kujt tjetër merrni peshqeshe?
Unë marr peshqeshe edhe prej një nënoficeri.
A merrni peshqeshe prej ndonjë shoku?
Po, unë marr peshqeshe prej një shoku.
A merrni peshqeshe prej disa nënoficerave?
Po, unë marr peshqeshe prej disa nënoficerave.
Çka merrni prej disa shokëve?
Unë marr peshqeshe prej disa shokëve.
Çka merrni prej disa miqve për Krishtlindje?
Për Krishtlindje unë marr peshqeshe prej disa miqve.
2. Çka merrni prej vllait për Krishtlindje?
Unë marr një palë çorapë prej vllait për Krishtlindje.
Po prej shokut, çka merrni për Krishtlindje?
Unë marr një pako prej shokut për Krishtlindje.
Po prej kushrinit, çka merrni për Krishtlindje?
Unë marr një kravatë prej kushrinit për Krishtlindje.
A merrni peshqeshe prej ndokujt tjetër?
Po, unë marr peshqeshe edhe prej ungjit.
Çka merrni prej nxënësve për Krishtlindje?
Unë marr letra prej nxënësve për Krishtlindje.
Po prej oficerave, çka merrni për Krishtlindje?
Unë marr një pako prej oficerave për Krishtlindje.
Çka merrni prej vllazënve për Krishtlindje?
Unë marr dy palë këpucë prej vllazënve për Krishtlindje.
3. Çka merrni prej një vajze për Krishtlindje?
Unë marr ca kravata prej një vajze për Krishtlindje.
Po prej një mësuesje, çka merrni?
Unë marr dy palë çorapë prej një mësuesje.
Çka merrni prej një nxënjsje?
Unë marr një fanelë prej një nxënjsje.
Po prej një shoqje, çka merrni?
Unë marr pesë kravata prej një shoqje.
Çka merrni prej disa vajzave për Krishtlindje?
Unë marr letra prej disa vajzave për Krishtlindje.
Po prej disa shoqeve, çka merrni?
Unë marr peshqeshe prej disa shoqeve.
Çka merrni prej disa mësueseve?
Unë marr kravata prej disa mësueseve.

4. Çka merrni prej nânës për Krishtlindje?
 Unë marr shumë gjâna prej nânës për Krishtlindje.
 Po prej tezes, çka merrni për Krishtlindje?
 Unë marr një palë tesha civile prej tezes për Krisht-
 lindje.
 Çka merrni prej gjyshes?
 Prej gjyshes marr të holla.

Çka merrni prej motravet për Krishtlindje.
 Unë marr një palë petka prej motravet për Krishtlindje.
 Po prej tezevet, çka merrni?
 Unë marr prej tezevet çorapë, këmisha, fanela etj.
 Çka merrni prej hallavet për Krishtlindje?
 Unë marr shumë peshqeshe prej hollavet për Krishtlindje.

5. Prej nga jeni?
 Unë jam prej Bostoni.
 Prej nga është shoku juaj?
 Shoku im është prej Kalifornije.
 Prej nga jam unë?
 Ju jeni prej Tirane.

For further practice ask all the students questions based on the above pattern.

6. A do t'udhëtojsh me tren, apo me autobus?
 Unë do të udhëtoj me tren.
 Po unë, me çka do t'udhëtoj?
 Ti do t'udhëtojsh me autobus.
 Me çfarë mjeti do t'udhëtojë mësuesi?
 Mësuesi do t'udhëtojë me automobilin e tij.
 Me çfarë mjeti do t'udhëtojmë na?
 Na do t'udhëtojmë me tren.
 Me çfarë mjeti do t'udhëtoni ju të gjithë?
 Na të gjithë do t'udhëtojmë me mjete të ndryshme.
 Me çfarë mjeti do t'udhëtojnë ushtarët?
 Ushtarët do t'udhëtojnë me automobila.

7. A luen kumár ti?
 Jo, unë nuk luej kumár.
 A ngef ndokënd që luen kumár?
 Po, unë ngef shumë njerëz që luejnë kumár.
 A luen me fëmijët në mbrâmje?
 Po, unë luej me fëmijët në mbrâmje.
 A lueni ju kumár në kazermë?
 Jo, na nuk luejmë kumár në kazermë.
 A luejnë fëmijët jashtë?
 Po, fëmijët luejnë jashtë.

8. Kush do t'a hapi derën?
 Unë do t'a hap derën.
 A do t'a hapish dritoren nesër në mëngjes?
 Po, unë do t'a hap dritoren nesër në mëngjes.
 Kush do t'i hapi dyert dhe dritoret?
 Na do t'i hapim dyert dhe dritoret.
 A do t'i hapni librat nesër?
 Po, na do t'i hapim librat nesër.
 A do t'i hapin nxânsit dyert dhe dritoret?
 Po, nxânsit do t'i hapin dyert e dritoret.
9. A pritni shumë gjâna prej prindëvet për Krishtlindje?
 Jo, unë nuk pres shumë gjâna prej prindëvet për
 Krishtlindje.
 Po shoku juej, a pret shumë gjâna prej prindëvet për
 Krishtlindje?
 Po, shoku im pret shumë gjâna prej prindëvet për
 Krishtlindje.
 A presim na të gjithë letra prej miqvet?
 Po, na të gjithë presim letra prej miqvet.
 A presin mësuesit letra prej nxânësvet?
 Po, mësuesit presin letra prej nxânësvet.
- A e pritni mësuesin në klasë?
 Po, unë e pres mësuesin në klasë.
 Sa minuta e pritni shokun?
 Unë e pres shokun dhetë minuta.
 Sa minuta e pritni vajzën?
 Unë e pres vajzën njizet minuta.
10. (Drill in all persons.)
- Kush do të punojë nesër në kuzhinë?
 Kush do të studjojë në klasë nesër?
 Kush do t'i shkrujë motrës nesër?
 Kush do të hajë në mensë sot?
 Kush do të pijë kafe në qytet?
 Kush do të marri libra prej bibliotekës?
 Kush do t'a mbylli derën sot?
 Kush do të rrijë këtu kur të mbarojë mësimi?

1. Në Shqipëri kam një teze plakë. Na i shkruajmë asaj më shpesh se ajo në; ajo nuk shef mirë dhe letrat tona i a lexon mbesa.
 2. Në çantë na mbajmë sende për të cilat kemi nevojë shkollë: libra, lapsa, pënda dhe rrathorë. Në rrathorë unë shkruaj çdo ditë një ushtrim.
 3. Fundin e javës do t'a kaloj tue punue: do të lëmë automobilin, do të shkoj me blé harxh dhe do të kërkoj një shtëpi tjetër me marrë me qirë; ajo që kam është shumë e vogël.
 4. Më vjen keq (I am sorry), Zotni! Tash për tash s'ka mundësi me folë me Komandantin; ai ka shumë punë.
 5. Fëmijët janë të sëmundë; të gjithë kanë grip. Mjeku tha se duhet me i mbajtë në shtrat në një dhomë të nxehët.
 6. Kushrini im ka blé një automobil të vogël evropian me katër vende. Automobilin e vjetër i a shiti (sold) një shoku.
 7. Uniforma ime është shumë e ndytë; duhet t'a dërgoj me e pastrue.
 8. Nxënësit tonë shkojnë shumë mirë me mësimë; atyne u pëlqen shumë gjuha që janë tue nxënë.
-

Uncle Skënder, my mother's brother, lives in my town. Aunt Lule, his wife, comes almost every evening to see us. She and my mother are very good friends. On Sundays when the weather is good, I go to the beach with Flamur, my cousin. He is my uncle Skënder's son and is 16 years old, the same as I. Flamur has an older brother, about 29 years old. He has a grocery store downtown; he is quite rich. His name is Bashkim. Bashkim is not married; he is engaged. His fiancée is from Gjinokastër but she lives here with her mother and a sister, Fatmire.

Fatmire goes to high school with me. She is a very nice girl.

Flamur and I went to Fatmire's house yesterday. She offered us tea and cake. Every time we go to her house we have a good time.

Këto ditë kam marrë një pako me peshqeshe për Krishtlindje. Prej vllait kam marrë një kravatë dhe prej motraves kam marrë tri këmisha e gjashtë palë çorapë. Prej nënës kam marrë katër fanela, kurse prej babës kam marrë një palë petka dhe një palë këpucë. Arsyeja që të gjithë më kanë dërgue veshmbathje është se unë s'kam shumë tesha civile. Tash pres që hallat të më dërgojnë ndonjë peshqesh.

Grues sime i pëlqen më shumë me dhënë peshqeshe se me marrë.

Krishtlindjet do t'i kaloj me familjen në shtëpi. Dy ditë më vonë do të shkojmë në Los Anxhelos, mbasi na ka ftue një mik dhe grueja e tij. Në Los Anxhelos do të rrijmë tri ditë e mandej do të shkojmë në Meksikë me kaluar Vjetin e Ri. Shoku dhe grueja e tij do të shkojnë, për Vjetin e Ri, në Nevada.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kur kam marrë një pako me peshqeshe për Krishtlindje?
2. Çka kam marrë këto ditë?
3. Prej kujt kam marrë një kravatë?
4. Çka kam marrë prej vllait?
5. Kush ka marrë prej motraves tri këmisha e gjashtë palë çorapë?
6. Prej kujve kam marrë tri këmisha e gjashtë palë çorapë?
7. Sa fanela kam marrë prej nënës?
8. Prej kujt kam marrë katër fanela?
9. Sa palë petka kam marrë prej babës?
10. Sa palë këpucë kam marrë prej babës?
11. Prej kujt kam marrë një palë petka e një palë këpucë?
12. Pse më kanë dërgue të gjithë veshmbathje?
13. Kush s'ka shumë tesha civile?
14. Çka pres tash që të më dërgojnë hallat?
15. Kush pret tash që hallat t'i dërgojnë ndonji peshqesh?
16. Kujt i pëlqen më shumë me dhënë peshqeshe se me marrë?
17. Çka i pëlqen më shumë grues sime me bërë?
18. Ku do t'i kaloj Krishtlindjet?
19. Çka do të bëj me familjen në shtëpi?
20. Kur do të shkojmë në Los Anxhelos, unë e familja ime?
21. Çka do të bëjmë dy ditë më vonë?
22. Kush na ka ftue në Los Anxhelos?

23. Çka kanë bërë një mik e grueja e tij?
24. Sa ditë do të rrijmë në Los Anxhelos?
25. Kush do të rrijë tri ditë në Los Anxhelos?
26. Ku do të shkojmë mandej me kalie Vjetin e Ri?
27. Pse do të shkojmë mandej në Meksikë?
28. Po shoku e grueja e tij, ku do të shkojnë për Vjetin e Ri?
29. Kush do të shkojë në Nevada për Vjetin e Ri?

Translate the following into Albanian:

1. Will you go to the movie tomorrow?
2. He will study two hours.
3. They will not go to sleep until 12 o'clock.
4. I will write many letters Saturday and Sunday.
5. You will work (use familiar form) in the kitchen the day after tomorrow.

Translate the following into English:

6. Kam blé dý palë këpucë prej nji ushtari.
7. Prej Meksike do të shkoj në Teksas.
8. Unë s'kam marrë letër prej kurrkujt.
9. Na nuk presim gjâ prej kumarit.
10. Tash do të lexoj letrat që kam marrë prej djelmvet.

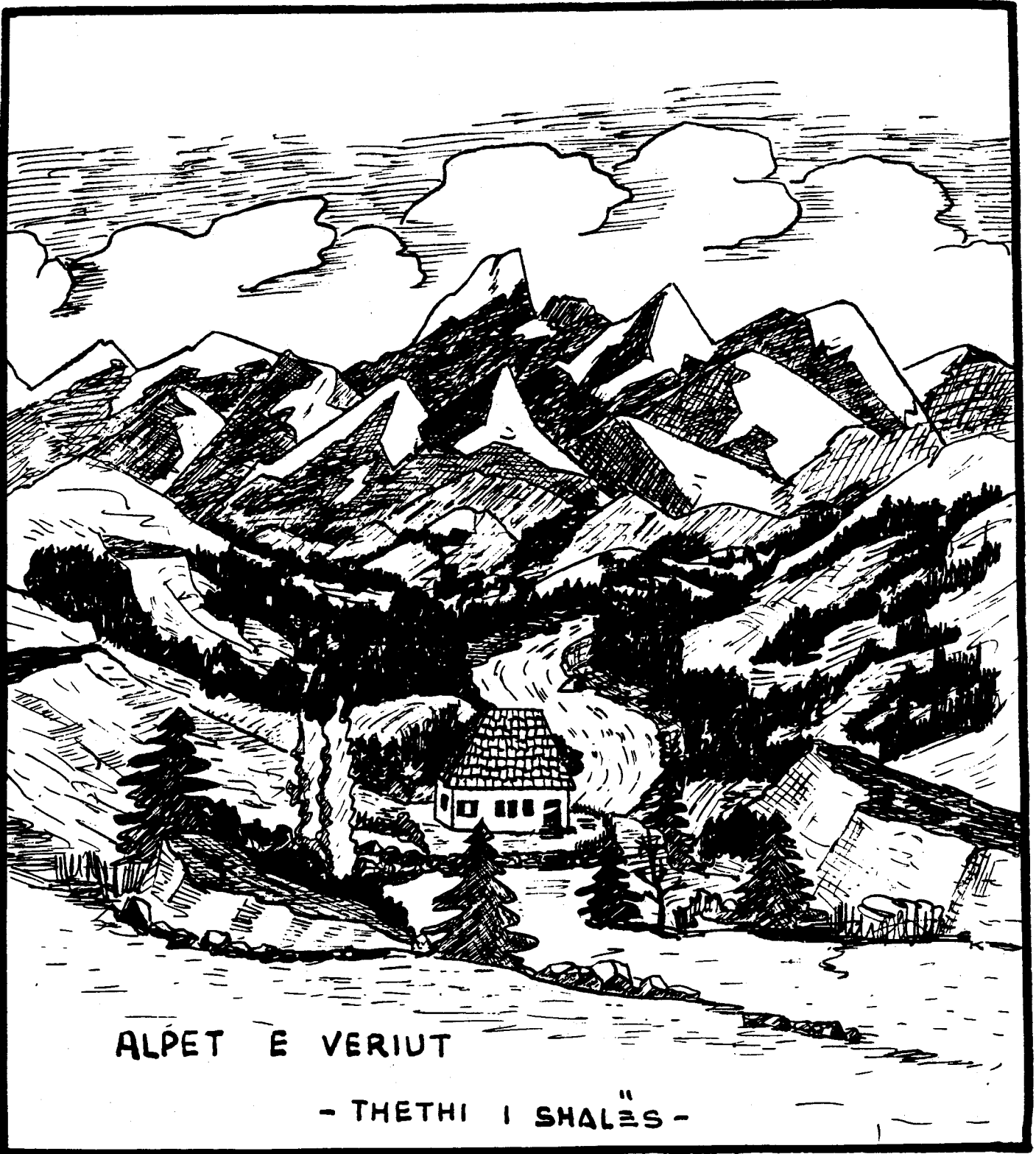
arsye, arsyeja arsye, -t	(f.)	reason, right
ashtu?	(adv.)	is that so?
autobus, -i autobusa, -t	(m.)	bus
civil, -e	(adj.m.&f.)	civilian
çorap, -i çorapë, -t	(m.)	stocking, sock
deri	(prep.)	until; up to (here, there, etc.)
fanelë, -a fanela, -t	(f.)	undershirt, sweater, pullover
fort	(adv.)	very, very much
me ftue (unë ftoj)	(v.)	to invite
këmishë, -a këmisha, -t	(f.)	shirt
këpucë, -a këpucë, -t	(f.)	shoe
kravatë, -a kravata, -t	(f.)	necktie
kumár, -i	(m.)	gambling
kurse	(conj.)	whereas, while
me luejtë (unë luej)	(v.)	to move; play, joke
me luejtë kumár		to gamble
meje	(Pron. abl. case of unë)	(from) me
Meksikë, -a	(m.)	Mexico
mjet, -i mjete, -t	(m.)	means, aids

mundem	(v.)	I am able, I can, I may
pako, pakoja pako, -t	(f.)	parcel
palë, -a palë, -t	(f.)	pair; side (party)
peshqesh, -i peshqeshe, -t	(m.)	gift, present
petka, -t	(f.pl.)	suit
përjashtim, -i përjashtime, -t	(m.)	exception, expulsion
me pritë (unë pres)	(v.)	to wait, receive, expect; to catch (in sports)
teshë, -a tesha, -t	(f.)	thing, goods, cloth- ing, suit
tren, -i trena, -t	(m.)	train
me udhëtue (unë udhëtoj)	(v.)	to travel
veshmbathje, -a	(f.)	clothing and footwear

NOTES:

këto ditë

lately, recently

ALPET E VERIUT

- THETHI I SHALËS -

1. A është libri i oficerit?
Po, libri është i oficerit.
I kujt është libri?
Libri është i oficerit.
A është fjalori i nënoficerit?
Po, fjalori është i nënoficerit.
A është lapsi i kapitenit?
Po, lapsi është i kapitenit.
I kujt është lapsi?
Lapsi është i kapitenit.
A është shkumsi i kapterit?
Po, shkumsi është i kapterit.
A është automobili i kolonelit?
Po, automobili është i kolonelit.
I kujt është automobili?
Automobili është i kolonelit.
A është vizori i shokut?
Po, vizori është i shokut.
I kujt është vizori?
Vizori është i shokut.

2. A janë librat t'oficerit?
Po, librat janë t'oficerit.
Të kujt janë librat?
Librat janë t'oficerit.
A janë fjalorët të nënoficerit?
Po, fjalorët janë të nënoficerit.
Të kujt janë fjalorët?
Fjalorët janë të nënoficerit.
A janë lapsat të kapitenit?
Po, lapsat janë të kapitenit.
Të kujt janë lapsat?
Lapsat janë të kapitenit.
A janë automobilat të kolonelit?
Po, automobilat janë të kolonelit.
Të kujt janë automobilat?
Automobilat janë të kolonelit.
A janë vizorët të shokut?
Po, vizorët janë të shokut.

For further exercises turn the possessor into plural and repeat the above drill, as in the following examples:

A janë librat t'oficeravet?
Të kujt janë librat?

3. A është pënda e nëntogerit?
 Po, pënda është e nëntogerit.
 E kujt është pënda?
 Pënda është e nëntogerit.
 A është çanta e shokut?
 Po, çanta është e shokut.
 E kujt është çanta?
 Çanta është e shokut.
 A është gazeta e mësuesit?
 Po, gazeta është e mësuesit.
 E kujt është gazeta?
 Gazeta është e mësuesit.
 A është revista e nxënsit?
 Po, revista është e nxënsit.
 E kujt është revista?
 Revista është e nxënsit.
4. A është revista e oficeravet?
 Po, revista është e oficeravet.
 E kujt është revista?
 Revista është e oficeravet.
 A është gazeta e nënoficeravet?
 Po, gazeta është e nënoficeravet.
 E kujt është gazeta?
 Gazeta është e nënoficeravet.
 A është paqeta e shokëvet?
 Po, paqeta është e shokëvet.
 E kujt është paqeta?
 Paqeta është e shokëvet.
5. A janë revistat t'oficeravet.
 Po, revistat janë t'oficeravet.
 Të kujt janë revistat?
 Revistat janë t'oficeravet.
 A janë kapelat të mësuesvet?
 Po, kapelat janë të mësuesvet.
 Të kujt janë kapelat?
 Kapelat janë të mësuesvet.
 A janë çantat të nxënësvet?
 Po, çantat janë të nxënësvet.
 Të kujt janë çantat?
 Çantat janë të nxënësvet.
6. A është libri i vajzës?
 Po, libri është i vajzës.
 I kujt është libri?
 Libri është i vajzës.
 A është fjalori i mësueses?
 Po, fjalori është i mësueses.

I kujt është fjalori?
 Fjalori është i mësueses.
 A është rradhori i nxënës?
 Po, rradhori është i nxënës.
 I kujt është rradhori?
 Rradhori është i nxënës.
 A është çibuku i gjyshes?
 Po, çibuku është i gjyshes.
 I kujt është çibuku?
 Çibuku është i gjyshes.

Using the above examples pluralize the questions and answers following the model below:

A janë librat të vajzës?
 Po, librat janë të vajzës.
 Të kujt janë librat?
 Librat janë të vajzës.

Then:

A janë librat të vajzavet?
 Të kujt janë librat?

7. A është çanta e vajzës?
 Po, çanta është e vajzës.
 E kujt është çanta?
 Çanta është e vajzës.
 A është pënda e mësueses?
 Po, pënda është e mësueses.
 E kujt është pënda?
 Pënda është e mësueses.
 A është revista e nxënës?
 Po, revista është e nxënës.
 E kujt është revista?
 Revista është e nxënës.
 A është gazeta e gjyshes?
 Po, gazeta është e gjyshes.
 E kujt është gazeta?
 Gazeta është e gjyshes.

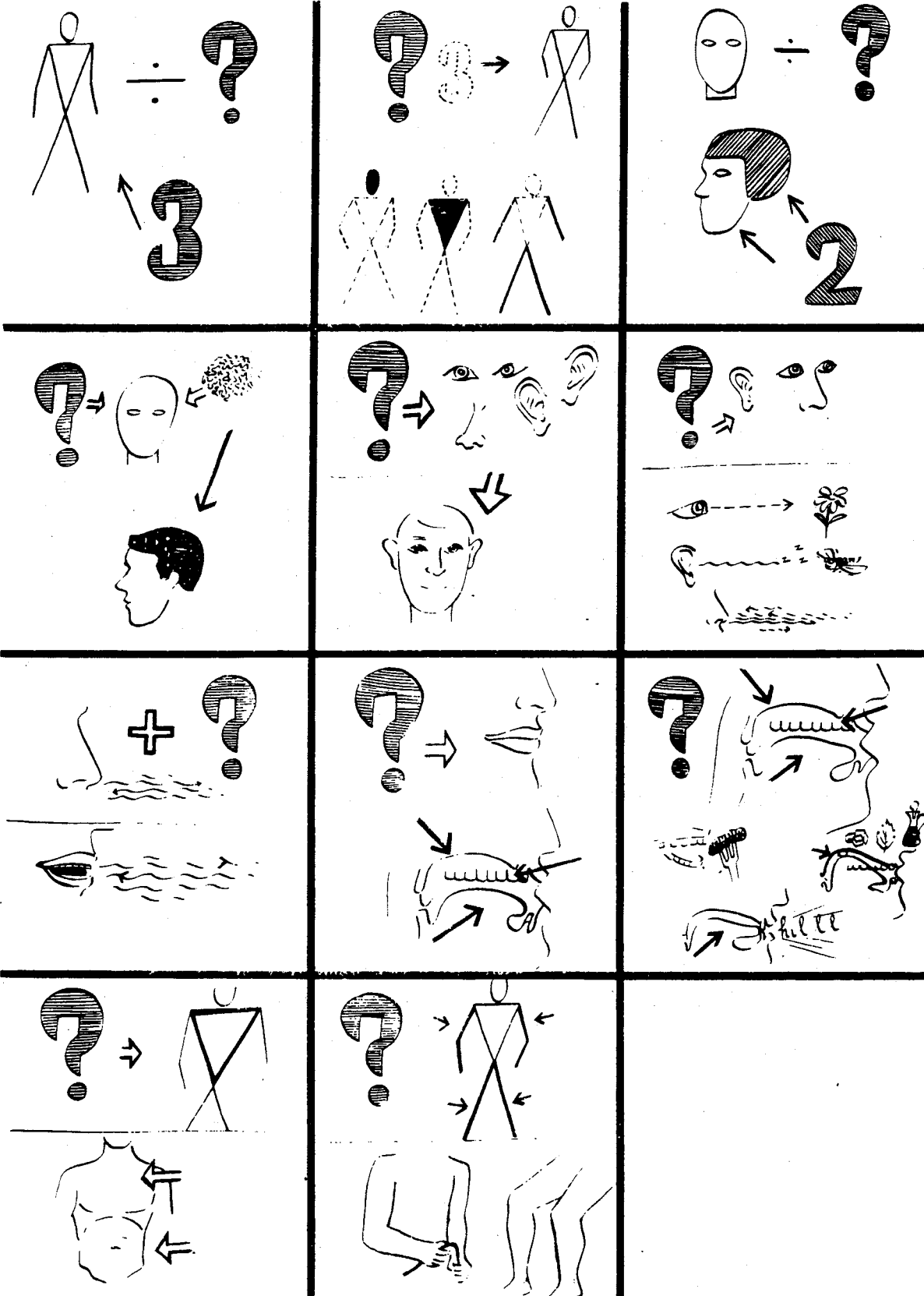
Using the above examples pluralize the questions and answers following the model below:

A janë çantat të vajzës?
 Po, çantat janë të vajzës.
 Të kujt janë çantat?
 Çantat janë të vajzës.

1. Në sa pjesë kryesore ndahet trupi i njeriut?
2. Trupi i njeriut ndahet në tri pjesë kryesore.
3. Cilat janë pjesët e trupit?
4. Kryet, trunгу dhe gjymtyrët.
5. Në sa pjesë ndahet kryet?
6. Kryet ndahet në dy pjesë kryesore, që janë fytyra dhe rrashta.
7. Ku gjinden trût?
8. Trût gjinden në rrashtë, që është e mbulueme me flokë.
9. Ku gjinden sÿt, veshët dhe hunda?
10. Këto organe gjinden në fytyrë.
11. Për çka na shërbejnë këto organe?
12. Sÿt na shërbejnë me pá, veshët me ndigjue dhe hunda me marrë frymë.
13. Me çka tjetër marrim frymë?
14. Me gojë.
15. Çka kemi në gojë?
16. Në gojë kemi dhâmbët, gjuhën dhe qiellzën.
17. Për çka na shërbejnë këto?
18. Dhâmbët na shërbejnë me përtypë, gjuha me folë dhe me shijue.
19. Cilat janë pjesët e trunгуt?
20. Pjesët e trunгуt janë dy: gjoksi dhe barku.
21. Çka quejmë na gjymtyrë?
22. Gjymtyrë quejmë krahët dhe kambët.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Into how many main parts is the human body divided?
2. The human body is divided into three main parts.
3. What are they?
4. They are the head, the trunk and the limbs.
5. Into how many parts is the head divided?
6. The head is divided into two main parts, the face and the skull.
7. Where is the brain found?
8. The brain is found in the skull (head) which is covered with hair.
9. Where are the eyes, the ears and the nose found?
10. These organs are found on the face.
11. What do we need these organs for?
12. We need the eyes to see, the ears to hear and the nose to breathe.
13. What else do we use to breathe?
14. We also breathe with the mouth.
15. What is found in the mouth?
16. We have the teeth, the tongue and the palate in the mouth.
17. What do we need them for?
18. We need the teeth to chew, the tongue to speak and to taste.
19. What are the parts of the trunk?
20. The parts of the trunk are the chest and the abdomen.
21. What do we call limbs?
22. We call limbs the arms and the legs.

Unë u shkruaj vajzave
(I write to the girls.)

Librat e vajzave
(the books of the girls)

3. The Possessive Particle. In the above examples we see different possessive particles precede the genitive case. The possessive particle is determined by the thing which is owned and not by the owner.

a. When the object owned is a masculine singular noun, use the possessive particle i.

Libri i majorit he book of the major

b. When the object owned is a feminine singular noun, use the possessive particle e.

Pënda e majorit the pen of the major

c. When the object owned is either a plural indefinite masculine or feminine noun, use the possessive particle të.

Dy libra të majorit two books of the major

d. When the object owned is either a plural definite masculine or feminine noun, use possessive particle e.

Librat (pëndat) e majorit the books (the pens) of the
major

Remark: The above rules apply only when the object owned is a noun in the nominative case.

1. A është filxhani i mësuesit?
Po, filxhani është i mësuesit.
I kujt është filxhani?
Filxhani është i mësuesit.
A është çakmaku i shokut?
Po, çakmaku është i shokut.
I kujt është çakmaku?
Çakmaku është i shokut.
A është çelsi i oficerit?
Po, çelsi është i oficerit.
I kujt është çelsi?
Çelsi është i oficerit.
A është dyqani i peshkatarit?
Po, dyqani është i peshkatarit.
I kujt është dyqani?
Dyqani është i peshkatarit.
A është peshqeshi i plakut?
Po, peshqeshi është i plakut.
I kujt është peshqeshi?
Peshqeshi është i plakut.
2. A janë krahnat të nxânsit?
Po, krahnat janë të nxânsit.
Të kujt janë krahnat?
Krahnat janë të nxânsit.
A janë çibukët të mësuesit?
Po, çibukët janë të mësuesit.
Të kujt janë çibukët?
Çibukët janë të mësuesit.
A janë çorapët të bujikut?
Po, çorapët janë të bujikut.
Të kujt janë çorapët?
Çorapët janë të bujikut.
A janë lapsat të përdasit?
Po, lapsat janë të përdasit.
3. A është peshqeshi i nxânësvet?
Po, peshqeshi është i nxânësvet.
I kujt është peshqeshi?
Peshqeshi është i nxânësvet.
A është çelsi i mësuesvet?
Po, çelsi është i mësuesvet.
I kujt është çelsi?
Çelsi është i mësuesvet.
A është sheqeri i civilavet?
Po, sheqeri është i civilavet.
I kujt është sheqeri?
Sheqeri është i civilavet.

4. A janë filxhanat të mësuesvet?
 Po, filxhanat janë të mësuesvet.
 Të kujt janë filxhanat?
 Filxhanat janë të mësuesvet.

For further exercise, follow the above pattern using the following pairs:

çelsat - oficeravet	çorapët - ushtarëvet
peshqeshet - përdasëvet	çakmakët - nënoficeravet
çibukët - kolonelavet	lapsat - nxânësvet

5. A është peshqeshi i vajzës?
 Po, peshqeshi është i vajzës.
 I kujt është peshqeshi?
 Peshqeshi është i vajzës.
 A është filxhani i mësueses?
 Po, filxhani është i mësueses.
 I kujt është filxhani?
 Filxhani është i mësueses.
 A është çibuku i gjyshes?
 Po, çibuku është i gjyshes.
 I kujt është çibuku.
 Çibuku është i gjyshes.
 A është libri i nxânses?
 Po, libri është i nxânses.
 I kujt është libri?
 Libri është i nxânses.

6. A janë peshqeshet të vajzës?
 Po, peshqeshet janë të vajzës.
 Të kujt janë peshqeshet?
 Peshqeshet janë të vajzës.
 A janë filxhanat të mësueses?
 Po, filxhanat janë të mësueses.
 Të kujt janë filxhanat?
 Filxhanat janë të mësueses.
 A janë çibukët të gjyshes?
 Po, çibukët janë të gjyshes.
 Të kujt janë çibukët?
 Çibukët janë të gjyshes.
 A janë librat të nxânses?
 Po, librat janë të nxânses.
 Të kujt janë librat?
 Librat janë të vajzës.

Following the above pattern pluralize the possessor.

- A janë peshqeshet të vajzavet?
 Po, peshqeshet janë të vajzavet.

Të kujt janë peshqeshet?
Peshqeshet janë të vajzavet.

7. A është franxholla e gjyshes?
Po, franxholla është e gjyshes.
E kujt është franxholla?
Franxholla është e gjyshes.
A është pasqyra e vajzës?
Po, pasqyra është e vajzës.
E kujt është pasqyra?
Pasqyra është e vajzës.
A është tabakja e mësueses?
Po, tabakja është e mësueses.
E kujt është tabakja?
Tabakja është e mësueses.

8. A janë franxhollat të gjyshes?
Po, franxhollat janë të gjyshes.
Të kujt janë franxhollat?
Franxhollat janë të gjyshes.

For further practice following the above pattern drill
the following pairs:

Degët - pemës
Pasqyrat - vajzës
Tabaket - mësueses

9. A janë pasqyrat të vajzavet?
Po, pasqyrat janë të vajzavet.
Të kujt janë pasqyrat?
Pasqyrat janë të vajzavet.

Following the above pattern drill the following pairs:

çantat - mësueseve
degët - pemëve
tabaket - mësueseve

10. Në sa pjesë kryesore ndahet trupi?
Trupi ndahet në tri pjesë kryesore.
Cilat janë pjesët e trupit?
Pjesët e trupit janë kryet, trangu dhe gjymtyrët.
Cilat janë gjymtyrët?
Gjymtyrët janë krahët dhe kambët.
Në sa pjesë ndahet kryet?
Kryet ndahet në dy pjesë kryesore.
Cilat janë këto pjesë?
Këto janë fytyra dhe rrashta.

Do t'ju tregoj si e kalova fundin e javës. Të premtën mbasdreke, porsa mbaruen mësimet, shkova ke berberi me u-rrue; atje prita një gjymës ore, sepse berberi, si zakonisht kishte shumë punë. Mandej (prej atje) shkova në skele me blé ca peshk për darkë. Ke peshkshitsi ishin tue blé peshk edhe dy miq të mij; ata më ftuen me shkue me pí ndonji pije. Unë piva një gotë venë, miqt pinë një pije tjetër që nuk i à dij emnin. Nuk ndejtëm shumë atje: ndoshta nja njizet minuta. N'orën gjashtë e gjymës shkova në shtëpi. Mbasi hangrëm darkë, aty nga ora nândë, unë dhe grueja shkuem në kinema; fëmijët ndejtën me një vajzë që morëm me pagesë.

Të shtunden në mëngjes e kaluem tue blé harxh. Mbasdreke pastruem shtëpin dhe në mbrâmje shkuem për darkë ke prindët e grues. N'orën dhetë erdhëm në shtëpi, por mjerisht nuk fjeta gati gjithë natën, sepse hangra shumë; nâna e grues di me bâ me hangër mirë dhe gjellët e saja më pëlqejnë shumë.

Të dielen hangrëm mëngjes n'orën njimëdhetë dhe mandej unë studjova nja dy orë. Mbasdreke shkuem në plazhë; mora edhe librat me vete, por mjerisht nuk i hapa sepse fjeta. N'orën dhetë e gjymës në mbrâmje, mbasi studjova edhe nja dy orë tjera, të gjithë shkuem me fjetë.

The Albanians have breakfast between seven and eight o'clock in the morning. They eat eggs, bread, and cheese and drink coffee. Many have "byrek" for breakfast, which is a pie (pite) made with vegetables, cheese or meat.

In Albania, lunch is the principal meal of the day. Albanians eat lunch between twelve and one o'clock. They eat different dishes for lunch, most of which are prepared with meat. They drink water with their meals. During the summer, offices and stores close from twelve to two or three o'clock.

In Albania, supper is a light meal.

Trupi i njeriut ndahet në trí pjesë kryesore dhe këto janë kryet, trangu dhe gjymtyrët. Kryet ndahet në dý pjesë kryesore; këto pjesë janë fytyra dhe rrashta. Rrashta është e mbulueme me flokë. Mbrenda në rrashtë gjinden trût. Në fytyrë kemi sýt, veshët dhe hundën. Këto organe na shërbejnë me pá, me ndigjue e me marrë frymë. Na shofim me sý, ndigjojmë me veshë e marrim frymë me hundë ase me gojë. Në gojë kemi dhâmbët, gjuhën e qiellzën. Dhâmbët na shërbejnë me përtypë, gjuha na shërben me folë e me shijue.

Trangu ndahet në dý pjesë kryesore; këto janë gjoksi dhe barku. Gjymtyrë quejmë krahët dhe kambët.

QUESTIONS - PYETJE

1. Në sa pjesë kryesore ndahet trupi i njeriut?
2. Cilat janë pjesët kryesore të trupit të njeriut?
3. Në sa pjesë kryesore ndahet kryet?
4. Me çka është e mbulueme rrashta?
5. Çka është e mbulueme me flokë?
6. Ku gjinden trût?
7. Çka kemi në fytyrë?
8. Ku gjinden sÿt, veshët dhe hunda?
9. Për çka na shërbejnë sÿt?
10. Për çka na shërbejnë veshët?
11. Për çka na shërben hunda?
12. Me çka shofim?
13. Me çka ndigjojmë?
14. Me çka marrim frymë?
15. Çka kemi në gojë?
16. Ku gjinden dhâmbët, gjuha dhe qiellza?
17. Për çka na shërbejnë dhâmbët?
18. Për çka na shërben gjuha?
19. Në sa pjesë kryesore ndahet trungu?
20. Çka ndahet në dy pjesë kryesore, që janë gjoksi dhe barku?
21. Çka quejmë gjymtyrë?
22. Çka janë krahët dhe kambët?

A. Answer the following questions:

1. I kujt është libri mbi tryezë? (of the lieutenant)
2. E kujt është vajza e gjatë? (of the teacher)
3. Librat e kujt janë në raft? (of Mr. Berati)
4. Pëndat e kujt janë të verdha? (of Mr. Elbasani)
5. I kujt është ky çakmak? (of the friend who lives in Carmel)
6. E kujt është kjo kapelë? (of Mr. Tabaku)

B. Translate the following sentences:

7. The car windows are large.
8. The rent of the shop is 75 dollars per month.
9. I usually have lunch at 12 o'clock.
10. I do not smoke in the morning.

PJESA E TETË
FJALORI

LESSON 30
PART VIII
VOCABULARY

bark, -u barqe, -t	(m.)	abdomen
dhâmb, -i dhâmbë, -t	(m.)	tooth
flok, -u flokë, -t	(m.)	hair
frymë, -a frymë, -t	(f.)	breath, spirit, soul inhabitants (only in plural)
fytyrë, -a fytyra, -t	(f.)	face
gojë, -a gojë, -t	(f.)	mouth
gjinden	(v.)	are located
gjoks, -i gjoksa, -t	(m.)	chest, breast
gjymtyrë, -a gjymtyrë, -t	(f.)	limb, joint
hundë, -a hundë, -t	(f.)	nose
kambë, -a kambë, -t	(f.)	foot, leg
krye, kryet krenë, -t	(neuter) (m.pl.)	head leaders, heads
me marrë frymë (unë marr frymë)	(v.)	to breathe
i, të mbuluem e, të mbulueme	(adj.m.&f.)	covered
nda het	(v.)	is divided
me ndigjue (unë ndigjoj)	(v.)	to hear, listen, obey

LESSON 30

organ, -i organe, -t	(m.)	organ
me përtypë (unë përtyp)	(v.)	to chew
pjesë, -a pjesë, -t	(f.)	part, share
qiellzë, -a qiellza, -t	(f.)	palate
rrashtë, -a rrashta, -t	(f.)	skull
sÿ, -ni sÿ, -t	(m.)	eye
me shërbye (unë shërbej)	(v.)	to serve; to wait on
me shijue (unë shijoj)	(v.)	to taste, enjoy
trÿ, ni trÿ, -t	(m.)	brain
trung, -u trungje, -t	(m.)	trunk (of body and tree), stem
trup, -i trupa, -t	(m.)	body, log
vesh, -i veshë, -t	(m.)	ear

1. Ku jam unë tash?
Tash ju jeni në klasë.
A qesh unë në klasë dhe mbasdreke?
Po, dhe mbasdreke ju qetë në klasë.
Ku je ti tash?
Tash unë jam në klasë.
A qe ti në klasë pardje në mëngjes?
Po, pardje në mëngjes unë qesh në klasë.
A është mësuesi në klasë tash?
Po, tash mësuesi është në klasë.
A qe mësuesi në klasë pardje mbasdreke?
Po, pardje mbasdreke mësuesi qe në klasë.
Ku jemi na të gjithë?
Na të gjithë jemi në klasë.
A qemë na të gjithë në klasë dhe në mëngjes?
Po, dhe në mëngjes na të gjithë qemë në klasë.
Ku jeni ju të gjithë?
Na të gjithë jemi në klasë.
A qetë ju të gjithë në klasë pardje?
Po, pardje na të gjithë qemë në klasë.
A janë nxânsit në klasë tash?
Po, tash nxânsit janë në klasë.
A qenë nxânsit në klasë dhe mbasdreke?
Po, dhe mbasdreke nxânsit qenë në klasë.
2. A kam unë një fjaluer?
Po, ju keni një fjaluer.
A pata unë një fjaluer vjetin që kaloi?
Po, vjetin që kaloi ti pate një fjaluer.
Sa fjalorë ke ti tash?
Tash unë kam një fjaluer.
Sa fjolorë pate ti vjetin që kaloi?
Vjetin që kaloi unë pata dy fjalorë.
Sa rradhorë ka Zotni Majori?
Zotni Majori ka një rradhuer.
Sa rradhorë pati Zotni Majori muejin që kaloi?
Muejin që kaloi Zotni Majori pati dy rradhorë.
A kemi na të gjithë nga një libër?
Po, na të gjithë kemi nga një libër.
A patëm na të gjithë nga një libër vjetin që kaloi?
Po, na të gjithë patëm nga një libër vjetin që kaloi.
A keni ju të gjithë nga një laps.
Po, na të gjithë kemi nga një laps.
A patët ju të gjithë nga një pëndë javën që kaloi?
Po, javën që kaloi na të gjithë patëm nga një pëndë.

A kanë të gjithë ushtarët nga një palë këpucë?
 Po, të gjithë ushtarët kanë nga një palë këpucë.
 A patën të gjithë ushtarët nga një palë këpucë vjetin që kaloi?
 Po, vjetin që kaloi të gjithë ushtarët patën nga palë këpucë.

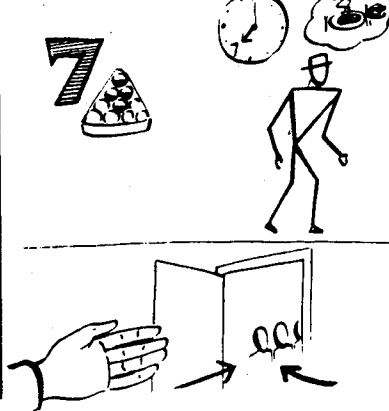
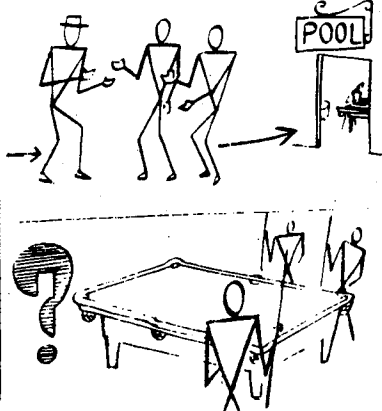
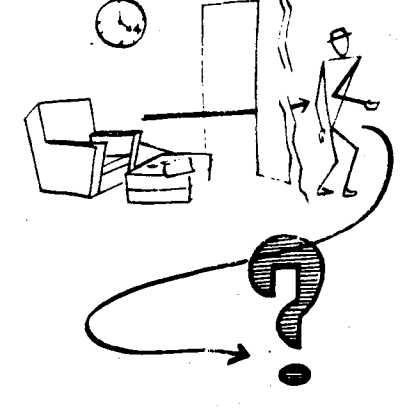
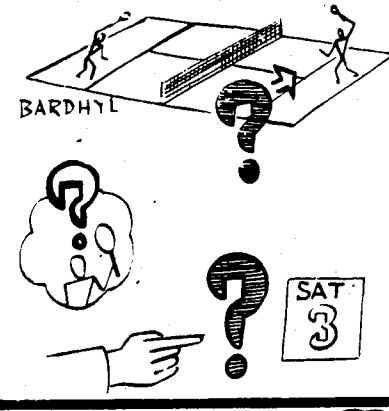
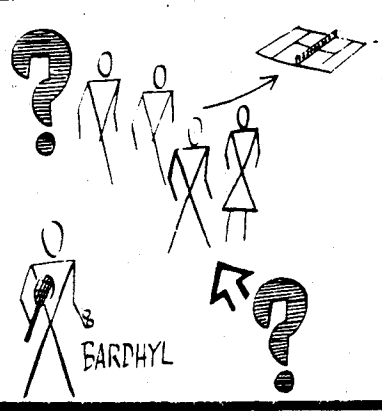
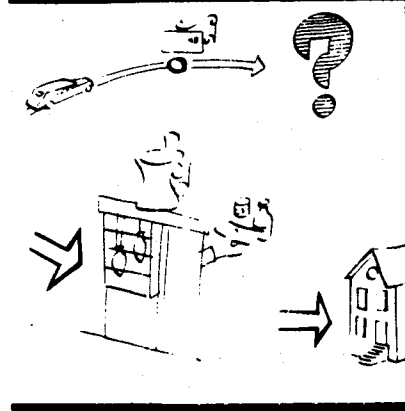
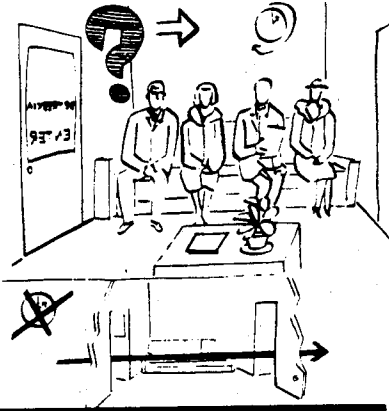
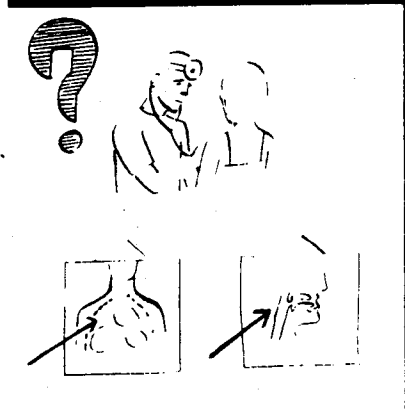
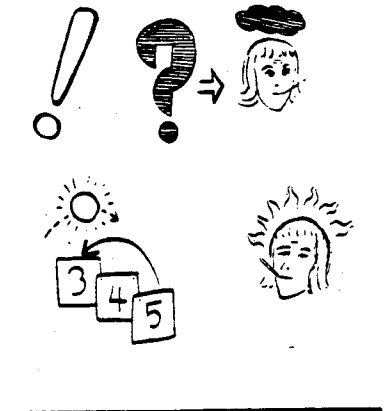
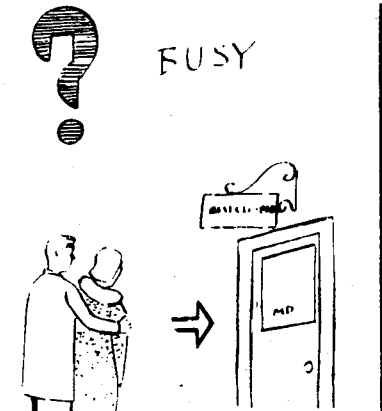
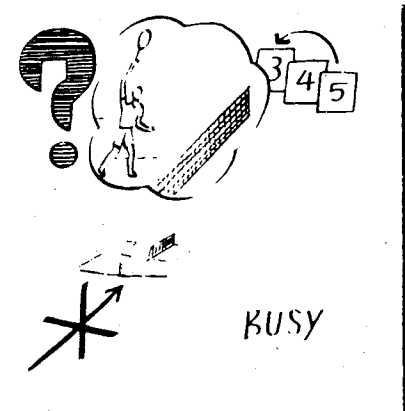
3. Kush e hap derën në mëngjes?
 Ti e hap derën në mëngjes.
 Kush e hapi derën dje në mëngjes?
 Dje në mëngjes ti e hape derën.
 A e hap ti dritoren çdo mëngjes?
 Po, unë e hap dritoren çdo mëngjes.
 Kush e hapi dritoren dje në mëngjes?
 Unë e hapa dritoren dje në mëngjes.
 A e hap mësuesi dritoren në mëngjes?
 Po, mësuesi e hap dritoren në mëngjes.
 A e hapi mësuesi dritoren dje në mëngjes?
 Po, dje në mëngjes mësuesi e hapi dritoren.
 A i hapim na dyert e dritoret në mëngjes?
 Po, në mëngjes na i hapim dyert e dritoret.
 A i hapëm na dje dyert e dritoret?
 Po, dje na i hapëm dyert e dritoret.
 A i hapni ju librat kur hyn mësuesi në klasë?
 Po, na i hapim librat kur hyn mësuesi në klasë.
 A i hapët librat dje kur hyni mësuesi në klasë?
 Po, dje na i hapëm librat kur hyni mësuesi në klasë.
 A i hapin nxânsit librat kur hyn mësuesi në klasë?
 Po, nxânsit i hapin librat kur hyn mësuesi në klasë.
 A i hapën ata librat kur hyni mësuesi në klasë?
 Po, ata i hapën librat kur mësuesi hyni në klasë.
4. Në ç'orë vîj unë në shkollë në mëngjes?
 Në mëngjes ti vjen në shkollë n'orën shtatë e gjymës.
 Në ç'orë erdha në shkollë dje në mëngjes?
 Dje në mëngjes ti erdhe në shkollë n'orën tetë.
 Në ç'orë vjen kapiteni në shkollë mbasdreke?
 Mbasdreke kapiteni vjen në shkollë n'orën një.
 A erdhi kapiteni në shkollë dje mbasdreke n'orën një?
 Po, dje mbasdreke kapiteni erdhi në shkollë n'orën një.
 A vîni në shkollë heret, apo vonë?
 Na vîjmë në shkollë heret.
 A erdhët në shkollë heret, apo vonë dje në mëngjes?
 Dje në mëngjes na erdhëm heret në shkollë.
 A vîjnë të gjithë nxânsit heret në shkollë?
 Po, të gjithë nxânsit vîjnë heret në shkollë.
 A erdhën të gjithë nxânsit heret dje në shkollë?
 Po, dje të gjithë nxânsit erdhën heret në shkollë.

5. Në ç'orë hÿj unë në zyrë?
 Ti hÿn në zyrë n'orën shtatë e gjymës.
 Në ç'orë hÿna unë dje në zyrë?
 Dje ti hÿne në zyrë n'orën tetë.
 Në ç'orë hÿn kapiteni në kazermë?
 Kapiteni hÿn në kazermë n'orën gjashtë.
 Në ç'orë hÿni kapiteni dje në kazermë?
 Dje kapiteni hÿni në kazermë n'orën tetë.
 Në ç'orë hÿjmë na në klasë në mëngjes?
 Në mëngjes na hÿjmë në klasë n'orën tetë.
 Në ç'orë hÿmë na dje në klasë?
 Dje na hÿmë në klasë n'orën tetë pa një çerek.
 Në ç'orë hÿni në kazermë mbasdreke?
 Mbasdreke na hÿjmë në kazermë n'orën tetë.
 Në ç'orë hÿtë në kazermë dje mbasdreke?
 Dje mbasdreke na hÿmë në kazermë n'orën dhetë.
 Në ç'orë hÿjnë nxânsit në klasë?
 Nxânsit hÿjnë në klasë n'orën tetë.
 Në ç'orë hÿnë nxânsit dje në klasë?
 Dje nxânsit hÿnë në klasë n'orën shtatë e gjymës.

1. A qetë pardje mbasdreke me luejtë tenis?
2. Jo, nuk qesh sepse pata punë.
3. Çfarë pune patët?
4. Shoqnova gruen ke mjeku.
5. Ashtu? A është e sëmundë?
6. Po, pati ethe të forta pardje në drekë.
7. Çka tha mjeku se kishte?
8. Asgjë serioze; ishte e ftofun në gjoks e në fyt.
9. Te cili mjek qetë?
10. Te Dr. Trebicka, që është specialist për sëmundje të mbrendëshme.
11. A pritët shumë në sallën e pritjes? Zakonisht, ai është shumë i zënë.
12. E di, por patëm fat dhe e gjetëm të lirë.
13. Ku qetë mbasi shkuet te mjeku?
14. Qemë në barnatore; mbasi blemë ilaçet shkuem drejt në shtëpi.
15. A dini gjë, a qenë tjerët me luejtë tenis?
16. Bardhyli po, qe; për tjerët nuk e di ku qenë.
17. Me kë luejti Bardhyli?
18. Nuk e di. Po ju, si e kaluet të shtunden mbasdreke?
19. Ndejta në shtëpi deri në orën 4; mandej dola.
20. Ku shkuet?
21. Rrugës takova dy miq dhe së bashku shkuem me luejtë bilardo.
22. Sa lojna luejtët?
23. Luejtëm shtatë lojna; në orën 7 unë shkova me hangër.
24. Eja të hyjmë në klasë se (sepse) erdhën të gjithë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Did you play tennis the day before yesterday afternoon?
2. No, I did not go because I was busy.
3. What kept you busy?
4. I took my wife to the doctor.
5. Is that so! Is she sick?
6. Yes, the day before yesterday at noon she had a high fever.
7. What did the doctor say was wrong with her?
8. Nothing serious, she has a chest and throat cold.
9. To what doctor did you go?
10. Doctor Trebicka, who is a specialist in internal diseases.
11. Did you wait long in the waiting room? He is usually very busy.
12. I know, but we were lucky and found him free.
13. Where did you go after you went to the doctor?
14. We went to a drugstore, and after we bought the medicines we went straight home.
15. Do you know whether the others went to play tennis?
16. Bardhyl went to play, I do not know about the others.
17. With whom did Bardhyl play?
18. I don't know. How about you, how did you spend Saturday afternoon?
19. I stayed home until 4 o'clock, then I went out.
20. Where did you go?
21. On my way I met two of my friends and we went to shoot pool.
22. How many games did you play?
23. We played seven games. At 7 o'clock I went to eat.
24. Come, let's go into the classroom now that everybody is here.

THE SIMPLE PAST

In Albanian, the simple past, also called past definite or preterit, denotes an action that took place at a definite time in the past and which has no connection whatsoever with the present. For example:

1. Dje shkova në shtëpi në orën 12.
(Yesterday I went home at 12 o'clock.)
2. Vjetin që kaloi kaluam një muaj në plazhë.
(Last year we spent one month at the beach.)
3. Ata e lexuan dialogun shumë herë.
(They read the dialogue many times.)

In today's dialogue, in addition to the verbs me qenë "to be" and me pasë "to have" you have another group of verbs in the simple past. The infinitive form of these verbs ends in a consonant plus ë (me quejtë, me hapë, me folë).

Rule: This group of verbs is conjugated in the simple past by replacing the final ë with: -a, -e, -i, for the singular and -ëm, -ët, -ën for the plural.

-a	quejta	hapa	folë
-e	quejte	hape	fole
-i	quejti	hapi	foli
-ëm	quejtëm	hapëm	folëm
-ët	quejtët	hapët	folët
-ën	quejtën	hapën	folën

Remark I. A great number of irregular verbs such as "me pasë "to have," me folë "to speak," me hangër "to eat," "me dalë "to go out," "me ardhë "to come" etc. follow the previous mentioned rule with these small changes: The verb me pasë changes the -s of the stem into -t in the simple past; the verb me hangër loses the -ë; The verb me dalë changes the -a of the stem into -o and the verb me ardhë changes the -a of the stem into -e. The conjugation of these verbs is the following:

pata	(I had)	hangra	(I ate)
pate	(you had)	hangre	(you ate)
pati	(he had)	hangri	(he ate)
patëm	(we had)	hangrëm	(we ate)
patët	(you had)	hangrët	(you ate)
patën	(they had)	hangrën	(they ate)
dola	(I went out)	erdha	(I came)
dole	(you went out)	erdhe	(you came)
doli	(he went out)	erdhi	(he came)
dolëm	(we went out)	erdhëm	(we came)
dolët	(you went out)	erdhët	(you came)
dolën	(they went out)	erdhën	(they came)

Remark II. The verb me qenë "to be" has an irregular simple past; the conjugation of its simple past is as follows:

qesh	(I was)
qé	(you were)
qe	(he was)
qemë	(we were)
qetë	(you were)
qenë	(they were)

Remark III. In today's dialogue such forms as ishte (from the verb me qenë) and kishte (from the verb me pasë) are used to mean he was, they were, he had. These forms are not in the simple past tense and will be explained in the next lesson.

1. A dini me luejtë tenis?
Po, unë dij me luejtë tenis.
Sa herë në javë lueni tenis?
Unë luej tenis dy herë në javë.
Ku luejtët tenis javën që kaloi?
Javën që kaloi luejta tenis në qytet.
Kush luejti tenis me ju?
Nji shok luejti tenis me mue.
Sa orë luejtët tenis?
Na luejtëm tenis dy orë.
A luejtën oficerat tenis javën që kaloi?
Po, javën që kaloi oficerat luejtën tenis.
Sa herë në javë lueni bilardo?
Unë luej bilardo nji herë në javë.
A luejtët bilardo javën që kaloi?
Jo, nuk luejta sepse qesh i sëmundë.
A patët ethe të forta?
Po, pata ethe të forta.
2. Çka bëni kur jeni i sëmundë?
Kur jam i sëmundë shkoj ke mjeku.
Po kur është zoja e sëmundë, çka bëni?
Kur është zoja e sëmundë e çoj ke mjeku.
A është mjeku shumë i zânun?
Po, nganjherë mjeku është shumë i zânun.
Ke çfarë mjeku qetë kur qetë i sëmundë?
Qesh ke nji specialist për sëmundje të mbrendëshme.
A ka specialiste për sëmundje fyti?
Po, ka nja tre a katër.
Sa barnatore ka në Monterey?
Nuk e dij sa barnatore ka në Monterey.
3. Kë takuet sot në mëngjes?
Sot në mëngjes takova mësuesin.
Kë takoi mësuesi dje mbasdreke?
Dje mbasdreke mësuesi takoi nxânsit.
Kë takuet pardje ju të gjithë?
Pardje, na të gjithë takuem kapitenin.
Kë takuen ushtarët në kazermë?
Ushtarët takuen oficerin në kazermë.
4. Çka ha ti në mëngjes?
Në mëngjes unë ha ambëlsinë.
Çka hangre ti dje në mëngjes?
Edhe dje në mëngjes unë hangra ambëlsinë.
Çka hangri shoku juaj dje për drekë?
Dje për drekë shoku im hangri makarona.

Çka hangrët ju dhe shoku për darkë?
 Unë dhe shoku hangrëm bukë e djathë për darkë.
 Çka hangrën ushtarët mbrâmë për darkë?
 Ushtarët hangrën makarona dhe bukë e djathë mbrâmë për darkë.

5. A e gjën ti mësuesin në klasë në mëngjes?
 Po, në mëngjes unë e gjëj mësuesin në klasë.
 A e gjete dje mësuesin në klasë?
 Po, dje e gjeta mësuesin në klasë.
 A e gjën oficeri vajzën në shtëpi?
 Po, oficeri e gjën vajzën në shtëpi.
 A e gjeti dje mësuesi vajzën në shtëpi?
 Po, dje mësuesi e gjeti vajzën në shtëpi.
 A e gjëni ju mësuesin në klasë?
 Po, na e gjëjmë mësuesin në klasë.
 A e gjetët dje mësuesin në klasë?
 Po, na e gjetëm dje mësuesin në klasë.
 A e gjëjnë ushtarët oficerin në kazermë?
 Po, ushtarët e gjëjnë oficerin në kazermë.
 A e gjetën dje ushtarët oficerin në kazermë?
 Po, dje ushtarët e gjetën oficerin në kazermë.
6. Kë gjete në klasë sot në mëngjes?
 Sot në mëngjes unë gjeta mësuesin në klasë.
 Po kapiteni, kë gjeti në klasë?
 Edhe kapiteni gjeti mësuesin në klasë.
 Kë gjetët në klasë ju të gjithë?
 Na të gjithë gjetëm mësuesin në klasë.
 Kë gjetën ushtarët në kazermë?
 Ushtarët gjetën oficerin në kazermë.
7. A shkoni drejt në kazermë mbas shkolle?
 Po, mbas shkolle unë shkoj drejt në kazermë.
 A jeni i lirë mbasdreke?
 Po, mbasdreke, unë jam i lirë.
 A është e lirë vajza juej mbasdreke?
 Po, vajza ime është e lirë mbasdreke.
 A keni fat kur lueni kumár?
 Po, unë kam fat kur luej kumár.
 Kush ka fat kur luen kumár?
 Na të gjithë kemi fat kur luejmë kumár.
 A takuet ndonji vajzë dje rrugës?
 Jo, nuk takova asnji vajzë dje rrugës.

Shqipnija është ndër shtetet më të vjetra në Ballkan; sot është një krahinë e vogël e një shteti të madh që në kohët e vjetra u-quente Ilirí (Illyria). Shqipnija e sotshme është dy herë më e vogël se ç'ka qenë para vjetit 1912. Qytetet më të vjetra janë Shkodra dhe Durrsi; të dyja këto qytete kanë qenë kryeqytete të Shqipnis. Tirana është bërë kryeqytet në vjetin 1920. Qytetet tjera të mëdhaja - të mëdhaja për Shqipnin, natyrisht - janë Korça, Elbasani, Vlona, Gjinokastrë dhe Berati.

Bregu i detit të Shqipnis, sidomos bregu i Adriatikut, është shumë i bukur; klima këtu është e butë. Ndër prodhimet më me rëndësi të krahinave të bregut të detit janë portokallat dhe ullijt; në përgjithësi, tokët këtu janë shumë pjellore, sidomos ato të Shqipnis së mesme, nga Shkumbini deri në Vjosë.

Një shumicë shqiptarësh veshen ende sot me veshje kombëtare të shumë vjetëve më parë. Mbulesa e kokës (head-gear) karakteristike e këtyre burrave është "qeleshja".

I was born in a beautiful village and I went to elementary school there. When I was a student I used to spend my holidays and vacations in the country, and even now, when no business retains me in town, I spend some time in my native village. Spring and summer there are very

pleasant. In spring, the birds wake you up early in the morning. In summer the trees are covered with all sorts of fruit and you may pick cherries, apples, etc. The food in the village is cheaper and more wholesome (i ushqyeshëm) than in the town. There are neither movies nor theaters in the village. Life (jeta) in the village is simple and is so different from town life. That is why I like living in the village.

Zakonisht, çdo të shtunde mbasdreke shkoj me luejtë tenis. Të shtunden që kaloi nuk shkova sepse grueja ishte e sëmundë. Në drekë pati ethe të forta, prandej shkuem ke mjeku. Mbasi Dr. Trebicka është specialist për sëmundje të mbrendëshme shkuem ke ai. Doktorin e gjetëm të lirë, kështu që nuk pritëm shumë në sallën e pritjes. Mjeku tha se grueja ishte e ftofun në fyt e në gjoks. Mbasi dolëm nga mjeku shkuem në një barnatore dhe blemë ilaçet; mandej shkuem drejt në shtëpi.

Bardhyli shkoi me luejtë tenis me disa shokë të klasës. Petriti, rrugës, takoi dy miq e së bashku shkuen me luejtë bilardo.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kush shkon me luejtë tenis, zakonisht, çdo të shtunde mbasdreke?
2. Çka shkoj me luejtë unë, zakonisht, çdo të shtunde mbasdreke?
3. Kur shkoj unë, zakonisht, me luejtë tenis?
4. Pse nuk munda me shkue të shtunden që kaloi?
5. Kur nuk munda me shkue sepse grueja ishte e sëmundë?
6. Kush ishte e sëmundë të shtunden që kaloi?
7. Kur pati grueja ethe të forta?
8. Kush pati ethe të forta të shtunden në drekë?
9. Prandej, ku shkuem?
10. Kush shkoi, prandej, ke mjeku?
11. Kush është specialist për sëmundje të mbrendëshme?
12. Çfarë mjeku është Dr. Trebicka?
13. Kë gjetëm të lirë?
14. Ku nuk pritëm shumë?
15. Çka nuk bëmë shumë në sallën e pritjes?
16. Kush tha se grueja ishte e ftofun në fyt e në gjoks?
17. Ku ishte e ftofun grueja?
18. Ku shkuem mbasi dolëm nga mjeku?
19. Kur shkuem në një barnatore?
20. Çka blemë në barnatore?
21. Ku shkuem mandej?
22. Kur shkuem drejt në shtëpi?
23. Kush shkoi me luejtë tenis me disa shokë të klasës?

24. Me kë qe Bardhyli me luejtë tenis?
25. Kush takoi rrugës dy miq?
26. Sa miq takoi Petriti rrugës?
27. Çka shkuen me luejtë së bashku?
28. Me kë shkoi Petriti me luejtë bilardo?

The verbs in the following sentences are in the future tense. Write the same sentences changing only the future tense into simple past. For example:

Nesër do të shkoj në qytet.

Dje shkova në qytet.

1. Mbasnesër mësuesit do të vijnë në shkollë më heret.

2. Na do të hamë sot në shtëpi.

3. Ju do të flitni më mirë se unë.

4. Hasani dhe Hyseni do të presin dy orë.

5. Ti do të studjosh dy dialogë dhe tridhetë fjalë të reja.

6. Ata do të gjejnë libra të bukur në bibliotekë.

7. Nxânsit do të rrijnë në shtëpi për të studjue.

Translate into English:

8. Dje në drekë pata 30 lekë; tash s'kam asnji lek.

9. Dje dreka në mensë qe shumë e mirë.

10. Jo, nuk qemë sepse nuk patëm të holla.

PJESA E TETË
FJALORI

LESSON 31
PART VIII
VOCABULARY

asgjâ	(prn.)	nothing, not a thing
barnatore, barnatorja barnatore, -t	(f.)	pharmacy, drugstore
bilardo, -ja bilardo, -t	(f.)	pool, pool table
me dalë (unë dal)	(v.)	to go out, come out, to get out; suffice
doktor, -i doktora, -t	(m.)	doctor, physician
drejt	(adv.&prep.)	straight, right, towards
ethe, -t	(f.pl.)	fever
ethe të forta		high fever
fat, -i fate, -t	(m.)	fate, luck
i, e, të fortë të forta	(adj.m.&f.)	strong, hard, firm
i, e, të ftofun të ftofuna	(adj.m.&f.)	(he, she, it has) a cold
fyt, -i fyte, -t	(m.)	throat
me gjetë (unë gjëj)	(v.)	to find
ilaç, -i ilaçe, -t	(m.)	medicine, drug, remedy
lojë, -a lojna, -t	(f.)	game, plaything, toy, joke
i, të mbrendëshëm e, të mbrendëshme	(adj.m.&f.)	internal, interior, inner
mjek, -u mjekë, -t	(m.)	physician, doctor

LESSON 31

prandej	(conj.)	therefore
rrugës	(adv.)	on one's way, on the way
sallë pritje	(f.)	waiting room
serioz, -e seriozë	(adj.m.&f.)	serious
sëmundje, sëmundja sëmundje, -t	(m.)	sickness, disease, illness
specialist, -e	(adj.m.&f.)	specialist
me shoqnie (unë shoqnoj)	(v.)	to accompany, escort, join, associate with
me takue (unë takoj)	(v.)	to meet, contact, encoun- ter, happen, occur, concern
te (ke)	(prep.)	to
tenis, -i	(m.)	tennis
i, e, të zânun të zânuna	(adj.m.&f.)	busy, occupied; blocked

NOTES:

me qenë i ftofun

to have a cold

1. A kishte mësuesi shumë libra kur ishte në shkollën e mesme?
Po, kur ishte në shkollën e mesme mësuesi kishte shumë libra.
A kishte kapiteni shumë të holla kur ishte në Tiranë?
Po, kur ishte në Tiranë kapiteni kishte shumë të holla.
A kishte djali dy palë këpucë kur ishte në Gjinokastër?
Po, kur ishte në Gjinokastër djali kishte dy palë këpucë.
A kishte mësuesja libra e gazeta kur ishte në zyrë?
Po, kur ishte në zyrë mësuesja kishte libra e gazeta?
A kishte nxânsja pasqyrë kur ishte në plazhë?
Po, kur ishte në plazhë nxânsja kishte pasqyrë.
A kishte rreshteri mjaft të holla kur ishte tetâr?
Jo, kur ishte tetâr rreshteri nuk kishte mjaft të holla.
A kishte majori automobil kur ishte kapiten?
Po, kur ishte kapiten majori kishte automobil.

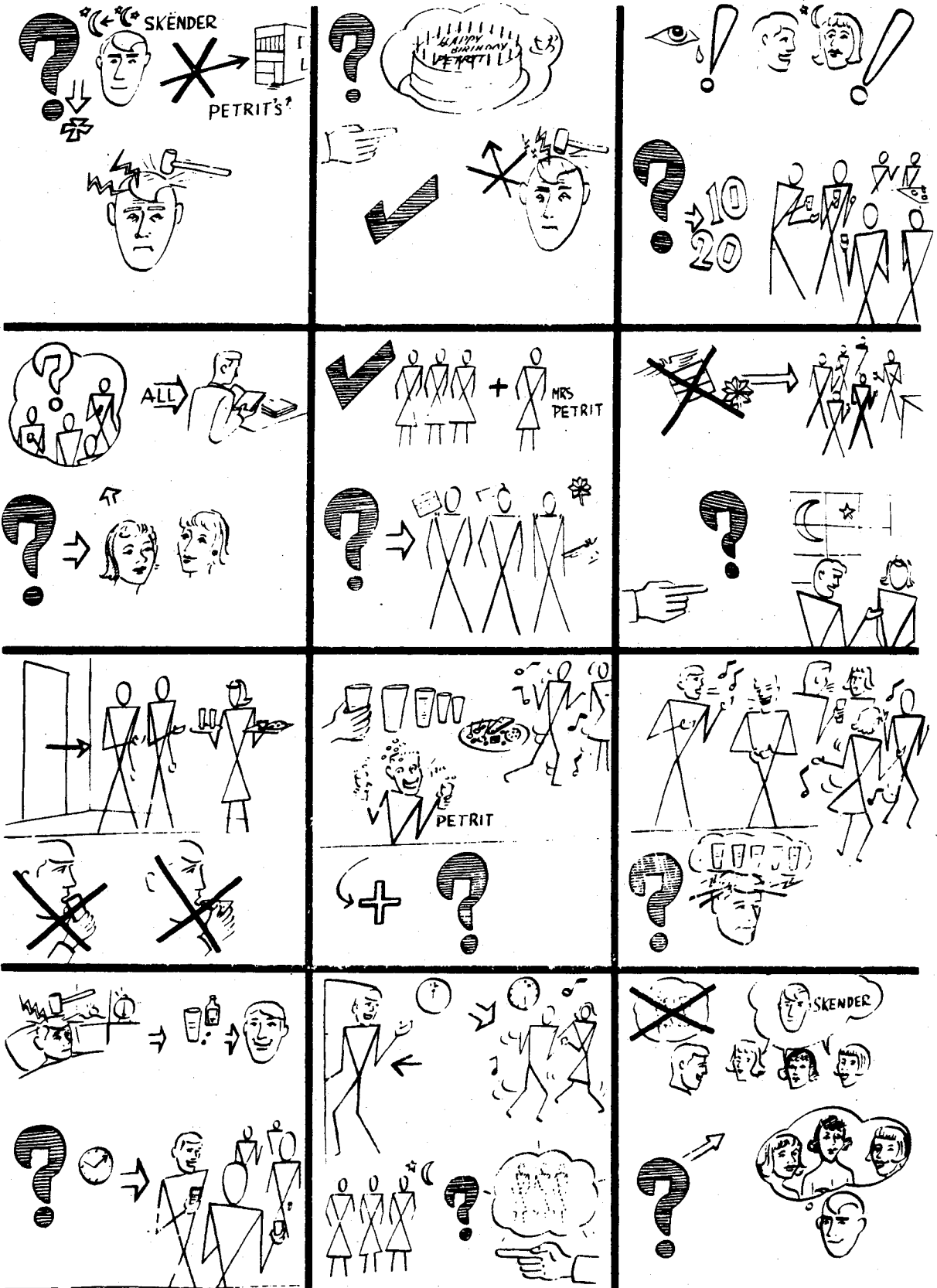
2. A shërbeni në mensë ndonjiherë?
Po, nganjiherë unë shërbej në mensë.
A shërbeve në mensë javën që kaloi?
Po, javën që kaloi unë shërbeva në mensë.
A shërbeu tetari në mensë javën që kaloi?
Po, javën që kaloi tetari shërbeu në mensë.
A shërbeni në mensë ju të gjithë?
Po, na të gjithë shërbejmë në mensë.
A shërbyet ju të gjithë në mensë muejin që kaloi?
Po, muejin që kaloi na të gjithë shërbyem në mensë.
A shërbejnë ushtarët në kazermë?
Po, ushtarët shërbejnë në kazermë.
A shërbyen ushtarët në kazermë javën që kaloi?
Po, ushtarët shërbyen në kazermë javën që kaloi.

3. A tha ai se është i sëmundë?
Po, ai tha se është i sëmundë.
A thash unë dje se banoj në Monterey.
Po, ju thatë dje se banoni në Monterey.
A thatë ju se flitni gjermanisht?
Po, unë thash se flas gjermanisht.
A thanë ata se janë nxânës?
Po, ata thanë se janë nxânës.
A thé ti se je 20 vjeç?
Po, unë thash se jam 20 vjeç.

1. Skënder, ku ishe mbrâmë që nuk erdhe në shtëpinë e Petritit?
2. Ishem pak i sëmundë; kishem dhimbë kreje.
3. A e dijshe se Petriti kishte ditëlindjen?
4. Po, e dijshe, por si thash, nuk munda me ardhë.
5. Më vjen shumë keq! Kemi bërë qejf.
6. Sa vetë ishi gjithësejt?
7. Nuk e di sa; di vetëm se na nxânsit ishim të gjithë.
8. A kishte ndonji vajzë në festë?
9. Po, ishin tri vajza e natyrisht, edhe zoja e Petritit.
10. A ishte ndonji prej oficeravet?
11. Jo, asnjë prej tyre s'ishte në festë.
12. Më kallxo si e kaluet mbrâmjen!
13. Posa shkuem, zoja na qiti rakë e meze.
14. Natyrisht, ti as nuk pive dhe as hangre.
15. Jo, piva, hangra pak dhe këceva mjaft; Petriti piu tepër.
16. Çka bërë mandej?
17. Kënduem, qeshëm, biseduem e si thash, këcyem e pimë.
18. A të dhemb kryet ndopak nga pija?
19. Kur u-zgjova më dhimbte; piva dy hapa dhe tash jam mirë.
20. Sa kohë ndejtët?
21. Unë ndejta deri në mesnatë; tjerët ndejtën pak më shumë.
22. Ti thë se ishin tri vajza; a i njifshe ato më parë?
23. Jo, nuk i njifshem, por ato më thanë se të njifshin ty.
24. Ashtu? Tash e di cilat janë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Where were you last night Skënder; you did not come to Petrit's house?
2. I was not feeling well; I had a headache.
3. Did you know that it was Petrit's birthday?
4. Yes, I knew it, but as I said, I could not come.
5. I am very sorry! We had fun!
6. How many people were there altogether?
7. I do not know how many; I only know that the students were all there.
8. Were there any girls at the party?
9. Yes, there were three girls and naturally Petrit's wife, too.
10. Were there any officers?
11. No, none of them were at the party.
12. Tell me how you spent the evening.
13. As soon as we went there the lady (of the house) offered us raki and snacks.
14. Naturally you didn't drink and didn't eat!
15. No, I drank, I ate a little and I danced a lot; Petrit drank too much.
16. Then what did you do?
17. We sang, we laughed and we talked and, as I said, we danced and drank.
18. Do you have a headache from the drinking?
19. When I woke up I had a headache but I took two pills and now I am fine.
20. How long did you stay at the party?
21. I stayed until midnight; the others stayed a little longer.
22. You said that there were three girls; did you know them previously?
23. No, I did not, but they told me that they knew you.
24. Is that so? Now I know who they were.

THE IMPERFECT

In English, as in Albanian, the simple past denotes an action that happened at a definite time in the past. For example:

- a. We ate lunch at 12 o'clock yesterday.
(Na hangrëm drekë dje n'orën 12.)
- b. I spent a month at the beach last summer.
(Unë kalova një muaj në plazhë verën që kaloi.)

Note however, that this simple past in English may also describe an action that happened repeatedly or habitually in the past.

- a. We always ate (used to eat) lunch at 12 o'clock.
(Na hajshim drekë gjithëmonë n'orën 12.)
- b. Before the war I spent (used to spend) a month at the beach each summer.
(Para luftës unë kalojshem një muaj në plazhë gjatë verës.)

In dealing with Albanian, the student should sense the difference between the examples above. The first two examples illustrate what is a simple past in Albanian; and the last examples illustrate what would be expressed in Albanian by the so-called "imperfect" tense, a form denoting a habitual or repeated past action, or one which was continuous in the past.

Type A

-shem
-she
-te

-shim
-shi
-shin

Type B

-jshem
-jshe
-nte

-jshim
-jshi
-jshin

The imperfect of a verb in Albanian, regular or irregular, is formed by adding the above endings to the stem of the second person plural of the present tense, indicative mode. Examples:

<u>The Verb</u>	<u>2nd person plural present</u>	<u>Imperfect</u>
me hapë "to open"	ju <u>hapni</u>	unë hapshem (A type) ti hapshe ai hapte na hapshim ju hapshi ata hapshin
me folë "to speak"	ju <u>flitni</u>	unë flitshem (A type) ti flitshe ai flitte na flitshim ju flitshi ata flitshin
me shkue "to go"	ju <u>shkoni</u>	unë shkojshem (B type) ti shkojshe ai shkonte na shkojshim ju shkojshi ata shkojshin
me lã "to wash"	ju <u>lani</u>	unë lajshem (B type) ti lajshe ai lante na lajshim ju lajshi ata lajshin

Other examples of the imperfect's usage:

a. Repeated action or habit:

Shumë kohë më parë shkojshem shpesh me këcye. (habit)
(Long ago (I often went dancing.) (I often used to go dancing.)

Kur ju më pyetshi unë ju përgjegjshem. (repeated action)
(When you asked me I answered you.)

b. Progressive in the past or an action that lasts for a long time:

Kur ishem i rí lexojshem shumë. (action which lasts plus
(When I was young I read a lot.) habit)
(During the time I was young I used to read a lot.)

Ajo po shkruente letra kur fillova me folë. (progressive)
(She was writing when I started to speak.)

THE SIMPLE PAST OF VERBS THAT IN THE INFINITIVE END IN -UE, -YE, OR IN A LONG VOWEL

Rule 1: Verbs that in the infinitive form end in -ye form the simple past like those ending in -ue with the following differences:

- a. The ending -ye is replaced by e in the three singular persons.
- b. The third person singular ends in u and not in i.

Simple Past

<u>Verbs ending in inf. in -ue</u>	<u>Verbs ending in inf. in -ye</u>	
<u>me shkue</u>	<u>me këcye</u>	<u>me shërbye</u>
shkova	këceva	shërbeva
shkove	këceve	shërbeve
shkoi	këceu	shërbeu
shkuem	këcyem	shërbyem
shkuet	këcyet	shërbyet
shkuen	këcyen	shërbyen

Rule 2: Verbs that in the infinitive form end in a long vowel like me lá "to wash" me blé "to buy" form the simple past by adding to the past participle the endings -ve, -va, -u for the singular, and -më, -të, -në for the plural.
Examples:

<u>me pí</u>	<u>me lá</u>	<u>me blé</u>
piva	lava	bleva
pive	lave	bleve
piu	lau	bleu
pimë	lamë	blemë
pitë	latë	bletë
pinë	lanë	blenë

1. A ishte ti në shtëpi kur erdhi shoku?
Po, unë ishem në shtëpi kur erdhi shoku?
Kush tjetër ishte në shtëpi kur erdhi shoku?
Edhe djali ishte në shtëpi kur erdhi shoku.
A ishi ju në klasë kur erdhi mësuesi?
Po, na të gjithë ishim në klasë kur erdhi mësuesi.
Cilët ishin në klasë kur erdhi komandanti i shkollës?
Të gjithë nxënësit ishin në klasë kur erdhi komandanti.
2. A kishe dhimbë kreje kur shkove me fjetë?
Po, kur shkova me fjetë kishem dhimbë kreje.
A kishte Zotni Majori në xhep një gazetë kur erdhi në mensë?
Po, Zotni Majori kishte në xhep një gazetë kur erdhi në mensë.
A kishi ju shumë punë javën që kaloi.
Po, na kishim shumë punë javën që kaloi.
A kishin nxënësit kapela kur erdhën në klasë?
Po, nxënësit kishin kapela kur erdhën në klasë.
3. A dijshe unë anglisht kur erdha në Amerikë?
Po, ti dijshe anglisht kur erdhe në Amerikë.
A dijshe ti shqip kur erdhe këtu?
Jo, unë nuk dijshe shqip kur erdha këtu.
A dinte nëntogeri gjermanisht kur erdhi këtu?
Po, nëntogeri dinte gjermanisht kur erdhi këtu.
A dijshe ti shqip kur erdhët këtu?
Jo, na nuk dijshe shqip kur erdhëm këtu.
A dijshe mësuesit anglisht kur erdhën në Amerikë?
Jo, mësuesit nuk dijshe anglisht kur erdhën në Amerikë.
4. For further practice ask the following questions in all persons, singular and plural imperfect.

A vijshem unë shpesh në Monterey kur banojshem në San Fransisko?
A pijshem unë qumësht kur ishem i vogël?
5. A shkojshem unë në shkollë përditë vjetin që kaloi?
Po, vjetin që kaloi ti shkojshe në shkollë përditë.
A shkojshe ti në shkollë përditë vjetin që kaloi?
Po, vjetin që kaloi unë shkojshem në shkollë përditë.
A shkante kapiteni në bibliotekë përditë vjetin që kaloi?
Po, vjetin që kaloi kapiteni shkante në bibliotekë përditë.

- A shkonte mësuesi në kinema përditë vjetin që kaloi?
 Po, vjetin që kaloi mësuesi shkonte në kinema përditë.
 A shkojshi ju në plazhë përditë verën që kaloi?
 Po, verën që kaloi na shkojshim në plazhë përditë.
 A shkojshin nxânsit në shkollë përditë vjetin që kaloi?
 Po, vjetin që kaloi nxânsit shkojshin në shkollë përditë.
6. A i shkruejshe nânës kur ishte ushtâr?
 Po, kur ishem ushtâr unë i shkruiejshem nânës.
 A i shkruente shoku vajzës shpesh kur ishte i fejuem?
 Po, kur ishte i fejuem shoku i shkruente shpesh vajzës.
 A i shkruiejshi vllait kur ishte në Washington?
 Po, kur ishte në Washington na i shkruiejshim vllait.
 A i shkruiejshin nxânsit mësuesit kur ishte në Meksik?
 Po, kur ishte në Meksik nxânsit i shkruiejshin mësuesit.
7. A mundesh me lexue shqip?
 Po, unë mundem me lexue shqip.
 A mundet një ushtâr me fjetë deri n'orën 9?
 Jo, një ushtâr nuk mundet me fjetë deri n'orën 9.
 A mundeni ju me luejtë tenis përditë?
 Po, na mundemi me luejtë tenis përditë.
 A munden nxânsit me shkruë një letër shqip?
 Po, nxânsit munden me shkruë një letër shqip.
8. A munde me e nxânë dialogun?
 Po, unë munda me e nxânë dialogun.
 Po kapiteni, a mundi me e nxânë dialogun?
 Po, edhe kapiteni mundi me e nxânë dialogun.
 A mundët me shkue në shtëpi dje në drekë?
 Po, dje në drekë na mundëm me shkue në shtëpi.
 A mundën ushtarët me shkue në qytet dje mbasdreke?
 Po, dje mbasdreke ushtarët mundën me shkue në qytet.
9. A dini me këndue?
 Jo, unë nuk di me këndue.
 A dini me këcye?
 Po, unë di me këcye.
 A dini me kallxue përralla?
 Po, unë di me kallxue përralla.
10. Qysh jeni?
 Nuk jam mirë; jam i sëmundë.
 Më vjen shumë keq! Çka keni?
 Kam dhimbë kreje.
 Çka bëni kur jeni i sëmundë?
 Kur jam i sëmundë shkoj ke mjeku.
 A pini hapa kur keni dhimbë kreje?
 Po, kur kam dhimbë kreje pij hapa.

A pini qumësht në mëngjes?
Po, unë pij qumësht në mëngjes.
A pitë kafe dje në mëngjes?
Po, dje në mëngjes unë piva kafe.
A pinë ushtarët çaj dje mbasdreke?
Po, dje mbasdreke ushtarët pinë çaj.

11. A të qiti shoku raki?
Po, shoku më qiti raki.
A të qiti shoku kafe?
Po, shoku më qiti kafe.

For further practice use: me hangër, me pí, in singular and plural.

Shkollja jonë e Gjuhëvet gjindet në Presidio. Presidioja e Monterejt është kampi më i vjetër në Gjiun e Monterejt. Nxënësit e kësaj shkolle janë ushtarë, nënoficera dhe oficera; mësuesit janë civila dhe të gjithë kanë lé ase kanë shkue në shkollë n'ato vende gjuhën e të cilave mësojnë. Në këtë shkollë mësojnë 26 gjuhë. Gjuhët e Evropës dhe t'Azis janë këto: arabishtja, bullgarishtja, çekishtja, frëngjishtja, greqishtja, gjermanishtja, hungarishtja, italishtja, persishtja, polonishtja, portugalishtja, rumanishtja, rusishtja, serbokroatishtja, spanishtja, shqipja, turqishtja etj. Departamenti më i madh është ai i rusishtes. Disa nga këto gjuhë janë të lehta, prandej kurset (courses) janë më të shkurta se ato të disa gjuhëve tjera. Përveç arabishtes, hungarishtes dhe turqishtes, të gjitha gjuhët tjera që thamë më nalt janë të një grupi (group) gjuhësh që quhen "gjuhë indoevropiane". Gjuhët indoevropiane ndahen në degë, si p. sh. dega e gjuhëvet romane (italishtja, frëngjishtja etj), dega e gjuhëvet sllave (rusishtja, polonishtja etj). Gjuha shqipe është një degë më vete, d.m.th. s'ka asnjë gjuhë që shkon me të.

You asked me how I spend my time. You know that I go to work every day for 5 days a week, from eight o'clock

until noon, and from one o'clock until five. Now that the days are longer and the weather is beautiful, I go to play tennis almost every afternoon. Afterwards, I go for a drink or to visit my friends, Mr. and Mrs. Dukagjini. I always have dinner at home. After dinner, I usually go to the movies; other times, but very seldom, I play cards at Dukagjini's. Before going to bed, I read a book my sister sent me; it is a very good book but a little too long. I began reading it two weeks ago and I hope to finish it next week.

During the week I go to see my parents. Is that all you wanted to know?

Petriti kishte dje ditëlindjen. Të gjithë nxânsit e klasës shkuen në shtëpin e tij me i urue ditëlindjen, përveç Skënderit, i cili ishte pak i sëmundë; kishte dhimbë kreje të fortë.

Në festë ishin edhe trí vajza, shoqe të zojës së Petritit. Posa shkuen atje zoja e Petritit u qiti rakí e meze. Të gjithë bânë qejf: hangrën, pinë, kënduen, biseduen, qeshën e këcyen deri vonë. Zoja e Petritit dhe një prej vajzavet këcejshin shumë mirë.

Abazi në mesnatë shkoi me fjetë; tjerët ndejtën edhe dy orë tjera. Abazit i dhimte kryet sot në mëngjes, kur u-zgjue; para se me ardhë në klasë piu dy hapa dhe dhimba i kaloi.

Kur ishem nxânës lexojshem shumë. Shpesh shkojshem në bibliotekën e qytetit; kjo ishte një bibliotekë e madhe dhe e bukur. Aty takojshem edhe shokë tjerë që vîjshin me lexue. Edhe motra ime lexonte shumë, por ajo shkonte zakonisht në bibliotekën e shkollës. Biblioteka e shkollës ishte pak më e vogël, por edhe aty kishte mjaft libra

1. Kush kishte ditëlindjen dje?
2. Kush shkoi në shtëpin e Petritit?
3. Ku shkuen të gjithë nxânsit e klasës?
4. Pse shkuen të gjithë nxânsit e klasës në shtëpin e Petritit?
5. Kush nuk shkoi me i urue ditëlindjen Petritit?
6. Pse nuk shkoi Skënderi me i urue ditëlindjen Petritit?
7. Çka kishte Skënderi që ishte i sëmundë?
8. Sa vajza ishin në festë?
9. Shoqet e kujt ishin ato?
10. Kur u qiti zoja e Petritit raki e meze?
11. Kujt i qiti zoja e Petritit raki e meze?
12. A bânë qejf të gjithë?
13. Kush hangri, piu, këndoi, bisedoi, qeshi dhe këceu deri vonë?
14. Kush këcente shumë mirë?
15. Çka bājshin zoja e Petritit dhe një prej vajzavet?
16. Kush shkoi me fjetë në mesnatë?
17. Kur shkoi me fjetë Abazi?
18. Sa orë tjera ndejtën tjerët?
19. Ku ndejtën edhe dy orë tjera shokët tjerë?
20. Kujt i dhimte kryet sot në mëngjes?
21. Ç'kishte Abazi sot në mëngjes, kur u-zgjue?

22. Çka bëri Abazi para se me ardhë në klasë?
23. Sa hapa piu Abazi para se me i kalue dhimba?

-
24. Kush lexonte shumë kur ishte nxënës?
 25. Kur lexojshem shumë?
 26. Kush shkonte shpesh në bibliotekën e qytetit?
 27. Ku shkojshem shpesh?
 28. Qysh ishte kjo bibliotekë?
 29. Cila bibliotekë ishte e madhe dhe e bukur?
 30. Kush takonte aty edhe shokë tjerë?
 31. Edhe kush tjetër lexonte shumë?
 32. Edhe motra e kujt lexonte shumë?
 33. Në cilën bibliotekë shkonte ajo, zakonisht?
 34. Kush shkonte në bibliotekën e shkollës?
 35. Cila bibliotekë ishte pak më e vogël?
 36. Qysh ishte biblioteka e shkollës?
 37. Por, çka kishte edhe aty?
 38. Por, edhe ku kishte mjaft libra?

A. Answer the following questions:

1. A ju vjen keq kur fëmijët janë të sëmundë?
2. A ju dhemb kryet ndonjiherë?
3. Kur ju dhemb kryet ase dhâmbi, çka bëni?
4. Cilëve u pëlqen me kalixue përralla?
5. Në ç'orë shkuet me fjetë mbrâmë?

B. Translate into Albanian:

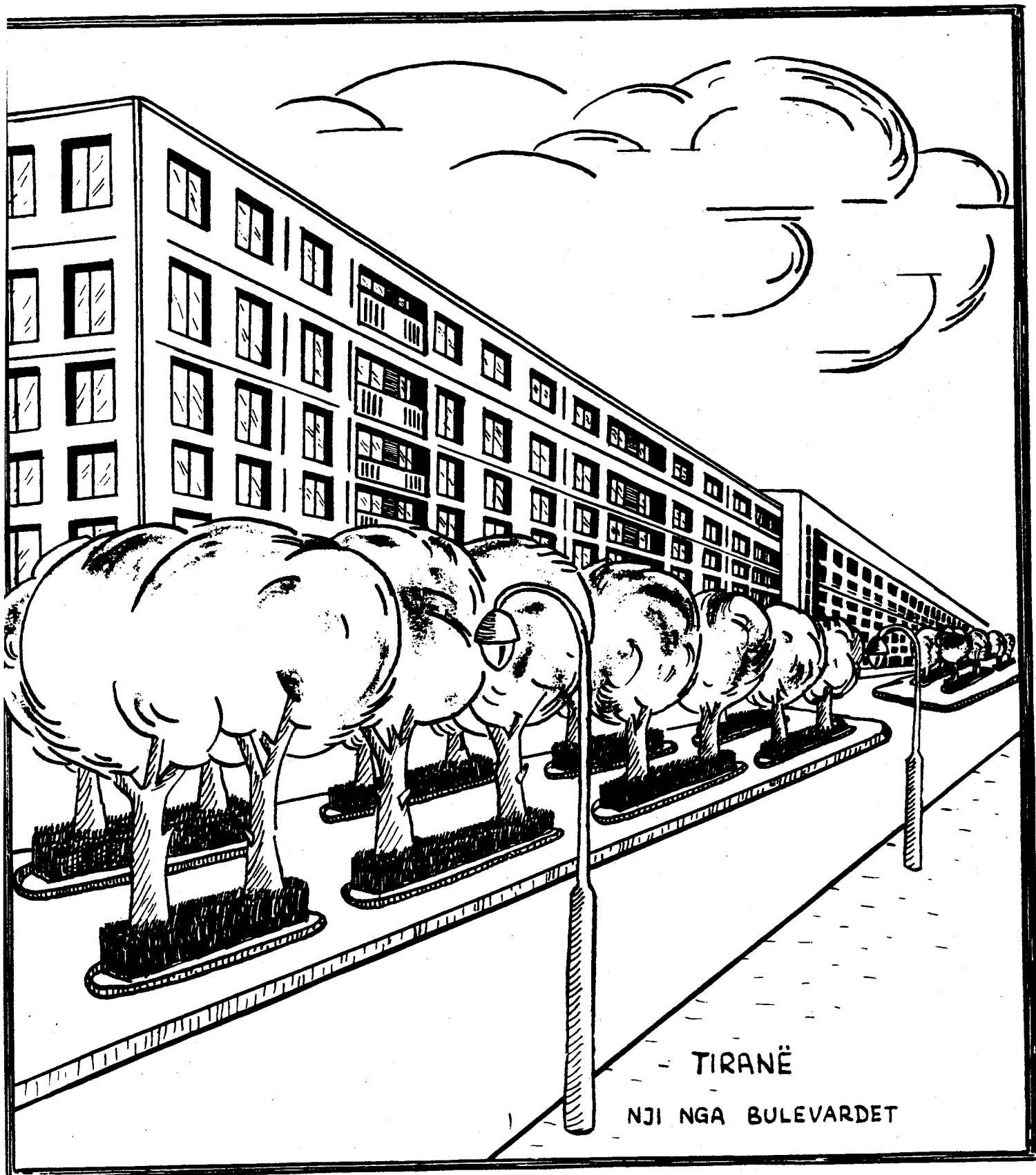
6. When you were in high school you studied very much.
7. Every time he would go to the library he would read a book.
8. When we were children we all had toys.
9. Yes, I knew he was rich.
10. Mr. Berati had an Albanian dictionary; he says that it was very old.

me bisedue (unë bisedoj)	(v.)	to talk, converse, discuss
ditëlindje, -a ditëlindje, -t	(f.)	birthday
dhimbë, -a dhimba, -t	(f.)	pain, ache, pity, mercy
dhimbë kreje		headache
me dhimtë (më, të, i, na, ju, u dhemb)	(v.)	to hurt, ache, pain
gjithsejt	(adv.)	altogether
hap, -i hapa, -t	(m.)	step, pace, pill
me kallxue (unë kallxoj)	(v.)	to tell, narrate, show, denounce
me këcye (unë këcej)	(v.)	to dance, jump, bounce
me këndue (unë këndoj)	(v.)	to sing, read
mesnatë, -a	(f.)	midnight
meze, mezja meze, -t	(f.)	snack (with drinks)
me mundë (unë mundem)	(v.)	to be able (can); beat (in games); defeat (in war)
ndopak	(adv.)	a little, any
me pî hapa		to take pills
posa	(adv. & conj.)	just; as soon as; as long as
qejf, -i qejfe, -t	(m.)	fun, pleasure, delight

me qeshë (unë qesh)	(v.)	to laugh, to laugh at, to make fun at
me qitë (unë qes)	(v.)	to put out, take out, throw out, put forth, offer; to shoot
rakí, -ja	(f.)	alcoholic beverage (from distilled fruit usually from grapes)
tepër	(adv.)	too much, in excess
me urue (unë uroj)	(v.)	to wish, congratulate

NOTES:

me ardhë keq (më, të, i, na, ju, u vjen keq)	to be sorry
me bâ qejf (unë bâj qejf)	to have fun

1. Sa herë ke shkue në Nevada?
Unë kam shkue dy herë në Nevada.
Sa herë ka shkue mësuesi në Nevada?
Mësuesi ka shkue një herë në Nevada.
Sa herë keni shkue në Karmel?
Na kemi shkue pesë herë në Karmel.
Sa herë kanë shkue nxânsit në San Fransisko?
Nxansit kanë shkue katër herë në San Fransisko.

2. Sa letra ke shkruar qysh se ke ardhë këtu?

For further practice, drill the above pattern in all persons singular and plural.

3. A ke qenë ndonjiherë në Boston?
Po, unë kam qenë dy herë në Boston.
A ka qenë mësuesi në Nju Jork?
Po, mësuesi ka qenë në Nju Jork.
Sa herë keni qenë në Karmel?
Na kemi qenë shumë herë në Karmel.
Sa herë kanë qenë nxânsit në plazhë?
Nxânsit kanë qenë shumë herë në plazhë.

4. A ke luejtë kumâr ndonjiherë?
Jo, unë nuk kam luejtë kurr kumâr.
Po mësuesi, a ka luejtë kumâr ndonjiherë?
Jo, as mësuesi nuk ka luejtë kurr kumâr.
A keni luejtë bilardo ndonjiherë?
Po, na kemi luejtë bilardo shumë herë.
Ku kanë luejtë nxânsit tenis?
Nxânsit kanë luejtë tenis në qytet.

5. Ku i ke blé librat?
Unë i kam blé librat në qytet.
Ku i ka blé këpucët mësuesi.
Mësuesi i ka blé këpucët në dyqan.
Ku i keni blé teshat ju të gjithë?
Na të gjithë i kemi blé teshat në dyqan.
Ku i kanë blé nxânsit pëndat e lapsat?
Nxânsit i kanë blé pëndat e lapsat në dyqan.

6. Ku ke lé?
Unë kam lé në Tiranë.

For further practice drill the above pattern in all persons, singular and plural.

7. A e ke bâ detyrën e shtëpis?
Po, unë e kam bâ detyrën e shtëpis.

For further practice drill the above pattern in all persons singular and plural.

8. A i ke lâ duert?
Po, unë i kam lâ duert.

For further practice drill the above patterns in all persons, singular and plural.

9. A e ke lâ fytyrën?
Po, unë e kam lâ fytyrën.

For further practice drill the above pattern in all persons singular and plural.

10. Kur ke ardhë në këtë shkollë?
Unë kam ardhë në këtë shkollë një muaj më parë.

For further practice drill the above pattern in all persons singular and plural.

11. Çka je tue bâ?
Jam tue shkruar një letër.
Çka je tue nxënë?
Jam tue nxënë dialogun.
Çka je tue lâ?
Jam tue lâ duert.
Çka je tue hangër?
Jam tue hangër bukë.
Çka je tue pî?
Jam tue pî kafe.
Çka je tue mbyllë?
Jam tue mbyllë zarfin.
Çka je tue hapë?
Jam tue hapë dritoren.
Çka je tue lexue?
Jam tue lexue një letër.

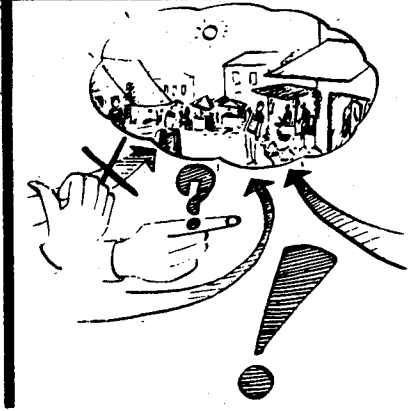
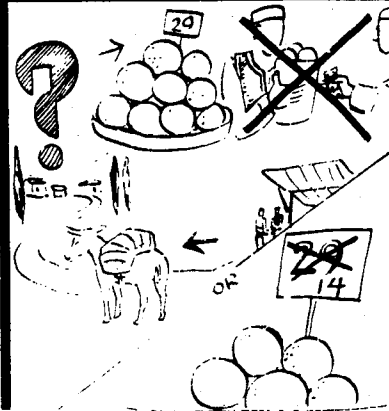
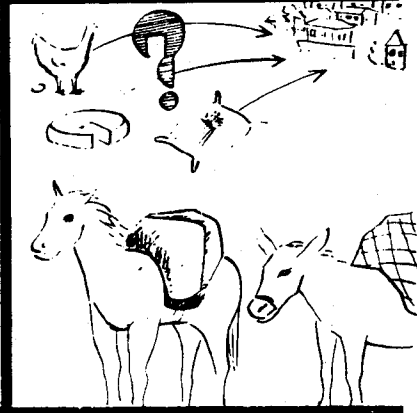
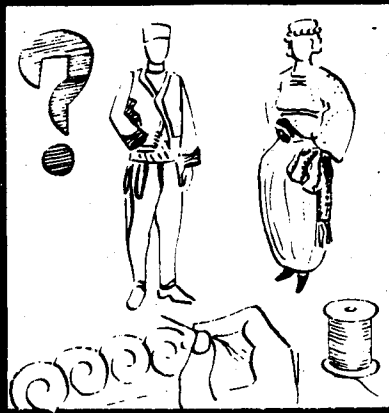
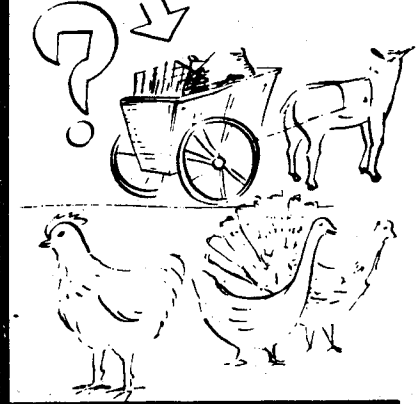
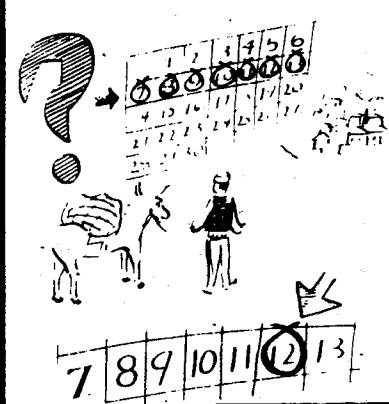
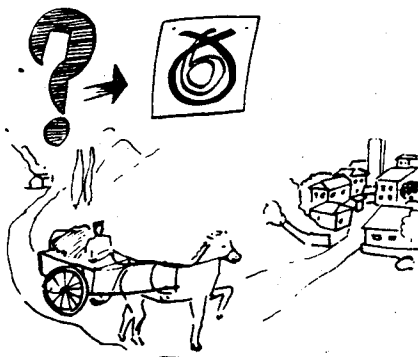
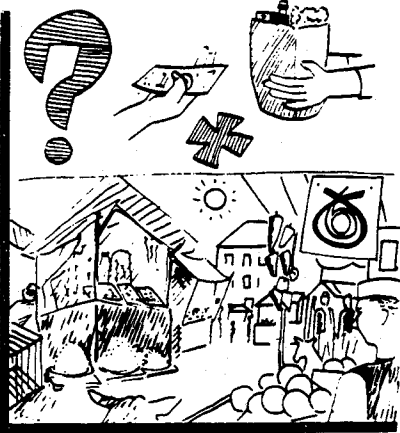
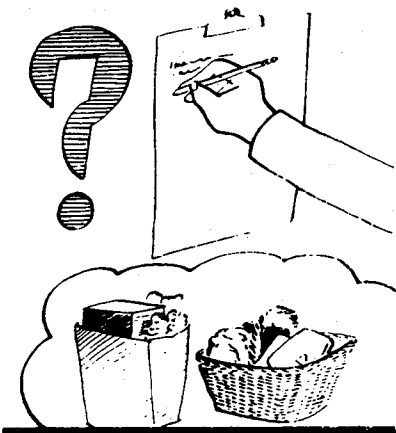
12. Çka jeni tue blé?
Jemi tue blé libra e gazeta.
Çka jeni tue hangër?
Jemi tue hangër bukë e djathë.
Çka jeni tue nxënë?
Jemi tue nxënë mësimet.
Çka jeni tue lexue?
Jemi tue lexue gazeta e revista.
Ku jeni tue shkue?
Jemi tue shkue në plazhë.
Ku jeni tue hÿ?
Jemi tue hÿ në klasë.

13. A është sahat xhepi ky?
 Jo, ai nuk është sahat xhepi.
 Çfarë sahati është ky?
 Ai është sahat dore.
14. A është sot ditë pushimi?
 Jo, sot nuk është ditë pushimi. (ditë pune, ditë shkolle)
 Çfarë dite është sot?
 Sot është ditë pushimi.
 A është sot ditë dimni?
 Po, sot është ditë dimni.
 Çfarë dite është sot?
 Sot është ditë dimni. (pranvere)
 A është shishe uji kjo?
 Po, ajo është shishe uji.
 Çfarë shishje është kjo?
 Ajo është shishe uji.
 A është gotë uji kjo?
 Po, ajo është gotë uji.
 Çfarë gote është kjo?
 Ajo është gotë uji.
15. A është lugë kafje kjo?
 Po, ajo është lugë kafje.
 Çfarë luge është kjo?
 Ajo është lugë kafje.
 A është sallë pritje kjo?
 Po, ajo është sallë pritje.
 Çfarë salle është kjo?
 Ajo është sallë pritje.
 A është ditë pune sot?
 Po, sot është ditë pune.
 Çfarë dite është sot?
 Sot është ditë pune.
16. A janë këpucë ushtarësh këto?
 Po, ato janë këpucë ushtarësh.
 Çfarë këpucësh janë këto?
 Ato janë këpucë ushtarësh.
 A janë çorapë grásh këta?
 Po, ata janë çorapë grásh.
 Çfarë çorapësh janë këta?
 Ata janë çorapë grásh.
 A janë kapela burrash këto?
 Po, ato janë kapela burrash.
 Çfarë kapelash janë këto?
 Ato janë kapela burrash.

1. Çka jeni tue bâ?
2. Jam tue bâ listën e harxhit që do të blëj sot.
3. Çfarë gjânash keni shkruë në listë?
4. Barishte të ndryshme, mish lope, gjalp, mish viçi etj.
5. Ku do t'i bleni këto gjâna ushqimi?
6. Në pazâr; sot është ditë pazari.
7. Çka do me thënë ditë pazari?
8. Ditë pazari quhet dita kur katundarët vijnë në qytet për të shitë prodhimet e veta.
9. Sa herë në javë vijnë në qytet?
10. Nji herë në javë.
11. Çfarë prodhimesh sjellin?
12. Gjithëçka: pula, pata, gjela deti, kafshë, drithna, bylmet, veshje kombëtare ...
13. Veshje kombëtare? Qysh i punojnë katundarët veshjet kombëtare?
14. Janë punë dore.
15. Me çka i sjellin këto prodhime?
16. Zakonisht me kalë ase me gomâr.
17. Më thoni, a janë mâ t'ulta çmimet në pazâr?
18. Po, çmimet janë mâ t'ulta dhe prodhimet mâ të freskëta.
19. Çka bân katundari me prodhimet në qoftë se nuk i ka shitë?
20. I merr me vete në katund ase i shet me çmim t'ulët.
21. S'kam qenë kurrë në pazâr; a mund të vij me jû?
22. Pse jo! Ejani të shkojmë!

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. What are you doing?
2. I am making a list of the groceries I have to buy today.
3. What did you write on the list?
4. Assorted vegetables, beef, butter, veal, etc.
5. Where will you buy these groceries?
6. At the marketplace; today is market day.
7. What does market day mean?
8. Market day is the day when the villagers (farmers) come to town to sell their produce.
9. How many times a week do they come to town?
10. Once a week.
11. What kind of produce do they bring to town?
12. Everything - chickens, geese, turkeys, animals, grains, dairy products, national costumes ...
13. National costumes? How do they make them?
14. They are handmade.
15. How do they bring these products to town?
16. Usually by horse or donkey.
17. Tell me, are the prices lower at the market places?
18. Yes, the prices are lower and the produce is fresher.
19. What does a farmer do with his products if he hasn't been able to sell them?
20. He takes them back to the village, or he sells them at a lower price.
21. I have never been to a market place; may I go with you?
22. Why not! Come on, let's go!

QUASI-COMPOUNDS

1. An indefinite noun accompanied by the ablative of relation, composition or quality is called a quasi-compound

Formation. In Albanian a quasi-compound is formed by two distinct words; the first word represents the object, the second word expresses the relation, the composition or the quality of the first noun; the second one must have one of the following endings:

(Masculine) <u>Singular</u>	(Feminine) <u>Singular</u>	(Both Genders) <u>Plural</u>
- <u>i</u> (or - <u>u</u>)	- <u>e</u> (or - <u>je</u>)	- <u>sh</u>

a. When the second noun is a masculine singular noun and is used in the singular, it ends in -i (if its definite singular ends also in -i) or -u (if its definite singular ends in -u). For example: -

- (1) - ky është është mish viçi (viç, -i)
(this is veal)
(lit. trans. this is calf meat)
- (2) - sot është ditë pazarii (dazár, -i)
(today is market day, farmer's day)
- (3) - ky është një shkop bariu (barí, -u)
(this is a shepherd's stick)
- (4) - ky është gúr çakmakuu (çakmak, -u)
(this is a flint)
(lit. trans. this is a lighter's stone)

b. If the second is a feminine singular noun, it ends in -e or -je (if its definite singular ends in -ja):

- (1) - ky është mish pule (pulë, -a)
(this is chicken)
(lit. trans. this is chicken meat.)
- (2) - ky është një elektrik dore (dorë, -a)
(this is a flashlight)
(lit. trans. this is a hand electric (lamp).)

- (3) - kjo është bukë shtëpije (shtëpi, -ja)
 (this is homemade bread)
 (lit. trans. this is home bread)

c. If the second noun is used in the plural (masculine or feminine), it ends in -sh. The -sh is added to the indefinite plural of that noun.

For example:

- (1) - kjo është një kapelë ushtarësh (ushtarë)
 (this is a soldiers' hat)
- (2) - këta janë xhama dritoresh (dritore)
 (these are window panes)
- (3) - kjo është një biçikletë grësh (grá)
 (this is a women's bicycle)
- (4) - a keni një brushë petkash? (petka)
 (do you have a clothesbrush?)

2. Usage.

a. Relation: For example, petka "clothes;" there are different kinds of clothes: for men, for children, for women, for evening, etc. We cannot use petka only when we are talking about men's clothes; therefore a second noun which expresses relation is used. For example:

- petka burrash (petka për burra)(men's clothes, clothes for men)
- këpucë ushtarësh (këpucë për ushtarë)(soldier's shoes, shoes for soldiers)
- libër shkolle (libër për shkollë)(schoolbook)
- pulla poste (pulla për postë) postage stamps
- pllakë gramofoni (pllakë për gramofon)(record; lit. trans. phonograph plate)

b. Composition: Let us take the same object petka "clothes," there are different kinds in texture; woolen, cotton, etc.

- petka leshi (petka të bërë prej leshi)(woolen clothes, clothes made out of wool)

- bukë misri (bukë e bâme me miell misri)(cornbread, bread made of corn meal)
- nji tufë lulesh (nji tufë e përbâme prej lulesh)(a bouquet, a bunch of flowers)
- nji grumbull librash (nji grumbull me libra)(a stack of books)

c. Quality or Origin:

- qumësht lope (qumësht që vjen nga lopa)(cow milk, milk which comes from a cow)
- çaj mali (çaj që vjen nga mali)(mountain tea, tea that comes from the mountain)
- bukë shtëpije (bukë e bâme në shtëpi)(homemade bread)
- erë djathi (erë që ka djathi)(smell of cheese, smell that is characteristic of cheese)

Remark. These three forms of quasi-compounds use the ablative only when they are in the indefinite form. If they are definite, as we will see later they must take the genitive.

VERBS - The Perfect:

The perfect tense denotes an action that has happened in the past but which has some connection with the present. It is formed by adding the past participle of the verb to be conjugated to the indicative present of the auxiliary verb me pasë "to have."

me shkue (to go)

kam shkue (I have gone)
 ke shkue (you have gone)
 ka shkue (he has gone)

kemi shkue (we have gone)
 keni shkue (you have gone)
 kanë shkue (they have gone)

me bâ (to do)

kam bâ (I have done)
 ke bâ (you have done)
 ka bâ (he has done)

kemi bâ (we have done)
 keni bâ (you have done)
 kanë bâ (they have done)

me fjetë (to sleep)

kam fjetë (I have slept)
 ke fjetë (you have slept)
 ka fjetë (he has slept)

kemi fjetë (we have slept)
 keni fjetë (you have slept)
 kanë fjetë (they have slept)

me thënë (to say)

kam thënë (I have said)
 ke thënë (you have said)
 ka thënë (he has said)

kemi thënë (we have said)
 keni thënë (you have said)
 kanë thënë (they have said)

The Progressive Form of the Present:

The present progressive expresses an independent action happening in the present and which continues to happen. It is formed by using the present tense of the verb me qenë "to be" and the present participle of the verb to be conjugated and by substituting the me of the infinitive with tue.

me shkue (to go)

jam tue shkue (I am going)
 je tue shkue (you are going)
 është tue shkue (he is going)

jemi tue shkue (we are going)
 jeni tue shkue (you are going)
 janë tue shkue (they are going)

me bënë (to do)

jam tue bënë (I am doing)
 je tue bënë (you are doing)
 është tue bënë (he is doing)

jemi tue bënë (we are doing)
 jeni tue bënë (you are doing)
 janë tue bënë (they are doing)

me fjetë (to sleep)

jam tue fjetë (I am sleeping)
 je tue fjetë (you are sleeping)
 është tue fjetë (he is sleeping)

jemi tue fjetë (we are sleeping)
 jeni tue fjetë (you are sleeping)
 janë tue fjetë (they are sleeping)

me thënë (to say)

jam tue thënë (I am saying)
 je tue thënë (you are saying)

është tue thënë (he is saying)

jemi tue thënë (we are saying)

jeni tue thënë (you are saying)

janë tue thënë (they are saying)

1. A ke pasë letra nga shtëpija?
Po, unë kam pasë letra nga shtëpija.
A ka pasë mësuesi letra nga nxânsit?
Po, mësuesi ka pasë letra nga nxânsit.
A keni pasë letra nga shokët?
Po, na kemi pasë letra nga shokët.
A kanë pasë ushtarët letra nga prindët?
Po, ushtarët kanë pasë letra nga prindët.

2. A ke hangër mish lope ndonjiherë?
Po, unë kam hangër mish lope shpesh herë.
A ka hangër majori mish pate ndonjiherë?
Po, majori ka hangër mish pate shpesh herë.
A keni hangër mish viçi ndonjiherë?
Po, na kemi hangër mish viçi shpeshherë.
A kanë hangër nxânsit mish pule ndonjiherë?
Po, nxânsit kanë hangër mish pule shpeshherë.

3. For further practice drill the above pattern in all persons singular and plural.

4. A shet ti libra e gazeta?
Jo, unë nuk shes libra e gazeta.
Kush shet drithna, barishte e gjalp?
Katundari shet drithna, barishte e gjalp.
A shitni ju automobila?
Jo, na nuk shesim automobila.
Çka shesin peshkshitsit?
Peshkshitsit shesin peshk.

A ke shitë automobila ndonjiherë?
Jo, unë nuk kam shitë kurr automobila.

For further practice drill the above pattern in all persons singular and plural.

Kur është ditë pazari?
Të premtën është ditë pazari.
Kur është ditë pushimi?
Të dielën është ditë pushimi.
Sa ditë pune ka java?
Java ka pesë ditë pune.
Sa ditë pushimi ka java?
Java ka dy ditë pushimi.

A është sot ditë pune apo ditë pushimi?
Sot është ditë pune.

6. Sa dhoma fjetje ka shtëpia juaj?
Shtëpia ime ka dy dhoma fjetje.
Sa dhoma buke ka shtëpia juaj?
Shtëpia ime ka një dhomë buke.
Sa dhoma pritje ka shtëpia juaj?
Shtëpia ime ka një dhomë pritje.
7. Ku bleni gjëna ushqimi?
Unë blëj gjëna ushqimi në pazar.
Si janë çmimet në pazar?
Në pazar çmimet janë më t'ulta se në dyqan.
Me çka i sjellin katundarët prodhimet në pazar?
Katundarët i sjellin prodhimet në pazar me kuaj ase me gomarë.
Çka bëjnë me prodhimet në qoftë se nuk i shesin?
Në qoftë se nuk i shesin i marrin me vete në katund.
A keni qenë ndonjiherë në pazar?
Jo, unë nuk kam qenë kurrë në pazar.
Çka shesin katundarët në pazar?
Në pazar katundarët shesin kafshë, drithna e bylmet.
Çfarë kafshësh shesin katundarët?
Katundarët shesin pula, gjela, lopë e viça.
A shesin katundarët barishte?
Po, katundarët shesin barishte.
8. Sa kushton një franxhollë?
Një franxhollë kushton një çerek leku.
Sa kushton një gazetë?
Një gazetë kushton një çerek leku.
Sa kushton një gotë uji?
Një gotë uji kushton një çerek leku.
Sa kushton një gotë qumështi?
Një gotë qumështi kushton një çerek leku.
Sa kushton një filxhan kafje?
Një filxhan kafje kushton një gjymës leku.
Sa kushton një gotë rakije?
Një gotë rakije kushton një lek.
9. Sa kushton një kapelë grash?
Një kapelë grash kushton dhjetë lekë.
Sa kushton një kapelë ushtarësh?
Një kapelë ushtarësh kushton pesëdhjetë lekë.
Sa kushton një kapelë oficerash?
Një kapelë oficerash kushton njëzet lekë.
Sa kushtojnë një palë çorapë burrash?
Një palë çorapë burrash kushtojnë pesë lekë.
Sa kushtojnë një palë këpucë ushtarësh?
Një palë këpucë ushtarësh kushtojnë tridhjetë lekë.

10. Çka je tue bâ?
Jam tue lexue nji libër.
Çka je tue blé?
Jam tue blé nji gazetë.
Ku je tue shkue?
Jam tue shkue në pazár.
Çka je tue shkruë?
Jam tue shkruë nji letër.
Çka je tue hangër?
Jam tue hangër mish pule.
Çka je tue pí?
Jam tue pí nji gotë ujë.
Çka është tue pí vajza?
Vajza është tue pí nji gotë qumësht.
Çka është tue bâ djali?
Djali është tue luejtë.

Dy vetë kishin një mosmarrëveshje (disagreement) dhe për këtë arsye shkuen në gjyq, ke Nasradin Hoxha*, që në at kohë ishte gjykatës.

Nasradini ftoi të parin me tregue çka kishte me thënë dhe mbasi e ndigjoi mirë tha:

"Po, ke të drejtë".

Mandej ftoi të dytin me folë, i bëni ca pyetje dhe më në fund i tha:

"Po, ke të drejtë".

Dolën jashtë të dy.

Grueja e Nasradinit, e cila po punonte në kuzhinë, hyni mbrendë dhe tha:

"Ju ndigjova të gjithë çka thatë. Si është e mundun që u thë të dyve se kanë të drejtë? Njëni prej tyre me siguri nuk duhet të ketë të drejtë".

"Po, grue, edhe ti ke të drejtë".

*-Nasradin Hoxha is a fictitious character in Albanian folklore. He finds himself involved in all kinds of situations and always comes out a winner. The stories in which he is involved are humorous most of the time and have a moral ending.

Nasradin Hoxha is not Albanian; his exploits are also told in Greek, Serbo-Croatian, Bulgarian, Turkish, Persian, and Arabic. His fatherland is Turkey, and he was brought to the Balkan Peninsula when the Turks became the rulers of the Balkans in the fourteenth century A.D.

Nji i vorfën takon rrugës Nasradin Hoxhën dhe i thotë:

"O Nasradin, nji njeri kaloi tash me nji pjatë të madhe me gjel deti".

"Nuk është puna ime" i u-përgjegj Nasradin Hoxha.

"Ndoshta at gjel është tue e çue në shtëpin tände" i tha i vorfni.

"Atëherë nuk është puna jote" i u-përgjegj mâ në fund Nasradini.

I live in Monterey. The house in which I live has four rooms. From the window of my bedroom, I see the sea. When I go home from school, I study two or three hours. In the morning I wake up at six o'clock and immediately go into the bathroom to wash and shave. I brush my teeth with a toothbrush, shave and wash myself with soap and cold water. When I am through, I go into the dining room to have breakfast, and then I repeat two or three times the lesson that I have prepared the night before. At seven forty-five I take my car and go to school. School starts at eight o'clock and finishes at eleven a.m. After a break of one and half hours, school starts at 12:30, and it's over at 3:30 p.m.

During the break at noon, everyone goes for lunch. Some people go home, and some have lunch at the mess.

Në shumë vende të Shqipërisë katundarët shkojnë një herë në javë në qytet për të shitë prodhimet e veta. Kjo ditë quhet ditë pazari dhe vendi ku i sjellin këto prodhime quhet pazár.

Katundarët shkojnë në pazár në mëngjes heret dhe rrijnë atje gati gjithë ditën. Mbasdreke, në qoftë se nuk i kanë shitë të gjitha prodhimet, i apin me çmime më t'ulta ase, në mbrëmje, i marrin me vete në katund.

Ata sjellin në pazár, zakonisht me kalë, me gomár ase me karrocë, gjithëçka prodhojnë në katund: barishte, pemë, drithna, djathna, gjalp, vé, pula, gjela deti, pata etj. Prodhimet në pazár janë të freskëta dhe, natyrisht, më të lira se ndër dyqane.

Katundarët nuk shkojnë në qytet vetëm me shitë prodhimet e veta, por edhe me blé sende që ata nuk kanë në katund, si p.sh. veshmbathje, sheqer, kafe, ilaçe e shumë sende tjera, për të cilat kanë nevojë.

Në pazár nuk ka vetëm prodhime që sjellin katundarët. Atje shkojnë shpeshherë edhe grá nga qyteti; këto sjellin për të shitë punë dore shumë të bukura, veshje kombëtare e sende tjera karakteristike që punojnë burrat, si p.sh. çibukë etj.

QUESTIONS

1. Çka bëjnë katundarët një herë në javë?
2. Sa herë në javë shkojnë katundarët në qytet në Shqipëri?
3. Pse shkojnë katundarët në qytet një herë në javë?
4. Si quhet kjo ditë?
5. Cila ditë e javës quhet ditë pazari?
6. Si quhet vendi ku katundarët sjellin prodhimet e veta për t'i shitë?
7. Kur shkojnë katundarët në pazár?
8. Çka bëjnë katundarët në mëngjes heret?
9. Sa kohë rrijnë katundarët në pazár?
10. Ku rrijnë ata gati gjithë ditën?
11. Mbasdreke, kush i ep prodhimet me çmime më t'ulta?
12. Çka bëjnë katundarët mbasdreke?
13. Kur i apin katundarët prodhimet me çmime më t'ulta?
14. Po në qoftë se nuk i shesin as me çmime më t'ulta, çka bëjnë ata në mbrëmje?
15. Kur i marrin ata prodhimet me vete në katund?
16. Çka sjellin katundarët në pazár?
17. Ku sjellin ata gjithëçka prodhojnë?
18. Më thoni, çfarë prodhimesh sjellin ata në pazár?
19. Kush sjell në pazár barishte, pemë, drithna, djathna, gjalp, vé, pula, gjela deti, pata, etj?
20. Me çka i sjellin ata këto prodhime?
21. Qysh janë prodhimet në pazár?

22. A kushtojnë më shumë se ndër dyqane?
23. Ku janë prodhimet më të lira se ndër dyqane?
24. A shkojnë katundarët në qytet vetëm për të shitë prodhimet e veta?
25. Për çka tjetër shkojnë ata në qytet?
26. Çfarë sendesh blejnë ata në qytet?
27. P.sh. çfarë sendesh nuk kanë ata në katund?
28. A ka në pazár vetëm prodhime që sjellin katundarët?
29. Ku shkojnë grá nga qyteti?
30. Çka sjellin në pazár këto grá?
31. Pse sjellin grát në pazár punë dore shumë të bukura, veshje kombëtare e sende tjera karakteristike?
32. Kush i punon sendet karakteristike që sjellin ato në pazár?

A. Translate the following into Albanian:

1. I have written many letters today.
2. They have worked in the kitchen.
3. We have never been to Albania.
4. Has he ever been here?
5. I have had fever many times this week.

B. Translate the following into English:

6. Këto janë lojna fëmijësh.
7. Burrat veshin këmisha burrash dhe grát këmisha grásh.
8. Kjo ásht një gotë uji dhe kjo tjetra një gotë vene.
9. Në Shqipni ka shumë fabrika makaronash.
10. Mbi tryezë ka një letër cingarje.

barishte, barishtja barishte, -t	(f.)	vegetable
bylmet, -i bylmete, -t	(m.)	dairy product
çmim, -i çmime, -t	(m.)	price, prize, award
ditë pazari	(f.)	one day of the week in which villagers come to market place to sell their goods
drithë, -i drithna, -t	(m.)	grains (usually wheat and corn)
gomar, -i gomarë, -t	(m.)	donkey
gjâna ushqimi	(f.pl.)	foodstuff, groceries
gjel, -i gjela, -t	(m.)	rooster, cock
gjel deti	(m.)	tom turkey
kafshë, -a kafshë, -t	(f.)	animal
kalë, -i kuaj, -t	(m.)	horse
karrocë, -a karroca, -t	(f.)	carriage, coach, wagon
katundâr, -i katundarë, -t	(m.)	villager, farmer
kombëtar, kombëtare kombëtarë	(adj.m.&f.)	national
listë, -a lista, -t	(f.)	list
lopë, -a lopë, -t	(f.)	cow

mish, -i mishna, -t	(m.)	meat, flesh
mish lope	(m.)	beef
mish viçi	(m.)	veal
patë, -a pata, -t	(f.)	goose
pazár, -i pazare, -t	(m.)	marketplace, farmers' market, bargain
pulë, -a pula, -t	(f.)	chicken
punë dore	(f.)	handwork, handicraft, handmade
me shitë (unë shes)	(v.)	to sell
shpeshherë	(adv.)	frequently, oftentimes
i, e, t'ulët t'ulta	(adj.m.&f.)	low
ushqim, -i ushqime, -t	(m.)	food, nourishment, feeding, foodstuff
veshje, veshja veshje, -t	(f.)	dressings, clothing, costume, gear
i, e, të vet të veta	(adj.m.&f.)	his own, her own, their own
viç, -i viça, -t	(m.)	calf

1. A do të shkoni nesër në bibliotekë?

Po, unë do të shkoj nesër në bibliotekë.

Mbasi të shkoni në bibliotekë, a do të shkoni në kazermë?

Po, mbasi të shkoj në bibliotekë, do të shkoj në kazermë.

Po unë, a do të shkoj nesër në bibliotekë?

Po, ju do të shkoni nesër në bibliotekë.

Mbasi të shkoj në bibliotekë, a do të shkoj në shtëpi?

Po, mbasi të shkoni në bibliotekë, ju do të shkoni në shtëpi.

A do të shkojmë na në plazhë të dielen?

Po, na do të shkojmë në plazhë të dielen.

Ku do të shkojmë na, mbasi të shkojmë në plazhë?

Mbasi të shkojmë në plazhë, na do të shkojmë në kinema.

A do të shkojnë nxânsit në kinema?

Po, nxânsit do të shkojnë në kinema.

Ku do të shkojnë nxânsit, mbasi të shkojnë në kinema?

Mbasi të shkojnë në kinema, nxânsit do të shkojnë me fjetë.

A do të shkojsh ti në mensë n'orën 6?

Po, unë do të shkoj në mensë n'orën 6.

Ku do të shkojsh ti, mbasi të shkojsh në mensë?

Mbasi të shkoj në mensë, unë do të shkoj me studjue.

A do të shkoj tash unë në qytet?

Po, ti do të shkojsh tash në qytet.

A do të shkoj me hangër, mbasi të shkoj në qytet?

Po, mbasi të shkojsh në qytet, ti do të shkojsh me hangër.

A do të shkojë ai tash në kazermë?

Po, ai do të shkojë tash në kazermë.

A do të shkojë ai në qytet, mbasi të shkojë në kazermë?

Po, mbasi të shkojë në kazermë, ai do të shkojë në qytet.

2. Drill the following in all persons:

A duhet të punoj unë pesë ditë në javë?

Po, ti duhet të punojsh pesë ditë në javë.

A duhet të studjoj unë çdo mbrâmje?

Po, ti duhet të studjojsh çdo mbrâmje.

Para se të vij në klasë, a duhet të shkoj në zyrë?

Po, para se të vijsh në klasë, ti duhet të shkojsh në zyrë.

A dishroj unë të pij një kafe tash?
Po, ti dishron të pijsh një kafe tash.

3. A duhet të dal nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, ti duhet të dalish nga klasa kur të mbarojë mësimi.

A duhet të dalish ti nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, unë duhet të dal nga klasa kur të mbarojë mësimi.

A duhet të dali ai nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, ai duhet të dali nga klasa kur të mbarojë mësimi.

A duhet të dalim na nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, na duhet të dalim nga klasa kur të mbarojë mësimi.

A duhet të dilni ju nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, na duhet të dalim nga klasa kur të mbarojë mësimi.

A duhet të dalin nxënësit nga klasa kur të mbarojë mësimi?
Po, nxënësit duhet të dalin nga klasa kur të mbarojë mësimi.

4. Drill the following in all persons:

A duhet t'a mbyll unë derën me çels?
Po, ti duhet t'a mbyllish derën me çels.

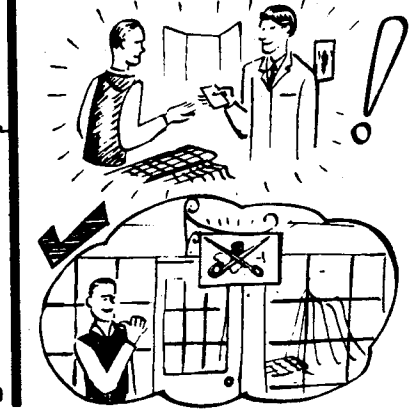
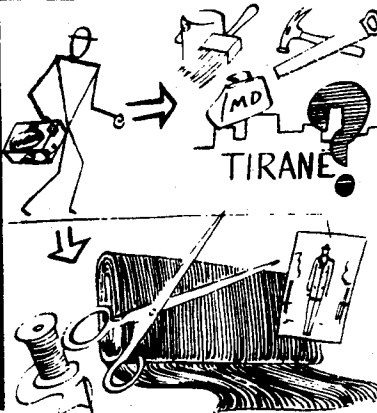
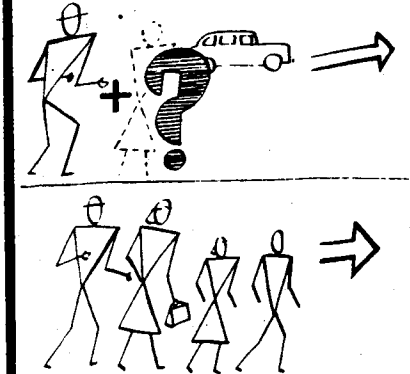
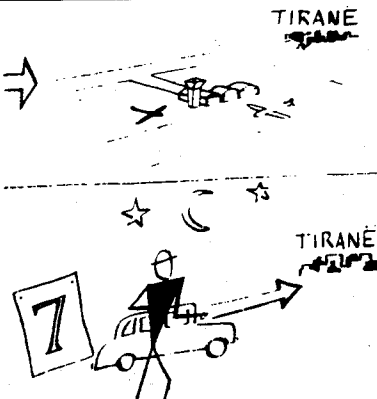
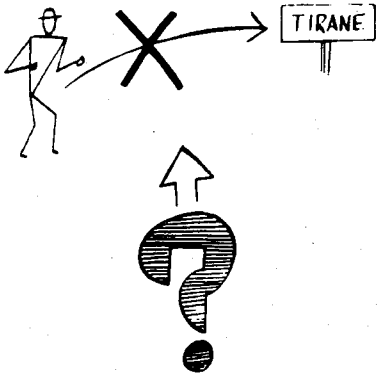
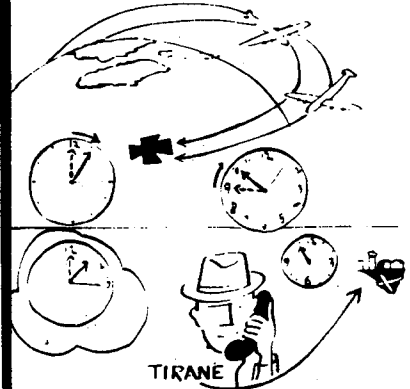
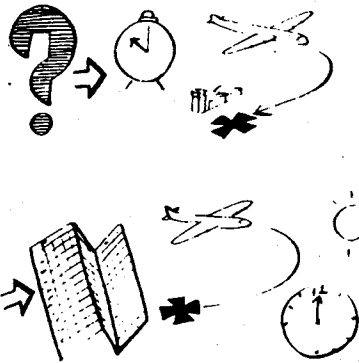
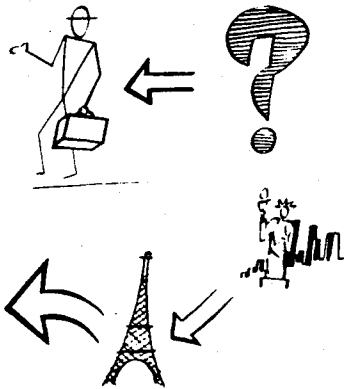
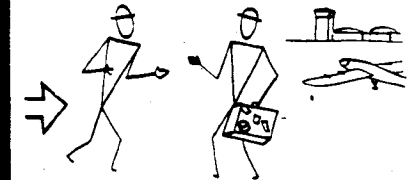
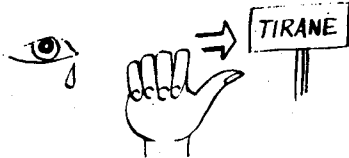
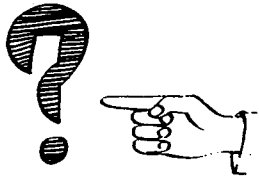
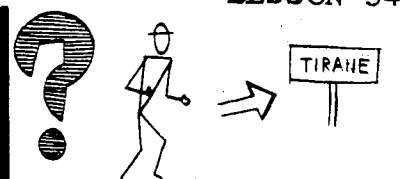
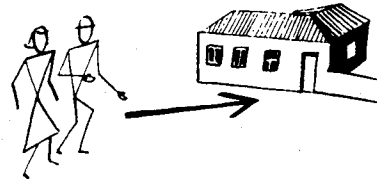
A duhet t'a hap dritoren kur është të nxehët?
Po, ti duhet t'a hapish dritoren kur është të nxehët.

1. A do të jesh nesër në shtëpi?
2. Pse po më pyet?
3. Dishroj të vij me të bënë një vizitë me gruen.
4. Më vjen keq, por duhet të shkoj në Tiranë.
5. Pse duhet të shkojsh në Tiranë?
6. Duhet të dal me pritë kunatin n'aeroport.
7. Prej nga vjen kunati?
8. Vjen nga Amerika, por është ndalë ca ditë në Paris.
9. Në ç'orë merrin aeroplani?
10. Simbas orarit duhet të merrësh tamam në drekë.
11. Aeroplanat që vijnë nga larg merrin shpeshherë me vonesë.
12. E di; para se të shkoj n'aeroport do të bëj një telefon nga Tirana.
13. S'ke nevojë të shkojsh në Tiranë.
14. Pse s'kam nevojë të shkoj në Tiranë?
15. Sepse aeroporti është para se të merrësh atje.
16. Harrova të të thom se kam ndërmend të nisem sonte.
17. Me kë do të shkojsh?
18. Me gruen e fëmijët.
19. A do të rrini edhe nesër mbrama atje?
20. Po, besoj të rrijmë edhe nesër mbrama; fëmijët duen të blejnë ca plaçka.
21. Çë punë do të bëjë kunati në Tiranë?
22. Asht rrobaqepës.
23. Paska mjeshtri të mirë!
24. Po; me kohë shpreson të hapi një rrobaqepsi.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Will you be home tomorrow?
2. Why are you asking?
3. My wife and I would like to come and pay you a visit.
4. I'm sorry but I have to go to Tiranë!
5. Why do you have to go to Tiranë?
6. I have to go to meet my brother-in-law at the airport.
7. Where is your brother-in-law coming from?
8. He is coming from America but he stopped in Paris for a few days.
9. At what time does the airplane arrive?
10. According to the schedule it should arrive exactly at noon.
11. The airplanes that come from afar are often late.
12. I know. Before I go to the airport I'll phone them from Tiranë.
13. You don't need to go to Tiranë.
14. Why not?
15. Because the airport is on the road this side of Tiranë.
16. I forgot to tell you that I intend to leave tonight.
17. Whom are you going with?
18. With my wife and children.
19. Are you going to stay there tomorrow night also?
20. Yes, I think we'll stay tomorrow night too because the children want to buy some things.
21. What kind of work is your brother-in-law going to do in Tiranë?
22. He is a tailor.
23. That is a very good trade!
24. Yes; in time he hopes to open a tailor shop.

LESSON 34

THE SUBJUNCTIVE MOOD

The subjunctive is the mood of the expressions of doubt, insecurity and indefinity. We spoke about the form of the subjunctive in Lesson 29 in connection with the formation of the future. The subjunctive in Albanian is used as follows:

1. A substitute for the infinitive: Ex.:

With Infinitive

With Subjunctive

Nesër do të shkoj me blé një libër.
(I will go to buy a book tomorrow.)

Nesër do të shkoj të bléj një libër.

Para se me fjetë lexoj.
(Before I go to sleep I read.)

Para se të flëj lexoj.

Dishroj me folë me jú.
(I would like to speak to you.)

Dishroj të flas me jú.

2. After që meaning that, so that, in order to
For example:

Unë studjoj që të nxã.
(I study so that I learn, in order to learn.)

Nuk jetoj që të ha, por ha që të jetoj.
(I don't live to eat, but I eat to live.)

3. After kur when conjunction (not adverb) meaning at that time that, the moment that (implying the future).
For example:

Merrni një libër për mua kur të shkoni në bibliotekë.
(Check out a book for me when you go to the library.)

Kur të vîjë baba në shtëpi do të më sjelli diçka.
(When father comes home, he will bring me something.)

Mendoni kur të flitni!
(Think when you speak!)

4. After verbs that show possibility, necessity, suggestion or after a main verb expressing a wish, command, request, purpose and fear. (If the infinitive form is used the phrase becomes impersonal).

- duhet të shkoj (necessity)
(I must go)
- mund të lexoj (possibility)
(I can or may read)
- është mirë të rrijmë (suggestion)
(it is better to stay)
- rrini të hamë bashkë (command)
(Lit. stay that we eat together)
- dishroj të jeni i lumtun (wish)
(Lit. I wish that you be happy.)

5. After the conjunction po. For example:

- Po të shkoni në pazár më bleni një pëndë.
(If you go to the market buy me a pen.)
- Po të lexojmë nxâmë.
(If we read we learn.) (1)

(1) Remark: The same idea is expressed by using the conjunction në qoftë se but the verb is in the present tense of the indicative mood instead of being in the subjunctive present. (The examples given above would be:)

Në qoftë se shkoni në pazár më bleni një pëndë.
Në qoftë se lexojmë nxâmë.

Another important function of the subjunctive is to express the imperative, which will be explained later.

<u>Verb</u>	<u>Present Indicative</u>	<u>Present Subjunctive</u>
me fjetë	unë flêj ti flên ai flên na flêjmë ju flêni ata flêjnë	unë të flêj ti të flêjsh ai të flêjë na të flêjmë ju të flêni ata të flêjnë

me ndejtë

unë rrij
 ti rrin
 ai rrin
 na rrijmë
 ju rrini
 ata rrijnë

unë të rrij
 ti të rrijsh
 ai të rrijë
 na të rrijmë
 ju të rrini
 ata të rrijnë

me hangër

unë há
 ti ha
 ai ha
 na hamë
 ju hani
 ata hanë

unë të há
 ti të hash
 ai të hajë
 na të hamë
 ju të hani
 ata të hanë

BUT

me folë

unë flas
 ti flet
 ai flet
 na flasim
 ju flitni
 ate flasin

unë të flas
 ti të flasish
 ai të flasi
 na të flasim
 ju të flitni
 ata të flasin

me pá

unë shof
 ti shef
 ai shef
 na shofim
 ju shifni
 ata shofin

unë të shof
 ti të shofish
 ai të shofi
 na të shofim
 ju të shifni
 ata të shofin

1. Në ç'orë nisem unë nga shtëpia në mëngjes?
Ti nise nga shtëpia në mëngjes n'orën shtatë e gjymës.
Në ç'orë nise ti?
Unë nisem n'orën shtatë e tridhetë e pesë.
Në ç'orë niset Zotni Berati?
Zotni Berati niset n'orën tetë pa njizet.
Në ç'orë nisemi na të dy?
Ju niseni n'orën tetë pa një çerek.
Në ç'orë nisen nxânsit tjerë?
Nxânsit tjerë nisen n'orën tetë pa dhetë.
2. A ndalem në qytet me blé një gazetë?
Po, ti ndale në qytet me blé një gazetë.
A ndale ti kur vjen në shkollë?
Po, unë ndalem me blé cingare.
A ndalet Zotni Berati?
Po, Zotni Berati ndalet me pi një kafe.
A ndalemi na në qytet me blé gjâna?
Po, na ndalemi me blé gjâna.
A ndalen nxânsit në qytet kur vijnë në shkollë?
Po, të gjithë ndalen në qytet kur vijnë në shkollë.
3. Në ç'orë mrrîj unë në shkollë në mëngjes?
Ti mrrîn në shkollë në mëngjes n'orën tetë pa njizet.
Në ç'orë duhet të mrrîj në shkollë në mëngjes?
Ti duhet të mrrîjsh në shkollë n'orën tetë pa një çerek.
Në ç'orë do të mrrîj nesër në shkollë?
Ti do të mrrîjsh nesër në shkollë n'orën tetë pa njizet.
Në ç'orë mrrîjta dje në shkollë.
Edhe dje mrrîjta në shkollë n'orën tetë pa njizet.
 - a. Drill in all persons following the above pattern.
 - b. Substitute the verb "me mrrîjtë" with the verb "me shkue" and "me ardhë" and drill as in 3. and 3a.
4. Drill the following pattern in all persons:
Kush shpreson të blejë një shtëpi vjetin që vjen?
Unë shpresoj të blëj një shtëpi vjetin që vjen.
5. Drill the following in all persons:
Kush ka ndërmend të hajë sonte darkë në qytet?
Unë kam ndërmend të ha sonte darkë në qytet.

6. A i bāj unë telefon grues kur nuk shkoj për drekë?
 Po, ti i bāj telefon grues kur nuk shkon për drekë.
 A i bāj ti telefon mjekut kur je i sëmundë?
 Po, unë i bāj telefon mjekut kur jam i sëmundë.
 A u bāj Zotni Berati telefon miqvet shpesh?
 Po, Zotni Berati u bāj telefon miqvet shpesh.
 A u bājme na telefon shokëvet shpesh?
 Po, na u bājme telefon shokëvet shpesh.
 A i bāj ju telefon nânës ndonjiherë?
 Po, unë i bāj telefon nânës shpeshherë.
 A u bājne nxânsit telefon prindëvet të tyne?
 Po, nxânsit u bājne telefon prindëvet të tyne.
7. A do të nxâni me folë shqip mirë me kohë?
 Po, me kohë unë do të nxâ me folë shqip mirë.
- A keni ndërmend të bleni shtëpi?
 Po, me kohë kam ndërmend të blëj shtëpi?
- A do t'i mësoni vajzës suej ndonji gjuhë të huej?
 Po, me kohë do t'i mësoj frangjisht, por tash ajo është e vogël.
8. A i harroni ndonjiherë librat në shtëpi?
 Jo, unë nuk i harroj kurrë librat në shtëpi.
- Drill the above pattern in all persons.
9. Çë punë bāj unë?
 Ju jeni mësues?
 Çë punë bāj ju?
 Unë jam oficer.
 Çë punë bāj baba juej?
 Baba im është rrobaqepës.
- Po ju, çë punë bāj?
 Tash për tash jam ushtár.
 Çë punë do të bāj kur të dilni nga ushtriya?
 Kur të dal nga ushtriya do të shkoj në shkollë.
 Për çka do të studjoni?
 Do të studjoj për mjek.

10. Simbas orarit, kur fillon mësimi në mëngjes.
 Simbas orarit mësimi fillon n'orën 8.
 A e fillojmë na mësimin tamam n'orën 8.
 Po, zakonisht na e fillojmë mësimin n'orën 8.

Simbas mësuesvet, a është e lehtë gjuha shqipe?
 Po, simbas mësuesvet, gjuha shqipe është e lehtë.
 Po simbas nxënësve si është gjuha shqipe?
 Simbas nxënësve, gjuha shqipe është e vështirë.

11. Kur keni qenë në kinema?
 Unë kam qenë në kinema mbrâmë.
 A do të shkoni sonte?
 Jo, sonte nuk do të shkoj.
 Kur do të shkoni?
 Do të shkoj nesër mbrâma.

12. Ku banoni ju?
 Unë banoj në Tiranë.
 Në çë rrugë banoni?
 Unë banoj në rrugën Bardhyl.
 A është larg prej këtu rruga Bardhyl?
 Jo, rruga Bardhyl është afër prej këtu.

A shkojnë fëmijët në shkollë?
 Po, fëmijët shkojnë në shkollë.
 A është shkolla e tyre afër shtëpis?
 Jo, shkolla e tyre është pak larg shtëpis.

Sa karriga ka afër tryezës?
 Afër tryezës ka dy karriga.

1. Dje i harxhova të gjitha të hollat që pata; bleva çorapë, fanela, këmisha, kravata dhe dy palë këpucë. Të gjitha këto veshmbathje, i bleva me çmim të lirë.
2. Nuk jam mirë sot; më dhemb kryet dhe barku. Ndoshta jam i ftofun.
3. Hunda, veshët dhe syt gjinden në krye. Hunda na shërben kryesisht me marrë frymë, veshët me ndigjue dhe syt me pà.
4. Rrugës takuem një të vorfën; ky na kërkoi të holla. Na i dhamë të dy, nuk e diç sa. Kur na falënderoi pamë se kishte pî. Me thënë të vërtetën na erdhi keq që i dhamë. Dy orë më vonë e takuem përsëri, por këtë herë gati nuk mund të rrinte më kambë.
5. Amerikanët hanë gjela deti më shumë se çdo popull tjetër; gati gjymsën i hanë vetëm në një ditë: t'ëjten e fundit të Nandorit, që është një festë e madhe: Dita e të falunit nderës (Thanksgiving Day).
6. Kur shqiptarët qesin rakí, ata qesin edhe meze: djathë, vé të zieme (boiled), ullíj, etj.
7. Biblioteka kombëtare është një ndërtesë e madhe afër Shkollës së Mesme dhe Zyrës së Postës. Nuk është një bibliotekë e pasun, por është e mjaftueshme për nevojat e nxënësve të qytetit.

8. Sa herë (whenever) që flas me at njeri më pyet që punë bëmë, sa kohë ka që punoj atje etj. A janë pyetje që bëhen këto?

When the lessons are over, at 1600 hours, everyone is free to do whatever he wants. We take the books and other things we have used in class and go to the barracks. Sometimes there is some work to be done there: to wash the windows, clean the room, etc. After that, at 1730 hours we go to dinner. Dinner is always good and sufficient. We have soup as the first dish, vegetable or chicken soup, but I don't care for any kind of soup. Then we have the second dish, beef, veal or lamb and quite often turkey. For dessert we have either a piece of cake or fruit.

Once a week we go to the movies but usually we study from eight to ten o'clock. Some of us prefer to study early in the morning.

Agimi, zoja dhe fëmijët do të shkojnë sonte në Tiranë, mbasi nesër duhet të shkojnë n'aeroport për të pritë vllán e grues që vjen nga Amerika. Kunati i Agimit ka mrrÿjtë n'Europë pesë ditë më parë, por është ndalë në Paris për të pá ca shokë dhe për të vizitue qytetin.

Aeroplani duhet të mrrÿjë nesër në drekë, n'orën dymëdhjetë pa dy minuta, por aeroplanat që vÿjnë nga larg shpeshherë kanë vonesë. Aeroporti i Rinast gjindet në veriprendim të Tiranës. Tue shkue nga Shkodra në Tiranë më parë vjen aeroporti dhe mandej qyteti. Mbasi të vÿjë kunati, ata do të rrijnë në Tiranë edhe një ditë, sepse fëmijët e Agimit duen të blejnë disa plaçka.

Kunati i Agimit është rrobaqepës dhe me kohë ka shpresë të hapi një rrobaqepsí.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kush do të shkojë sonte në Tiranë?
2. Kur do të shkojë në Tiranë Agimi, zoja dhe fëmijët?
3. Pse duhet të shkojnë ata në Tiranë?
4. Kur duhet të shkojnë ata n'aerport për të pritë vllan e grues?
5. Kë duhet të presin n'aerportin e Tiranës?
6. Nga vjen vllai i grues s'Agimit?
7. Kush ka mrrijtë n'Evropë pesë ditë më parë?
8. Kur ka mrrijtë n'Evropë kunati i Agimit?
9. Ku është ndalë ai?
10. Pse është ndalë në Paris?
11. Kur duhet të mrrijë aeroplani në Tiranë?
12. Cilët aeroplana kanë shpeshherë vonesë?
13. Ku gjindet aerporti i Rinasit?
14. Tue shkue nga Shkodra në Tiranë, çka vjen më parë?
15. Tue shkue në Tiranë, nga cili qytet vjen më parë aerporti?
16. Cili qytet vjen mbas aerportit?
17. Edhe sa ditë tjera do të rrijnë ata në Tiranë, mbasi të vijnë kunati?
18. Kush do të rrijë në Tiranë edhe një ditë, mbasi të vijnë kunati?
19. Pse do të rrijnë ata në Tiranë edhe një ditë?
20. Kush do të blejë ca plaçka?

21. Kush është rrobaqepës?
22. Çfarë mjeshtriye ka kunati i Agimit?
23. Çka ka shpresë të bëjë kunati i Agimit?
24. Kur ka shpresë të hapi një rrobaqepës kunati i Agimit?
25. Si quhet mjeshtriya që ka një rrobaqepës?
26. Po dyqani ku punon një rrobaqepës, si quhet?

A. Translate the following statements using the subjunctive instead of the infinitive:

1. We do not need to work today.
2. My son will learn to read and write when he will go to school.
3. I should have a dictionary in order to translate.
4. He will come here after he studies.
5. I want you to read me a letter (I want that you read.)

B. Use the infinitive instead of the subjunctive form of the verb just as it is shown in the examples.

Examples: Due të shkoj në qytet.

Due me shkue në qytet.

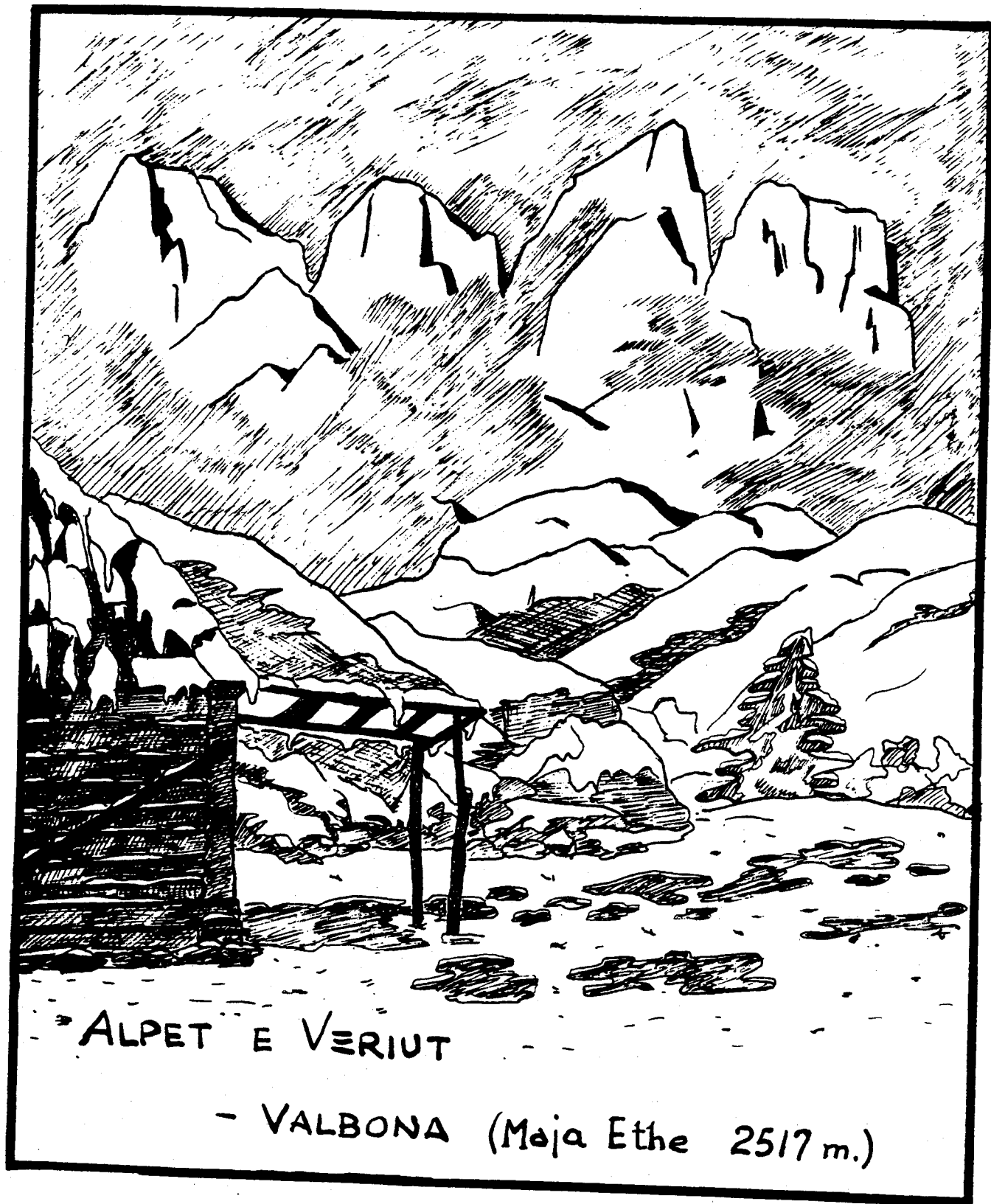
6. Erdha në qytet të blëj një kravatë.
7. Na shkojmë në PX që të pijmë kafe.
8. Ai do të studjojë tri orë para se të flëjë.
9. A dishron të hash bukë tash?
10. Nuk është mirë për në të vijmë vonë.

aeroplan, -i aeroplana, -t	(m.)	airplane
aeroport, -i aeroporte, -t	(m.)	airport
me harrue (unë harroj)	(v.)	to forget
kunat, -i kunetën, kunetnit	(m.)	brother-in-law
larg	(adv.&prep.)	far, far away, distant, away
mbrâma	(adv.)	in the evening
mjeshtëri, -ja mjeshtëri, -t	(f.)	profession, craft, occupation, trade
me mrrîjtë (unë mrrîj)	(v.)	to arrive, reach, catch up with someone (walk- ing or working)
me u-ndalë (unë ndalem)	(v.)	to stop (oneself)
me u-nisë (unë nisem)	(v.)	to leave, depart, set out, start
me përkëthye (unë përkëthej)	(v.)	to translate
plaçkë, -a plaçka, -t	(f.)	thing, clothing, object, goods, furniture, effects, indoor dress
prendim, -i	(m.)	west, sunset
rrobaqepës, rrobaqepsi rrobaqepës, rrobaqepsit	(m.)	tailor
rrobaqepsi, -ja rrobaqepsi, -t	(f.)	tailor shop
simbas	(prep.)	according to
sonte	(adv.)	tonight

me shpresue (unë shpresoj)	(v.)	to hope
tamam	(adv.)	exactly
telefon, -i telefona, -t	(m.)	telephone
vizitë, -a vizita, -t	(f.)	visit
vonesë, -a vonesa, -t	(f.)	delay, tardiness

NOTES:

a do të jesh? (from me qenë)	will you be?
pse po më pyet?	Why are you asking me?
me bâ vizitë (unë bâj vizitë)	to visit, pay a visit
me bâ telefon (unë bâj telefon)	to make a phone call
me pasë ndërmend (unë kam ndërmend)	to intend to
paska (from me pasë)	he has!
me kohë	timely, in good time, opportunely, in due time
me dalë me pritë (unë dal me pritë)	to go to meet (receive) someone, to await some- body's arrival

ALPET E VERIUT

- VALBONA (Moja Ethe 2517 m.)

1. A është ky libër i një oficeri?
Po, ai libër është i një oficeri.

A është ky çakmak i një ushtari?
Po, ai çakmak është i një ushtari.

A është ky automobil i një shoku?
Po, ai automobil është i një shoku.
- 1a. A janë këta libra të një oficeri?
Po, ata libra janë të një oficeri.

A janë këta çakmakë të një ushtari?
Po, ata çakmakë janë të një ushtari.

A janë këta automobila të një shoku?
Po, ata automobila janë të një shoku.
2. A është i kuq fjalori i një nxënësi të klasës sonë?
Po, fjalori i një nxënësi të klasës sonë është i kuq.

A shkon në shkollë djali i një mësuesi të departamentit tonë?
Po, djali i një mësuesi të departamentit tonë shkon në shkollë.

A jeni ju djali i një oficeri të Kompanisë së Dytë?
Po, unë jam djali i një oficeri të Kompanisë së Dytë.
- 2a. A janë të kuq fjalorët e dy nxënësve të klasës sonë?
Po, fjalorët e dy nxënësve të klasës sonë janë të kuq.

A shkojnë në shkollë djelm e disa mësuesve të departamentit tonë?
Po, djelm e disa mësuesve të departamentit tonë shkojnë në shkollë.

A jeni ju dy djelm e dy oficerave të Kompanisë së Dytë?
Po, na jemi dy djelm e dy oficerave të Kompanisë së Dytë.
3. A i shkrueni ju një oficeri të Kompanisë së Dytë?
Po, unë i shkruaj një oficeri të Kompanisë së Dytë.

A i falni ju libra një nxënësi të Zotni Beratit?
Po, unë i fal libra një nxënësi të Zotni Beratit.

- 3a. A u shkrueni ju disa oficerave të Kompanís së Dytë?
Po, unë u shkruiej disa oficerave të Kompanís së Dytë?
- A u falni ju libra disa nxânësve të Zotní Beratit?
Po, unë u fal libra disa nxânësve të Zotní Beratit.
4. A do të shkoni ju në kinema me një shok të klasës?
Po, unë do të shkoj në kinema me një shok të klasës.
- A keni ju në shtëpi një libër të Zotní Beratit?
Po, unë kam në shtëpi një libër të Zotní Beratit.
- A njifni ndonji oficer të Kompanís së Dytë?
Po, unë njof një oficer të Kompanís së Dytë.
- 4a. A do të shkoni në kinema me disa shokë të klasës?
Po, unë do të shkoj në kinema me disa shokë të klasës.
- A keni ju në shtëpi dy libra të Zotní Beratit?
Po, unë kam në shtëpi dy libra të Zotní Beratit.
- A njifni ju dy oficera të Kompanís së Dytë?
Po, unë njof dy oficera të Kompanís së Dytë.
5. A merrni letra shpesh prej një oficeri të Kompanís së Dytë?
Po, unë marr letra shpesh prej një oficeri të Kompanís së Dytë.
- A merrni ju libra prej një nxânsi të Zotní Beratit?
Po, unë marr libra prej një nxânsi të Zotní Beratit.
- 5a. A merrni letra shpesh prej disa oficerave të Kompanís së Dytë?
Po, unë marr letra shpesh prej disa oficerave të Kompanís së Dytë.
- A merrni ju libra prej disa nxânësve të Zotní Beratit?
Po, unë marr libra prej disa nxânësve të Zotní Beratit.
6. A është i kuq fjalori i oficerit?
Po, fjalori i oficerit është i kuq.
- A është i mirë çakmaku i Zotní Beratit?
Po, çakmaku i Zotní Beratit është i mirë.
- A kushton shumë automobili i djalit tuej?
Po, automobili i djalit tim kushton shumë.

- 6a. A janë të kuq fjalorët e oficerit?
Po, fjalorët e oficerit janë të kuq.
- A janë të mirë çakmakët e Zotni Beratit?
Po, çakmakët e Zotni Beratit janë të mirë.
- A janë mbi tryezë librat e mësuesit?
Po, librat e mësuesit janë mbi tryezë.
7. A është i kuq fjalori i nxânsit të Zotni Beratit?
Po, fjalori i nxânsit të Zotni Beratit është i kuq.
- A shkon në shkollë djali i kryetarit të departamentit tonë?
Po, djali i kryetarit të departamentit tonë shkon në shkollë.
- A jeni ju djali i kapitenit të Kompanis së Dytë?
Po, unë jam djali i kapitenit të Kompanis së Dytë.
- 7a. A janë të kuq fjalorët e nxânsit të Zotni Beratit?
Po, fjalorët e nxânsit të Zotni Beratit janë të kuq.
- A shkojnë në shkollë djelm e kryetarit të departamentit tonë?
Po, djelm e kryetarit të departamentit tonë të shkojë në shkollë.
- A janë mbi tryezë librat e kapitenit të Kompanis së Dytë?
Po, librat e kapitenit të Kompanis së Dytë janë mbi tryezë.
8. A i shkrueni ju kapitenit të Kompanis së Dytë?
Po, unë i shkruaj kapitenit të Kompanis së Dytë.
- A i falni ju libra vllait të Zotni Beratit?
Po, unë i fal libra vllait të Zotni Beratit.
- 8a. A u shkrueni ju oficeravet të Kompanis së Dytë?
Po, unë u shkruaj oficeravet të Kompanis së Dytë.
- A u falni ju libra nxânesvet të Zotni Beratit?
Po, unë u fal libra nxânesvet të Zotni Beratit.

9. A do të shkoni ju në kinema me mësuesin e klasës sonë?
Po, unë do të shkoj në kinema me mësuesin e klasës sonë.
- A e keni ju në shtëpi fjalorin e Zotni Beratit?
Po, unë e kam në shtëpi fjalorin e Zotni Beratit.
- A e njifni ju kapitenin e Kompanis së Dytë?
Po, unë e njof kapitenin e Kompanis së Dytë.
- 9a. A do të shkoni ju në kinema me mësuesit e klasës sonë?
Po, unë do të shkoj në kinema me mësuesit e klasës sonë.
- A i keni ju në shtëpi fjalorët e Zotni Beratit?
Po, unë i kam në shtëpi fjalorët e Zotni Beratit.
- A i njifni ju oficerat e Kompanis së Dytë?
Po, unë i njof oficerat e Kompanis së Dytë.
10. A merrni letra shpesh prej kapitenit të Kompanis së Dytë?
Po, unë marr letra shpesh prej kapitenit të Kompanis së Dytë.
- A merrni ju libra prej nxânsit të Zotni Beratit?
Po, unë marr libra prej nxânsit të Zotni Beratit.
- A merrni ju peshqeshe prej vllait të Zotni Beratit?
Po, unë marr peshqeshe prej vllait të Zotni Beratit.
- 10a. A merrni letra shpesh prej oficeravet të Kompanis së Dytë?
Po, unë marr letra shpesh prej oficeravet të Kompanis së Dytë.
- A merrni ju libra prej nxânësvet të Zotni Beratit?
Po, unë marr libra prej nxânësvet të Zotni Beratit.
- A merrni ju peshqeshe prej vllazënvet të Zotni Beratit?
Po, unë marr peshqeshe prej vllazënvet të Zotni Beratit.

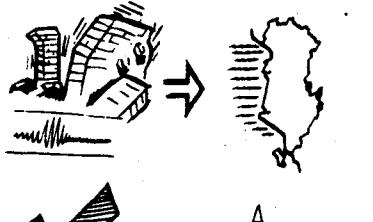
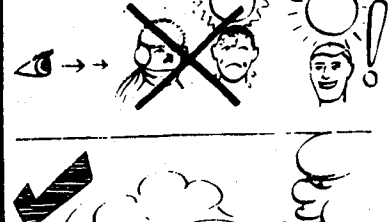
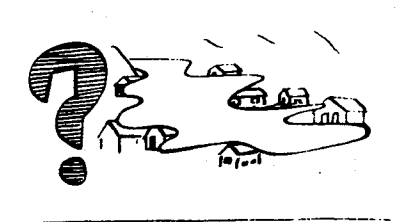
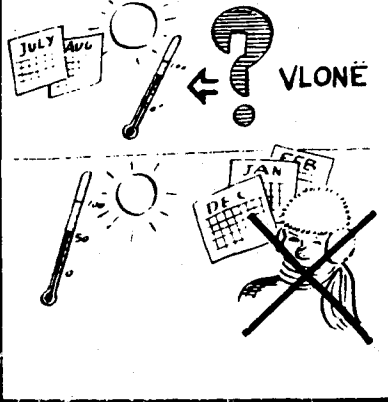
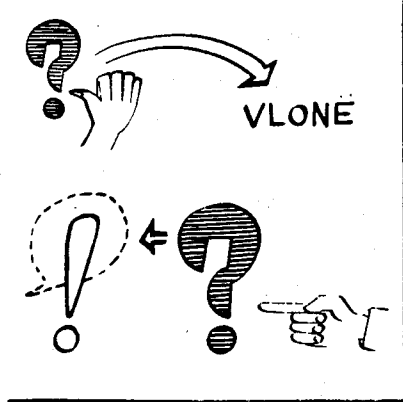
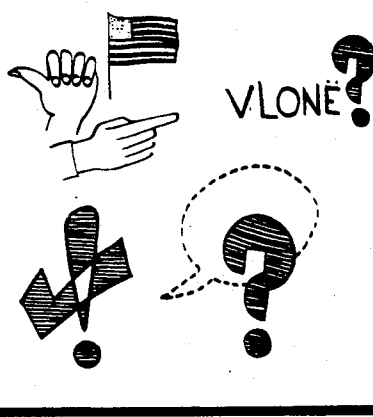
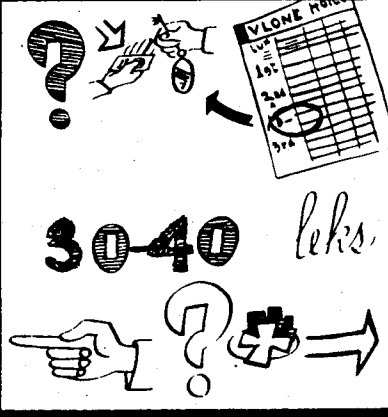
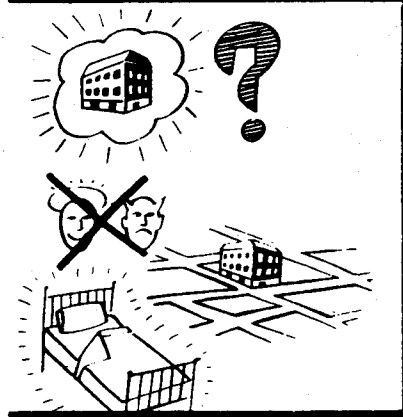
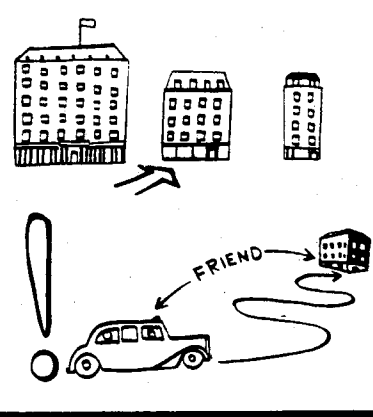
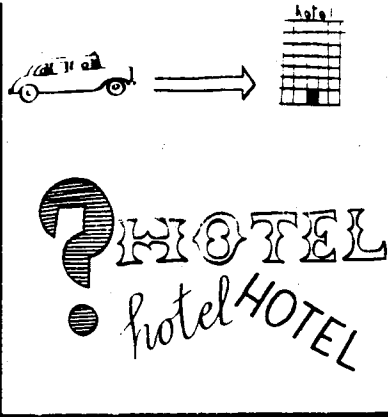
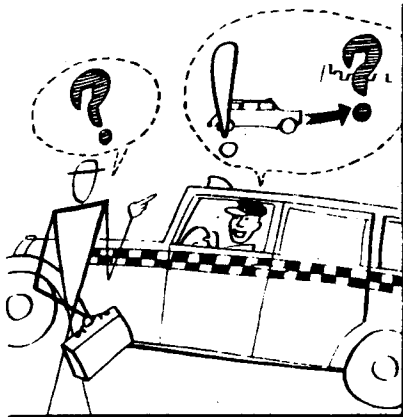
PJESA E DYTË
DIALOGU

LESSON 35
PART II
DIALOGUE

1. Shofer! A jeni i lirë?
2. Si urdhënoni, Zotni! Ku dishroni me ju çue?
3. Më çoni në një hotel!
4. Në çfarë hoteli dishroni me shkue?
5. Në një hotel mesatar.
6. Si urdhënoni. Do të ju çoj në hotelin e një miku.
7. A është i mirë hoteli i këtij miku?
8. As i mirë, as i keq, por është i pastër dhe ndodhet në qendër të qytetit.
9. Sa kushton dhoma e një hoteli mesatar këtu në Vlonë?
10. 30 deri në 40 lekë. Prej nga jeni ju, Zotni?
11. Jam amerikan. A jeni ju nga Vlona?
12. Po, Zotni. Pse po pyetni?
13. Sepse dishroj me dijtë diçka për Vlonën; do të jetoj këtu për ca kohë.
14. Urdhënoni e më pyetni! Çka doni me dijtë?
15. A bân të nxehët në verë në Vlonë?
16. Jo shumë; as në dimën nuk bân të ftofët.
17. A bje shí a borë gjatë vjetit?
18. Në vjeshtë e në dimën bje shí; borë nuk bje gati kurrë.
19. A bje mjegull?
20. Shumë rrallë. Edhe lagështinë ka fare pak.
21. Atëherë paska klimë të mirë!
22. Në përgjithësi po, por shpeshherë fryn erë.
23. A bje tërmet ndokund në Shqipni?
24. Po, në Durrës; tërmeti e ka shkatrrue Durrësin disa herë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. Driver, are you free?
2. Yes, sir! Where do you want to go?
3. Take me to a hotel!
4. What kind of a hotel do you want to go to?
5. To an average hotel.
6. Yes, sir! I'll take you to the hotel of a friend of mine.
7. Is the hotel of this friend of yours a good one?
8. It is not good or bad but it is clean and it is located right downtown.
9. How much do they charge for a room in an average hotel here in Vlonë?
10. 30-40 leks. Where are you from, sir?
11. I'm an American. Are you from Vlonë?
12. Yes, sir! Why do you ask?
13. Because I want to know something about Vlonë; I'm going to live here for a while.
14. Go on and ask me! What do you want to know?
15. Does it get hot in the summer in Vlonë?
16. Not much; nor does it get cold in the winter.
17. Does it rain or snow during the year?
18. In the fall and winter it rains, but almost never snows.
19. Is there any fog?
20. Very seldom. Humidity is also very low.
21. Then the climate must be very good!
22. Generally yes, but it is often windy.
23. Do earthquakes occur anywhere in Albania?
24. Yes, in Durrës. Durrës has been demolished by earthquakes a few times.

SELDOM HUMIDITY LOW

DURRËS

GENITIVE CASE (Continuation from Lesson 30)

POSSESSIVE PARTICLE. The possessive particle is determined by the object owned and not by the owner.

The object owned may be in different cases and may take different forms according to singular, plural definite, indefinite and gender (masculine and feminine). Consequently the possessive particle is declined. This is a feature peculiar to Albanian which will be learned only by practice. For clarity we divide this declension into two patterns:

1. Following an indefinite noun.
2. Following a definite noun.

The following tables are for reference.

Declension of the possessive particle following a masculine indefinite noun:

	singular	plural
nominative	i	të
genitive	(i,e,të)* të	(i,e,të)* të
dative	të	të
accusative	të	të
ablative	të	të

Examples:

Following a noun
in nominative:

singular: Ky libër është i nji oficeri.
Zotni Berati është oficer i Kompanisë së Dytë.

plural: Këta libra janë të nji oficeri.
Zotni Berati dhe Zotni Tepelena janë oficera
të Kompanisë së Dytë.

Following a noun
in genitive:

singular: Fjalori i* nji nxânsi të klasës sonë është grisë.
Uniforma e* nji oficeri t'ushtrís duhet të jetë
e pastër.

plural: Fjalorët e* disa nxânësve të klasës sonë janë
grisë.
Uniformat e* disa oficerave t'ushtrís janë ende
ke rrobaqepsi.

Following a noun
in dative:

singular: Unë i shkruiej shpesh nji oficeri të Kompanís
së Dytë.
Grueja ime i fali nji libër nji nxânsi të
Zotní Beratit.

plural: Unë u shkruiej shpesh disa oficerave të Kompanís
së Dytë.
Grueja ime u fali libra disa nxânësve të Zotní
Beratit.

Following a noun
in accusative:

singular: Unë njof nji oficer të Kompanís së Dytë.
Ai ka në shtëpi nji libër të dipartimentit.

plural: Unë njof shumë oficera të Kompanís së Dytë.
Ai ka në shtëpi dy libra të Dipartimentit.

Following a noun
in ablative:

singular: Unë marr letra shpesh prej nji oficeri të
Kompanís së Dytë.
Grueja ime mori nji libër prej nji nxânsi të
Zotní Beratit.

plural: Unë marr letra shpesh prej disa oficerave të
Kompanís së Dytë.
Grueja ime mori libra prej disa nxânësve të
Zotní Beratit.

Declension of the possessive particle following a masculine definite noun.

	singular	plural
nominative	i	e
genitive	(i,e,të)* të	(i,e,të)* të
dative	të	të
accusative	e	e
ablative	të	të

Examples :

Following a noun
in nominative:

singular: Libri i oficerit është mbi tryezë.
Ky është automobili i Zotni Beratit.

plural: Librat e oficerit janë mbi tryezë.
Këta janë automobilat e Zotni Beratit.

Following a noun
in genitive:

singular: Libri i* togerit të Kompanis së Dytë është mbi tryezë.
Ky është automobili i* mësuesit të Zotni Beratit.

plural: Mësuesi i* oficeravet të Kompanis së Dytë është shqiptar.
Këta janë automobilat e* mësuesvet të Zotni Beratit.

Following a noun
in dative:

singular: Unë i shkruaj shpesh togerit të Kompanis së Dytë.
Grueja ime i fali një libër mësuesit të Zotni Beratit.

plural: Unë u shkruaj shpesh oficeravet të Kompanis së Dytë.
Grueja ime u fali një libër mësuesvet të Zotni Beratit.

Following a noun
in accusative:

- singular: Unë e njof Komandantin e Kompanis së Dytë.
Mësuesin e Zotni Beratit e pashë në kinema.
- plural: Unë nuk i njof të gjithë oficerat e Kompanis së Dytë.
Mësuesit e Zotni Beratit i pashë në kinema.

Following a noun
in ablative:

- singular: Unë marr letër shpesh prej Komandantit të Kompanis së Dytë.
Grueja ime mori nji libër prej mësuesit të Zotni Beratit.
- plural: Unë marr letra shpesh prej oficeravet të Kompanis së Dytë.
Grueja ime mori ca libra prej mësuesvet të Zotni Beratit.

*- The possessive particle të follows a noun in the genitive, when this genitive expresses the idea of ownership. Whenever there are two genitives, in the same sentence, there will be two possessive particles. The first possessive particle depends on the case of the noun it follows.

1. I kujt është ky automobil?
Ai automobil është i nji ushtari.

For further practice:
 - a. Replace the word "automobil" with "laps", "çakmak", "fjaluer";
 - b. Replace "nji ushtari" with "ushtarit", "disa ushtarëve", "ushtarëvet";
 - c. Replace "nji ushtari" with "nji djali", "nji mësuesi" and continue as in 1b.

2. Të kujt janë këta automobila?
Ata automobila janë të nji ushtari.

For further practice:
 - a. Replace the word "automobila" with "lapsa", "çakmakë", "fjalorë";
 - b. Continue as in 1b.
 - c. Continue as in 1c.

3. Cili është automobili i nji ushtari?
Ky këtu është automobili i nji ushtari.

For further practice:
 - a. Replace the word "automobili" with "lapsi", "çakmaku", "fjalori".
 - b. Continue as in 1b;
 - c. Continue as in 1c.

4. Cilët janë automobilat e nji ushtari?
Këta këtu janë automobilat e nji ushtari.

For further practice:
 - a. Replace "automobilat" with "lapsat", "çakmakët", "fjalorët";
 - b. Continue as in 1b;
 - c. Continue as in 1c.

5. Çfarë ngjyre ka automobili i nji mësuesi të dipartimentit tonë?
Automobili i nji mësuesi të dipartimentit tonë është i kuq.

For further practice:

- a. Replace the word "automobili" with "libri", "lapsi";
- b. Replace the word "nji mësuesi" with "nji nxânsi".

6. Sa vjeç është djali i kryetarit të dipartimentit tonë?
Djali i kryetarit të dipartimentit tonë është dhetë vjeç.

For further practice:

- a. Replace the word "djali" with "vllai", "kushrîni";
- b. Replace the word "kryetarit" with "mësuesit", "nxânsit".

7. Çfarë ngjyre kanë fjalorët e disa nxânesve të dipartimentit tonë?
Fjalorët e disa nxânesve të dipartimentit tonë janë të kuq.

For further practice replace the word "nxânesve" with "mësuesve", "ushtarëve";

8. Çë gjuhë nxânë shokët e nxânesvet të dipartimentit tonë?
Shokët e nxânesvet të dipartimentit tonë nxânë rusisht.

For further practice replace "nxânesvet" with "oficeravet", "mësuesvet".

9. Kush i shkruen ndonji mësuesi të shkollës fillore?
Unë i shkruiej nji mësuesi të shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "mësuesi" with "nxânsi", "shoku".
- b. Replace shkollës fillore with "shkollës së mesme".
- c. Drill in all persons singular and plural.

- 9a. Kush u shkruen disa mësuesve të shkollës fillore?
Unë u shkruiej disa mësuesve të shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "mësuesve" with "nxânesve", "shokëve";
- b. Continue as in 9b;
- c. Continue as in 9c.

10. Kush i shkruen vllait të Zotni Beratit shpesh?
Unë i shkruiej vllait të Zotni Beratit shpesh.

- a. Replace "vllait" with "mësuesit", "shokut";
- b. Replace "Zotni Beratit" with any other name;
- c. Drill in all persons singular and plural.

- 10a. Kush u shkruen vllazënvët të Zotní Beratit?
Unë u shkruëj vllazënvët të Zotní Beratit.

For further practice:

- a. Replace "vllazënvët" with "mësuesvët", "shokëvët";
- b. Drill in all persons singular and plural.

11. Ku do të shkoni sonte me një shok të shkollës?
Unë do të shkoj sonte në kinema me një shok të shkollës.

For further practice:

- a. Replace "shok" with "oficer", "mësues";
- b. Drill in all persons singular and plural.

- 11a. Ku do të shkoni sonte me shokun e shkollës?
Unë do të shkoj sonte në kinema me shokun e shkollës.

For further practice:

- a. Replace "shokun" with "oficerin" "mësuesin";
- b. Drill in all persons singular and plural.

12. Kush ka në shtëpi dy libra të Zotní Beratit?
Unë kam në shtëpi dy libra të Zotní Beratit.

For further practice:

- a. Replace "libra" with "lapsa", "fjalorë";
- b. Drill in all persons singular and plural.

- 12a. Kush i ka në shtëpi librat e Zotní Beratit?
Unë i kam në shtëpi librat e Zotní Beratit.

For further practice:

- a. Replace "librat" with "lapsat", "fjalorët";
- b. Drill in all persons singular and plural.

13. A bje shí shumë në qytetin tuej?
Jo, në qytetin tim nuk bje shí shumë.

Po megjull, a bje në qytetin tuej?
Jo, në qytetin tim nuk bje megjull aspak.

A bân të nxehët në qytetin tuej?
Po, në verë bân të nxehët.

Po në dimën, a bân të ftofët?
Po, në dimën bân shumë të ftofët.

Pse bân të ftofët në dimën?
Sepse në dimën bje shumë borë.

A frÿn erë kur bje borë?
Po, disa herë frÿn edhe erë kur bje borë.

14. A besoni se do të bjerë shí nesër?
Jo, nuk besoj se do të bjerë shí nesër.

For further practice replace "shí" with "borë", "mjegull",
"tërmet".

15. A rá shumë shí dje?
Po, dje rá shumë shí.

For further practice replace "shí" with "borë", "mjegull",
"tërmet".

1. Kur hëna në shkollën fillore ishem gjashtë vjeç.
Mbasi mbarova klasën e tretë, baba na solli këtu me jetue. Duket se klima nuk ishte e mirë për mue, sepse ndejta më të shumtën e kohës në shtrat, i sëmundë, kështu që humba një vjet. Kur ishem në shkollën e mesme kalova dy klasë dhe i mrrifja shokët.
 2. Baba më telefonoi dhe më tha se do të rrijë në zyrë me punue deri në mesnatë; më tha edhe me i a dërgue bukën atje sepse nuk ka kohë me shkue në gjellitore (coffee shop). A të vjen keq me i a dërgue ti?
 3. Për fat të keq s'kam të holla dhe as që dishroj me shkue me bën qejf; jam i ftofun dhe do të shkoj në shtrat heret, por më parë do të shkoj në qytet me takue një njeri me të cilin kam një punë me rëndësi.
 4. Nuk të kallxoj as se ku qesh as çka bëna. Jam i sigurtë se në qoftë se të kallxoj ti do të më qeshish.
 5. Rakija që na qitën mbrâmë ishte shumë e fortë; piva vetëm një gotë dhe me thënë të drejtën, nuk e shijova aspak.
-

We are now in our classroom. Our classroom is large; it has three windows and a door. On the four walls (muret) there are one map (hartë) and beautiful pictures of Albanians dressed in national costumes. There are plenty of hangers, also, to hang (me varë) our coats and hats. In front of us there is a blackboard on which we write with a piece of chalk. The instructor uses it most of the time. There are chairs, one for each of us, of course, and one desk for each two students. The desks have drawers where we keep our books, notebooks, pencils, erasers, etc. There is also a small, high table for the instructor where he keeps his book; the instructor stands all the time, asking questions, in Albanian, of course. Our instructors are all Albanians; one is from Tirana, two from Durrës, two from Elbasan and the sixth from Berat. The secretary is American.

Zotni Gjon Smithi ka shkue në Shqipni me kalue tre a katër muej. Tash ai ndodhet në Vlonë ku ka mrrijte me aeroplan nga Tirana dhetë minuta mâ parë. Mbasi është mbrâmje vonë, ai merr menjherë një veturë (taxi) dhe i thotë shoferit me e çue në një hotel. Shoferi e çon Zotni Smithin në hotelin e një miku të tij. Ky hotel s'është as i mirë, as i keq: është një hotel mesatâr, por është i pastër dhe ndodhet në qendër të qytetit. Dhomat ndër hotele në Vlonë nuk kushtojnë shumë. Në një hotel mesatâr një dhomë kushton nja 15 lekë në natë.

Mbasi shoferi është nga Vlona, Zotni Smithi e pyet në qoftë se në Vlonë bân të nxehët në verë e në qoftë se në dimën bje shumë shí e borë. Shoferi i tregon se në verë nuk bân shumë të nxehët. Në vjeshtë e në dimën bje pak shí, por gati kurrë nuk bje borë. Në Vlonë ka fare pak lagësh-tinë dhe klima në përgjithësi është shumë e mirë.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kush ka shkue në Shqipëri me kaluar tre a katër muaj?
2. Ku ka shkue Zoti Smithi me kaluar tre a katër muaj?
3. Në cilin qytet ndodhet ai tash?
4. Kur ka marrë ai në Vlonë me aeroplan nga Tirana?
5. Me çka ka marrë ai në Vlonë, dhjetë minuta më parë?
6. Kush merr menjherë një veturë, mbasi është marrëje vonë?
7. Kujt i thotë me e çue në një hotel?
8. Çka i thotë shoferit me bën?
9. Kë çon shoferi në hotelin e një miku të tij?
10. Ku e çon shoferi Zoti Smithin?
11. Cili hotel është as i mirë as i keq?
12. Ku ndodhet ky hotel?
13. Në cilin qytet dhomat ndër hotele nuk kushtojnë shumë?
14. Ku nuk kushtojnë shumë dhomat ndër hotele?
15. Sa kushton një dhomë në një hotel mesatar?
16. Kush e pyet shoferin në qoftë se në Vlonë bën të nxehët në verë?
17. Çka e pyet Zoti Smithi shoferin?
18. Kë pyet Zoti Smithi në qoftë se në Vlonë bje shumë shi e borë në dimën?
19. Kush i tregon se në verë nuk bën shumë të nxehët?
20. Kujt i tregon shoferi se në vjeshtë e në dimën bje pak shi?
21. Kush i thotë Zoti Smithit se në Vlonë gati kurrë nuk bje borë?

22. Ku ka fare pak lagështinë?
23. Qysh është klima në Vlonë, në përgjithësi?
24. Në cilin qytet klima është e mirë, në përgjithësi?

A. Translate the following sentences into Albanian:

- 1.. We went downtown in the car of a friend (of mine).
2. The hat of an officer is just like the hat of a soldier.
3. I believe this pen belongs to a student; do you know to whom it belongs?
4. I have a boat that works with a car engine (the motor of a car).
5. The job of a worker in Albania is very hard.

B. Translate the following sentences into English:

6. Tash për tash nuk mund të shkoj në shtëpi sepse është tue rá shí.
7. Në dhomën time, jo vetëm që bân të ftofët, por ka edhe lagështinë.
8. Frÿn erë me borë e shí.
9. Tý të kuptoj fare mirë, por atë nuk e kuptoj fare.
10. Javën që kaloi shkova në mal, por nuk kishte shumë borë.

PJESA E TETË
FJALORI

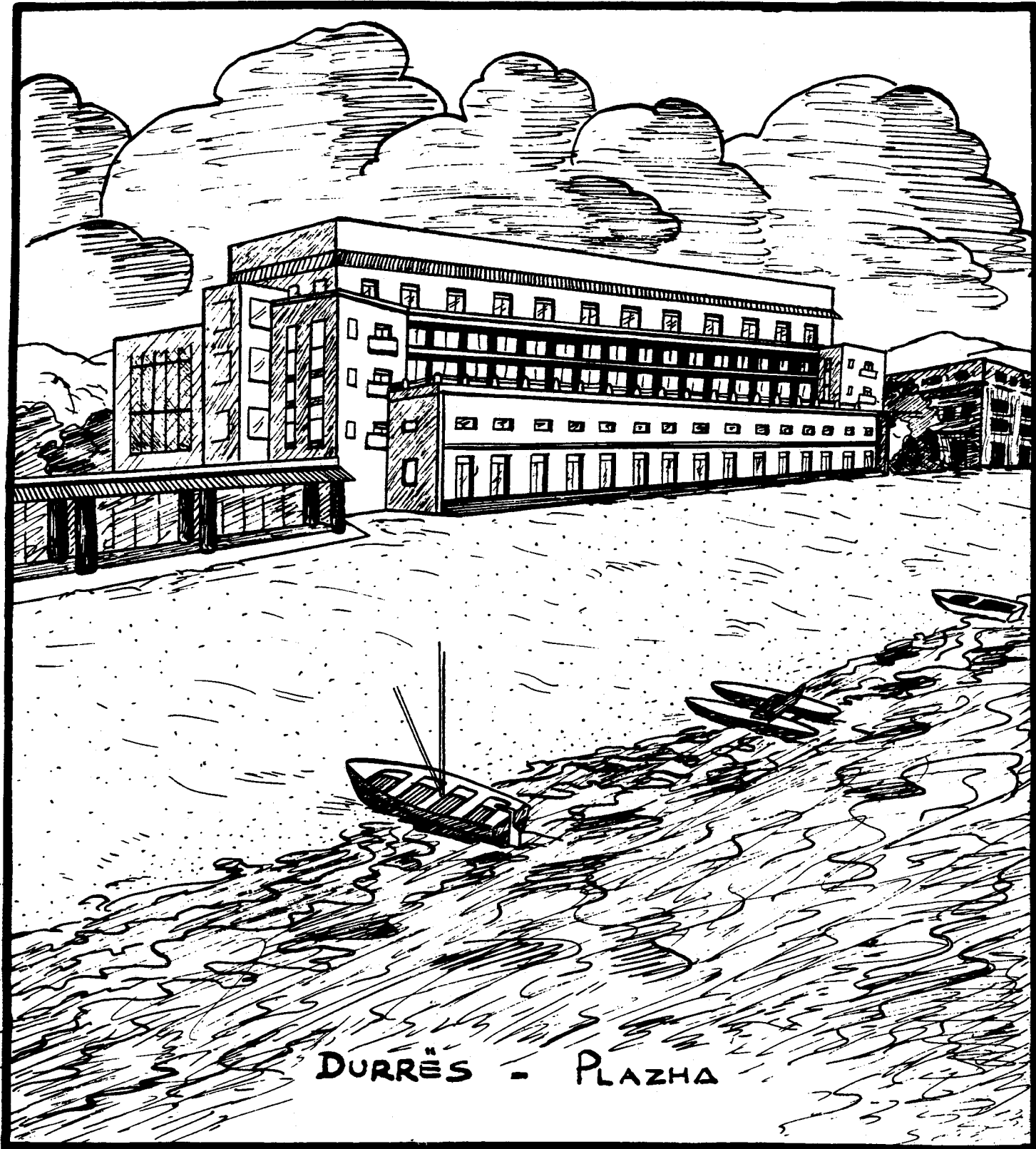
LESSON 35
PART VIII
VOCABULARY

borë, -a borëna, -t	(f.)	snow
me çue (unë çoj)	(v.)	to send, take (persons and things), raise, lift
diçka	(pron.& adv.)	something; somewhat
erë, -a erëna, -t	(f.)	wind; smell, odor
fare	(adv.)	at all, quite, complete- ly, very
me frÿ (unë frÿj)	(v.)	to blow, blow up, inflate, swell
i këtij	(pron.)	of this
lagështinë, -a	(f.)	dampness, humidity
mesatár, -e mesatarë	(adj.m.&f.)	medium, average
mjegull, -a mjegulla, -t	(f.)	fog
me u-ndodhë (unë ndodhem)	(v.)	to be (in, at, etc.) by chance, to be present, to be located
qendër, qendra qendra, -t	(f.)	center, location, headquarters
me rá (unë bij)	(v.)	to fall; hit, strike, knock; lie; fit; to ring (a bell); to play a musical instrument
shí, -u shina, -t	(m.)	rain
me shkatrrue (unë shkatroroj)	(v.)	to tear down, destroy, disintegrate; undo

shofer, -i shofera, -t	(m.)	driver, chauffeur
tërmet, -i tërmete, -t	(m.)	earthquake

Notes:

me bâ të ftofët (bân të ftofët)	(v.)	to get cold; to be cold (weather)
me bâ të nxehët (bân të nxehët)	(v.)	to get hot; to be hot (weather)
me frÿ erë (frÿn erë)	(v.)	to be windy, to get windy
me rá borë (bje borë)	(v.)	to snow
me rá mjegull (bje mjegull)	(v.)	to get foggy
me rá shí (bje shí)	(v.)	to rain
me rá tërmet (bje tërmet)	(v.)	to have an earthquake

DURRËS - PLAZHA

1. A është kjo pëndë e një vajze?
Po, ajo pëndë është e një vajze.
- A është kjo çantë e një nxënsje?
Po, ajo çantë është e një nxënsje.
- A është kjo shtëpi e një zoje që njof?
Po, ajo shtëpi është e një zoje që njifni.
- 1a. A janë këto pënda të një vajze?
Po, ato pënda janë të një vajze.
- A janë këto çanta të një nxënsje?
Po, ato çanta janë të një nxënsje.
- A janë këto shtëpi të një zoje?
Po, ato shtëpi janë të një zoje.
2. A është e madhe vajza e një mësuesje së klasës sonë?
Po, vajza e një mësuesje së klasës sonë është e madhe.
- A shkon në shkollë mbesa e një mësuesje së dipartimentit tonë?
Po, mbesa e një mësuesje së dipartimentit tonë shkon në shkollë.
- A është ajo shkolla e një vajze së mësueses sonë?
Po, ajo është shkolla e një vajze së mësueses sonë.
- 2a. A janë të mëdhaja vajzat e disa mësueseve të klasës sonë?
Po, vajzat e disa mësueseve të klasës sonë janë të mëdhaja.
- A shkojnë në shkollë mbesat e disa mësueseve të dipartimentit tonë?
Po, mbesat e disa mësueseve të dipartimentit tonë shkojnë në shkollë.
- A janë ato shkollat e disa vajzave të mësueseveve tona?
Po, ato janë shkollat e disa vajzave të mësueseveve tona.
3. A i shkrueni ju një nxënsje së klasës sonë?
Po, unë i shkruaj një nxënsje së klasës sonë.
- A i falni ju libra një mbese së Zotni Beratit?
Po, unë i fal libra një mbese së Zotni Beratit.

- A i dërguet ju një peshqesh një mësuesje së dipartimentit tonë?
 Po, unë i dërgova një peshqesh një mësuesje së dipartimentit tonë.
- 3a. A u shkrueni ju disa nxënseve të klasës sonë?
 Po, unë u shkruaj disa nxënseve të klasës sonë.
- A u falni ju libra dy mbesave të Zotni Beratit?
 Po, unë u fal libra dy mbesave të Zotni Beratit.
- A u dërguet ju peshqeshe disa mësueseve të dipartimentit tonë?
 Po, unë u dërgova peshqeshe disa mësueseve të dipartimentit tonë.
4. A do të shkoni ju në kinema me një shoqe të klasës?
 Po, unë do të shkoj në kinema me një shoqe të klasës.
- A keni ju në shtëpi një revistë të Zojës Berati?
 Po, unë kam në shtëpi një revistë të Zojës Berati.
- A njifni ju ndonjë vajzë të shkollës sonë?
 Po, unë njof një vajzë të shkollës sonë.
- 4a. A do të shkoni në kinema me disa shoqe të klasës sonë?
 Po, unë do të shkoj në kinema me disa shoqe të klasës sonë.
- A keni ju në shtëpi dy revista të Zojës Berati?
 Po, unë kam në shtëpi dy revista të Zojës Berati.
- A njifni ju shumë vajza të shkollës sonë?
 Po, unë njof shumë vajza të shkollës sonë.
5. A merrni ju revista prej një vajze së klasës sonë?
 Po, unë marr revista prej një vajze së klasës sonë.
- A merrni ju peshqeshe prej një mbese së Zotni Beratit?
 Po, unë marr peshqeshe prej një mbese së Zotni Beratit.
- A merrni ju letra prej një mësuesje së shkollës fillore?
 Po, unë marr letra prej një mësuesje së shkollës fillore.
- 5a. A merrni ju revista prej disa vajzave të klasës sonë?
 Po, unë marr revista prej disa vajzave të klasës sonë.
- A merrni ju peshqeshe prej dy mbesave të Zotni Beratit?
 Po, unë marr peshqeshe prej dy mbesave të Zotni Beratit.

A merrni ju letra prej disa mësueseve të shkollës fillore?
Po, unë marr letra prej disa mësueseve të shkollës fillore.

6. A është e madhe vajza e mësueses së klasës sonë?
Po, vajza e mësueses së klasës sonë është e madhe.

A shkon në shkollë mbesa e mësueses së dipartimentit tonë?

Po, mbesa e mësueses së dipartimentit tonë shkon në shkollë.

A është ajo shkolla e vajzës së mësueses sonë?

Po, ajo është shkolla e vajzës së mësueses sonë.

- 6a. A janë të mëdhaja vajzat e mësueseve të klasës sonë?
Po, vajzat e mësueseve të klasës sonë janë të mëdhaja.

A shkojnë në shkollë mbesat e mësueseve të dipartimentit tonë?

Po, mbesat e mësueseve të dipartimentit tonë shkojnë në shkollë.

A janë ato shkollat e vajzave të mësueses sonë?

Po, ato janë shkollat e vajzave të mësueses sonë.

7. A i shkrueni ju mësueses së klasës sonë?
Po, unë i shkruaj mësueses së klasës sonë.

A i falni ju libra mbesës së Zotni Beratit?

Po, unë i fal libra mbesës së Zotni Beratit.

A i dërguet ju një peshqesh nënës së Zotni Beratit?

Po, unë i dërgova një peshqesh nënës së Zotni Beratit.

- 7a. A u shkrueni ju mësueseve të klasës sonë?
Po, unë u shkruaj mësueseve të klasës sonë.

A u falni ju libra mbesave të Zotni Beratit?

Po, unë u fal libra mbesave të Zotni Beratit.

A u dërguet ju peshqeshe motrave të Zotni Beratit?

Po, unë u dërgova peshqeshe motrave të Zotni Beratit.

8. A do të shkoni ju në kinema me mësuesen e klasës sonë?
Po, unë do të shkoj në kinema me mësuesen e klasës sonë.

A e keni ju në shtëpi çantën e Zotni Beratit?

Po, unë e kam në shtëpi çantën e Zotni Beratit.

A e njifni ju mbesën e Zotni Beratit?
Po, unë e njof mbesën e Zotni Beratit.

8a. A do të shkoni ju në kinema me mësueset e klasës sonë?
Po, unë do të shkoj në kinema me mësueset e klasës sonë.

A i keni ju në shtëpi çantat e Zotni Beratit?
Po, unë i kam në shtëpi çantat e Zotni Beratit.

A i njifni ju mbesat e Zotni Beratit?
Po, unë i njof mbesat e Zotni Beratit.

9. A merrni ju revista prej mësueses së klasës sonë?
Po, unë marr revista prej mësueses së klasës sonë.

A merrni ju peshqeshe prej mbesës së Zotni Beratit?
Po, unë marr peshqeshe prej mbesës së Zotni Beratit.

A merrni ju letra prej motrës së Zotni Beratit?
Po, unë marr letra prej motrës së Zotni Beratit.

9a. A merrni ju revista prej mësueseve të klasës sonë?
Po, unë marr revista prej mësueseve të klasës sonë.

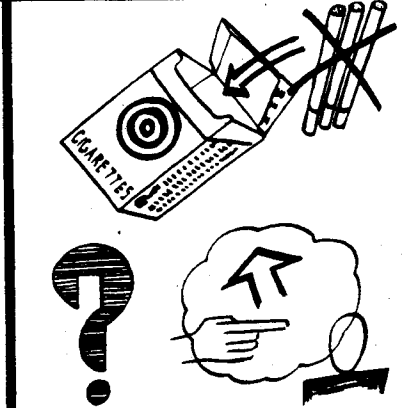
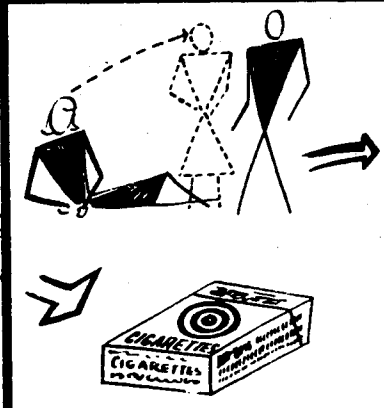
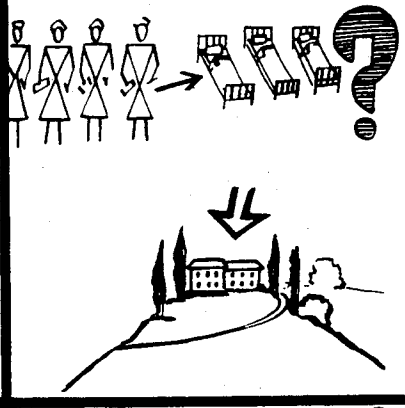
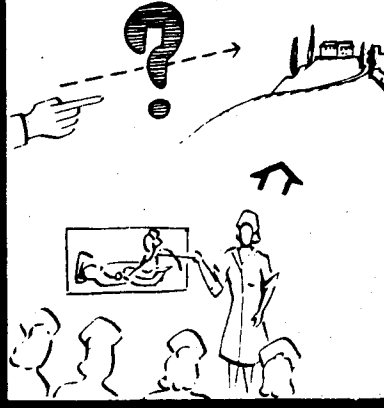
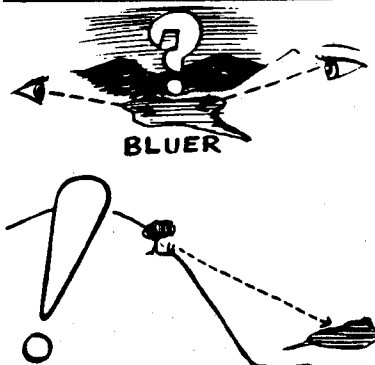
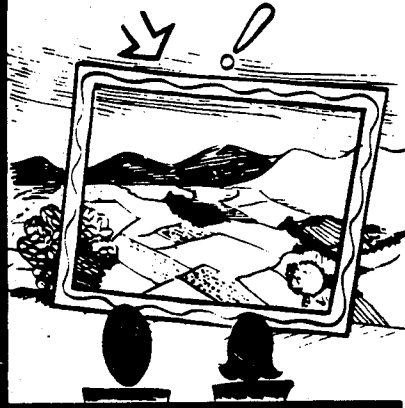
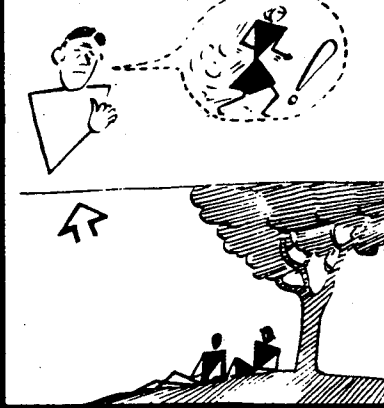
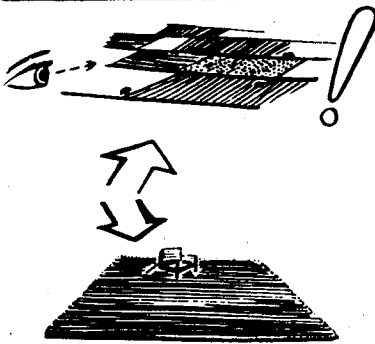
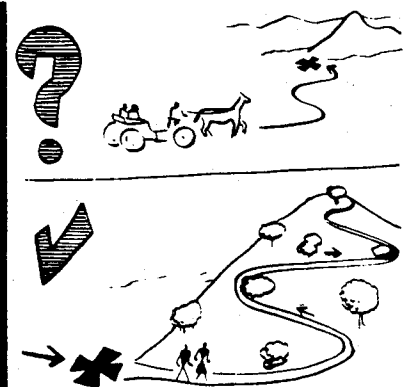
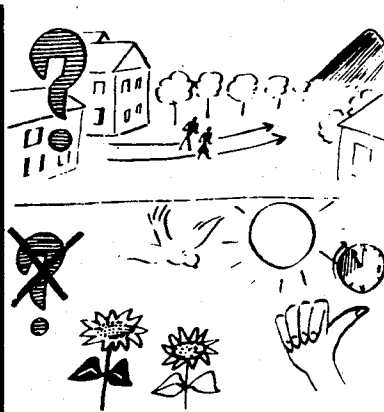
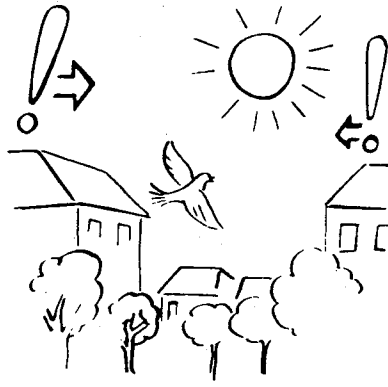
A merrni ju peshqeshe prej mbesave të Zotni Beratit?
Po, unë marr peshqeshe prej mbesave të Zotni Beratit.

A merrni ju letra prej motrave të Zotni Beratit?
Po, unë marr letra prej motrave të Zotni Beratit.

1. Sa ditë e mrekullueshme sot!
2. Me të vërtetë po. Qielli është i kaltërt, pa rë dhe dielli është mjaft i nxehët.
3. A shkojmë me bënë një shtet jashtë qytetit?
4. Pse jo. Edhe mue më pëlqen me kaluar ca orë n'ajr të pastër.
5. A marrim një karrocë deri afër kodrës?
6. Mirë, dhe mandej vazhdojmë me kambë.
.....
7. Shifi fushat sa të bukura janë!
8. Duken si me qenë një qylym i blertë.
9. Të lutem, mos ec tepër shpejt! Kam filluar me u-lodhë.
10. Në qoftë se je i lodhur mund t'ulemi në hijen e ndonjë peme.
11. Sa pamje të bukur kemi para tash!
12. Pamja më duket si ajo e një pikturë.
13. A të duket ngjyra e liqenit më e kaltërt se zakonisht?
14. Natyrisht! Jemi më në alt.
15. Çka është ajo ndërtesë në majë t'asaj kodre?
16. Asht Shkolla e Infermierevet.
17. Ku flëjnë nxënëset e Shkollës së Infermierevet?
18. Aty. Shkolla është njëkohësisht edhe konvikt.
19. Kemi ndejtë mjaft; a këthehem?
20. Mirë.
21. Çohu pra të shkojmë!
22. Merre paketën e cingarevet!
23. Asht bosh.
24. Ashtu? Kujtova se e harrova.

Idiomatic Translation - Përkëthim i Lirë

1. what a wonderful day (it) is today!
2. Indeed it is. The sky is blue and cloudless and the sun is quite warm.
3. Shall we go for a walk out of town?
4. Why not. I like to spend a few hours in fresh air, too.
5. Shall we hire a coach to take us to the foot of the hill?
6. Fine, and then we'll continue on foot.
.....
7. Look at the fields how beautiful they are!
8. They look like a green carpet.
9. Please don't walk too fast! I'm getting tired.
10. If you are tired, we can sit in the shade of some trees.
11. What a beautiful view is in front of us!
12. It looks just like a painting.
13. Does the color of the lake look bluer to you than usual?
14. Naturally! We are higher.
15. What's that building on top of that hill?
16. It's a school for nurses.
17. Where do the students sleep?
18. In(side) the school. The school is a boarding school.
19. We have rested long enough; shall we go back?
20. O. K.
21. Get up then and let's go.
22. Take your pack of cigarettes!
23. It is empty.
24. Is that so? I thought you had forgotten it.

GENITIVE CASE (Continuation from Lesson 35)

Declension of the possessive particle following a feminine indefinite noun:

	singular	plural
nominative	e	të
genitive	(i, e, të)* së	(i, e, të)* të
dative	së	të
accusative	të	të
ablative	së	të

Examples:

Following noun
in nominative:

singular: kjo pëndë është e një oficeri
Lirija është një nxânse e klasës së parë

plural : Këto pënda janë të një oficeri
Lirija dhe Tefta janë nxânse të klasës së parë

Following a
noun in genitive:

singular: Fjalori i* një nxânsje së klasës sonë është grisë.
Llampa e* një rrugë së katundit është e vogël.

plural : Fjalorët e* disa vajzave të klasës sonë janë grisë.
Llampat e* disa rrugëve të katundit janë të vogla.

Following a
noun in dative:

singular: Unë i shkruaj shpesh një vajze së klasës së parë.
Grueja ime i fali një libër një nxânsje së Zotni Beratit.

plural : Unë u shkruaj shpesh disa vajzave të klasës së parë
Grueja ime u fali libra disa nxânseve të Zotni Beratit.

Following a noun
in accusative:

singular: Unë kam një pëndë të mësuesit.
Ai njeft një nxânse të klasës së parë.

plural : Unë kam dy pënda të mësuesit.
Ai njeft ca vajza të klasës së parë.

Following a noun
in ablative:

singular: Unë marr letra shpesh prej një vajze së klasës së parë.
Grueja ime mori një libër prej një nxânse së Zotní Beratit.

plural : Unë marr letra shpesh prej disa vajzave të klasës së parë.
Grueja ime mori libra prej disa nxânseve të Zotní Beratit.

Declension of the possessive particle following a feminine definite noun:

	singular	plural
nominative	e	e
genitive	(i,e,të)* së	(i,e,të)* të
dative	së	të
accusative	e	e
ablative	së	të

Examples for the above mentioned table:

Following a noun
in nominative:

singular: Pënda e oficerit është mbi tryezë.
Kjo është çanta e Zotní Beratit.

plural : Pëndat e oficerit janë mbi tryezë.
Këto janë çantat e Zotní Beratit.

Following a noun
in genitive:

- singular: Fjalori i* nxânses së klasës së parë është grisë.
Mësuesja e* vajzës së Zotni Beratit është e ré.
- plural : Fjalorët e* nxânsevet të klasës së parë janë grisë.
Mësueset e* dý vajzavet të Zotni Beratit janë të reja.

Following a noun
in dative:

- singular: Unë i shkruiej shpesh mësueses së klasës së parë.
Grueja ime i fali një libër vajzës së Zotni Beratit.
- plural : Unë u shkruiej shpesh mësueseve të klasës së parë.
Grueja ime u fali libra vajzavet të Zotni Beratit.

Following a noun
in accusative:

- singular: Unë e kam pëndën e mësuesit në zyrë.
Unë e njof mësuesen e klasës së parë.
- plural : Unë i kam pëndat e mësuesit në zyrë.
Unë i njof mësueset e klasës së parë.

Following a noun
in ablative:

- singular: Unë marr letra shpesh prej mësueses së klasës së parë.
Grueja ime mori një libër prej vajzës së Zotni Beratit.
- plural : Unë marr letra shpesh prej mësueseve të klasës së parë.
Grueja ime mori libra prej vajzavet të Zotni Beratit.

* - Look at the asterisk in Lesson 35, Grammar Analysis.

NEGATION: Practice has taught you so far how negation and negative expressions function in Albanian. Below are the most important ways of usage of these expressions.

1. Nuk, s' "not, do not" in simple negation preceding a verb.

Example:

-Sot nuk hangra mëngjes.
(I did not have breakfast this morning.)

-S'âsht këtu.
(He (it) is not here.)

2. As "neither, not even, neither nor"

Example:

-As shtëpi nuk kam.
(I do not even have a house.)

-As nuk foli as nuk hangri.
(He neither spoke nor ate.)

3. Jo "not" preceding nouns, pronouns, adverbs and adjectives (in sentences where the verb is omitted).

Example:

-Libri âsht në syzë, jo fjalori.
(The book is in the drawer, not the dictionary.)

-Ai tha, jo unë.
(He said, not I.)

-Qysh jeni? (How are you?)
Jo mirë. (Not well.)

-Dialogu âsht i gjatë, por jo i vështirë.
(The dialogue is long, but not difficult.)

At this point we would like to attract the students' attention to the usage of the negative mos "do not, not."

- a. Use mos in prohibitive imperative.

Example:

-Mos shkrueni me laps!
(Do not write with a pencil!)

-Mos hani shumë!
(Do not eat too much!)

-Mos e mbyllni derën!
(Do not close the door!)

b. Use mos with infinitive or subjunctive.

Example:

-Asht më mirë mos me shkue.
(It's better not to go.)

or:

-Asht më mirë mos të shkoni.
(It's better for you not to go.)

-Pse mos me ndejtë?
(Why not stay?)

or:

-Pse mos të rrini?
(Why shouldn't you stay?)

Note: With this lesson the declension of the noun and the adjective is completed. The tables left incomplete in lesson 26, Volume II, are completed on the following pages.

IT IS VERY IMPORTANT TO BEAR IN MIND THAT THE DECLENSION OF THE CONNECTIVE PARTICLE (which precedes the adjectives) IS IDENTICAL IN FORM WITH THE POSSESSIVE PARTICLE (which precedes the genitive) STUDIED IN THE LAST TWO LESSONS.

DECLENSION OF A MASCULINE NOUN WITH AN ADJECTIVE

M A S C U L I N E

INDEFINITE

	Singular	Plural
nom.	(nji) oficer i mirë	(disa) oficera të mirë
gen.	i, e, të nji oficeri të mirë	i, e, të disa oficerave të mirë
dat.	nji oficeri të mirë	disa oficerave të mirë
acc.	(nji) oficer të mirë	(disa) oficera të mirë
abl.	prej (nji) oficeri të mirë	prej disa oficerave të mirë

DEFINITE

	Singular	Plural
nom.	oficeri i mirë	oficerat e mirë
gen.	i, e, të oficerit të mirë	i, e, të oficeravet të mirë
dat.	oficerit të mirë	oficeravet të mirë
acc.	oficerin e mirë	oficerat e mirë
abl.	prej oficerit të mirë	prej oficeravet të mirë

DECLENSION OF A FEMININE NOUN WITH AN ADJECTIVE

F E M I N I N E

INDEFINITE

	Singular	Plural
nom.	(nji) vajzë e mirë	(disa) vajza të mira
gen.	i,e,të nji vajze së mirë	i,e,të disa vajzave të mira
dat.	nji vajze së mirë	disa vajzave të mira
acc.	(nji) vajzë të mirë	(disa) vajza të mira
abl.	prej (nji) vajze së mirë	prej disa vajzave të mira

DEFINITE

	Singular	Plural
nom.	vajza e mirë	vajzat e mira
gen.	i,e,të vajzës së mirë	i,e,të vajzavet të mira
dat.	vajzës së mirë	vajzavet të mira
acc.	vajzën e mirë	vajzat e mira
abl.	prej vajzës së mirë	prej vajzavet të mira

1. E kujt është kjo çantë?
Ajo çantë është e një infermierje.

For further practice:

- a. Replace "çantë" with "pëndë", "shtëpi";
- b. Replace "një infermierje" with "infirmieres", "disa infermiereve", "infirmieret";
- c. Replace "një infermierje" with "një vajze", "një nxënjsje" and then continue as in 1b.

2. Të kujt janë këto çanta?
Ato çanta janë të një infermierje.

For further practice:

- a. Replace "çanta" with "pënda", "shtëpi";
- b. Continue as in 1b;
- c. Continue as in 1c.

3. Cila është çanta e një infermierje?
Kjo është çanta e një infermierje.

For further practice:

- a. Replace "çanta" with "pënda", "shtëpia";
- b. Continue as in 1b;
- c. Continue as in 1c.

4. Cilat janë çantat e një infermierje?
Këto janë çantat e një infermierje.

For further practice:

- a. Replace "çantat" with "pëndat", "shtëpit";
- b. Continue as in 1b;
- c. Continue as in 1c.

5. Çfarë ngjyre ka çanta e një mësuesje së klasës sonë?
Çanta e një mësuesje së klasës sonë është e verdhë.

For further practice:

- a. Replace "çanta" with "pënda", "shtëpia";
- b. Replace "një mësuesje" with "një vajze", "nxënjsje".

6. Sa vjeç është vajza e mësueses së Zotni Beratit?
Vajza e mësueses së Zotni Beratit është dhetë vjeç.

For further practice:

- a. Replace "vajza" with "motra", "shoqja".
- b. Replace "mësueses" with "motrës".

7. Çfarë ngjyre kanë këpucët e disa vajzave të klasës sonë?
Këpucët e disa vajzave të klasës sonë janë të bardha.

For further practice:

- a. Replace "këpucët" with "shtëpit", "dhomat";
- b. Replace "infirmiereve", "nxânseve".

8. Çë gjuhë nxânë shoqet e nxânsevet të klasës sonë?
Shoqet e nxânsevet të klasës sonë nxânë ruisht.

For further practice:

- a. Replace "shoqet" with "motrat", "mbesat";
- b. Replace "nxânsevet" with "mësuesevet", "vajzavet".

9. Kush i shkruen nji mësuesje së shkollës fillore?
Unë i shkruen nji mësuesje së shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "mësuesje" with "nxânsje", "shoqje".
- b. Drill in all persons singular and plural.
- c. Replace "shkollës fillore" with "shkollës së mesme".

10. Kush u shkruen disa mësueseve të shkollës fillore?
Unë u shkruen disa mësueseve të shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "mësueseve" with "nxânseve", "shoqeve";
- b. Drill in all persons singular and plural.
- c. Continue as in 9c.

11. Kush i shkruen motrës së Zotni Beratit?
Unë i shkruen motrës së Zotni Beratit.

For further practice:

- a. Replace "motrës" with "mësueses" "shoqes";
- b. Replace "Zotni Beratit" with any other name;
- c. Drill in all persons singular and plural.

12. Kush u shkruen motravet të Zotni Beratit?
Unë u shkruaj motravet të Zotni Beratit.

For further practice:

- a. Replace "motravet" with "vajzavet", "shoqevet";
- b. Drill in all persons singular and plural.

13. Ku do të shkoni sonte me një shoqe të shkollës?
Unë do të shkoj në kinema me një shoqe të shkollës.

For further practice:

- a. Replace "shoqe" with "infermiere", "mësuese";
- b. Drill in all persons singular and plural.

14. Ku do të shkoni sonte me shoqen e shkollës?
Unë do të shkoj në kinema me shoqen e shkollës.

For further practice:

- a. Replace "shoqen" with "infermieren", "mësuesen";
- b. Drill in all persons singular and plural.

15. Kush ka në shtëpi dy revista të mësueses sonë?
Unë kam në shtëpi dy revista të mësueses sonë.

For further practice:

- a. Replace "revista" with "çanta", "pënda";
- b. Drill in all persons singular and plural.

16. Kush i ka në shtëpi revistat e mësueses sonë?
Unë i kam në shtëpi revistat e mësueses sonë.

For further practice:

- a. Replace "revistat" with "çantat", "pëndat";
- b. Drill in all persons singular and plural.

17. A merrni ju letra prej një vajze së shkollës fillore?
Po, unë marr letra prej një vajze së shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "vajze" with "mësuesje";
- b. Replace "shkollës fillore" with "shkollës së mesme".

18. A merrni ju letra prej mësueses së Zotni Beratit?
Po, unë marr letra prej mësueses së Zotni Beratit.

For further practice:

- a. Replace "mësueses" with "vajzës", "motrës";
- b. Replace "Zotni Beratit" with any other name.

19. A merrni ju letra prej disa vajzave të shkollës fillore?
Po, unë marr letra prej disa vajzave të shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "vajzave" with "nxânseve", "mësueseve";
- b. Replace "shkollës fillore" with "shkollës së mesme".

20. A merrni ju letra prej vajzavet të shkollës fillore?
Po, unë marr letra prej vajzavet të shkollës fillore.

For further practice:

- a. Replace "vajzavet" with "mësuesevet", "shoqevet";
- b. Replace "shkollës fillore" with "shkollës së mesme".

21. A u thonë mësuesit nxânësvet: "Mos flitni anglisht në klasë?"
Po mësuesit u thonë nxânësvet: "Mos flitni anglisht në klasë!"

For the students to change into prohibitive imperative the following imperative expressions:

- Shkrueni me laps!
- Studjoni në mbramë!
- Hapni librat!
- Rrini këtu!
- Dilni jashtë dhe pini duhan!
- Flëni në karrigë!

Mbrëmë takova rrugës një zojë të huej; jo vetëm që nuk flitte shqip, por as nuk ndigjonte mirë. Mbas një çerek ore kuptova se kërkonte me u-këthye në hotel dhe se kishte humbë rrugën. Në cilin hotel me e çue? Si me i a tregue rrugën? Mora një zarf që kishem në xhep dhe mbi të shkrova emnat e ca hoteleve që më ranë në mend (to recall) dhe që ishin në qendër të qytetit. I a tregova, po ajo lunte kryet e duert si me dashë me thënë se jo, nuk ishte asnjë prej tyre. Si duket, ajo nuk e dinte as emnin e hotelit ase ndoshta nuk e mbante mend. Çka të bëshem? E shoqnova deri në polici (police station), një 200 metra larg prej atje; zakonisht, ata kanë listën e të huejvet që jetojnë ndër hotele. Për fat të mirë, atje kishte një zotni që dinte gjuhën e saj. Nuk qe e vështirë me e kuptue një tjetrin megjithëse, si thash, ajo nuk ndigjonte mirë. Ajo nuk kërkonte me u-këthye në hotel, por me shkue në një hotel, në çfarëdo (any) hoteli. Unë e zoja filluem me qeshë. Sa keq është, thash me vete, mos me dijtë një gjuhë të huej. E shoqnova në një hotel; aty na thanë se nuk kishte dhoma të lira. Prej atje shkuem ke një tjetër dhe përsëri ke një tjetër deri sa mundëm me gjetë një dhomë. Zoja nuk dinte si me më falënderue. Mrrijta në shtëpi dy orë vonë; grueja e fëmijët ende po pritshin me hangër darkë.

I spent two weeks in Tirana, and then I traveled by bus to Korça. The road from Tirana to Korça was not good at all and very dangerous (e rrezikshme). I believe I lost five pounds (2.27 kg) that day. The bus driver was talking all the time with the passengers (udhëtarët), and I didn't like it.

We stopped at Pogradec, a beautiful city situated on the shores of a lake, of which less than half belongs to Albania; the other half belongs to Yugoslavia. It is called Lake Ohrida (liqeni i Ohrit). Lake Ohrida is full of (i pasun) fish.

In Tirana there was springlike weather, but in Korça it was just like winter, even though Korça is only 100 miles (160 kilometers) away.

Dje ishte një ditë e bukur pranvere. Në qiell s'kishte asnjë rreze dhe dielli ishte i nxehët. Mbasdreke Petriti e Gjergji shkuen me një shetë jashtë qytetit. Ata morën një karrocë me qirë deri afër kodrave dhe mandej vazhduen më këmbë. Nga maja e kodrës fushat dukeshin si një qylym i blertë dhe shtëpitë e qytetit dukeshin fare të vogla; edhe liqëni dukeshin më i kaltërt se zakonisht.

Në majë të një kodre aty afër ishte një ndërtesë e madhe dhe e bukur. Kur Petriti pyeti Gjergjin se çka ishte ajo ndërtesë, Gjergji i tregoi se ajo ishte Shkolla e Infermierevet. Në atë shkollë banojnë e studiojnë të gjitha vajzat që dishrojnë me u-bë infermiere. Ato rrijnë në këtë shkollë dy vjet.

Mbasi pushuen pak kohë në hijen e një peme, Petriti e Gjergji morën rrugën për në qytet. Kur merrtën në shtëpi ishte mbrëmje.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kur ishte nji ditë e bukur pranvere?
2. Ku s'kishte asnji ré?
3. Çka s'kishte në qiell?
4. Qysh ishte dielli?
5. Kush shkoi me bâ nji shetí jashtë qytetit?
6. Ku shkuen Petriti e Gjergji dje mbasdreke?
7. Çka morën me qirá deri afër kodravet?
8. Kush vazhdoi mandej më kambë?
9. Prej nga dukeshin fushat si nji qylym i blertë?
10. Qysh dukeshin fushat nga maja e kodrës?
11. Cilat shtëpí dukeshin fare të vogla?
12. Qysh dukesh liqëni?
13. Çka dukesh më i kaltërt se zakonisht?
14. Ku ishte nji ndërtesë e madhe dhe e bukur?
15. Çka ishte në majë të nji kodre aty afër?
16. Kujt i tregoi Gjergji se ajo ishte Shkolla e Infermierevet?
17. Cilat vajza studjojnë e banojnë n'at shkollë?
18. Ku banojnë e studjojnë të gjitha vajzat që dishrojnë me u-bâ infermiere?
19. Sa kohë rrijnë ato n'at shkollë?
20. Në cilën shkollë rrijnë ato dy vjetë?
21. Çka bënë Petriti e Gjergji mbasi pushuen pak kohë në hijen e nji peme?
22. Cilët morën rrugën për në qytet mbasi pushuen pak kohë në hijen e nji peme?

A. Translate into Albanian:

1. The largest plain of Albania is called "Myzeqe."
2. He always speaks fast, but today he is speaking too fast.
3. Women's clothing costs less than men's clothing.
4. My daughter's school is on the lake shore.
5. It will not rain because the clouds are too high.

B. Translate into English:

6. Mbrëmë rashë me fjetë heret sepse ishem i lodhun.
7. Mos e pini at ujë sepse është i ndytë.
8. Kjo pjesë e shtëpis është gjithëmonë në hije; në verë është e freskët, por në dimën ka lagështinë.
9. Kjo shishe është bosh; a e dini çka ka pasë mbrendë?
10. Qylymat që bëhen në Shqipni janë të mirë dhe të bukur sidomos ata të Korçës.

ajër, ajri	(m.)	air
me u-bâ (unë bâhem)	(v.)	to be done; to become
bosh	(adv.)	empty
diell, -i	(m.)	sun
me ecë (unë eci)	(v.)	to walk; to move
fushë, -a fusha, -t	(f.)	field, plain
hije, -a hije, -t	(f.)	shade, shadow
infermiere, infermierja infermiere, -t	(f.)	nurse
me u-këthye (unë këthehem)	(v.)	to return (oneself), to turn (oneself)
kodër, kodra kodra, -t	(f.)	hill
konvikt, -i konvikte, -t	(m.)	boarding school
liqê, liqêni liqêj, -t	(m.)	lake
me u-lodhë (unë lodhem)	(v.)	to get tired
i, e, të lodhun të lodhuna	(adj.m.&f.)	tired, weary
majë, -a maja, -t	(f.)	top, tip, peak, summit, point
i, të mrekullueshëm e, të mrekullueshme	(adj.m.&f.)	wonderful, marvelous
mos	(adv.)	don't, not to

nalt	(adv.)	up, upstairs
ngjyrë, -a ngjyra, -t	(f.)	color, dye, paint, tint, ink
njikohësisht	(adv.)	simultaneously, at the same time
pamje, -a pamje, -t	(f.)	sight, view
me pushue (unë pushoj)	(v.)	to rest, stop, pause, be silent; to dismiss (fire)
qiell, -i qiej, -t	(m.)	the sky, heaven
qylym, -i qylyma, -t	(m.)	carpet, rug
ré, -ja ré, -t	(f.)	cloud
shetí, -ja shetí, -t	(f.)	stroll, walk, promenade, excursion, picnic
me shëndritë (shëndrit)	(v.)	to shine
me u-ulë (unë ulem)	(v.)	to sit down, go down, descend
me vazhdue (unë vazhdoj)	(v.)	to continue

Notes:

me bâ një shetí

to go for a stroll

Sa ditë e mrekullueshme
sot!

What a wonderful day (it) is
today!